

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Urechia, Pavlovics és társaik.

Budapest, december 7.

(s.) Urechia meghalt, a Kulturliga haldoklik. Megállunk egy percre a halottnál és a haldoklónál. Van néhány szavunk az élőkhez.

A dákoromán eszmének legnagyobb apostola volt Urechia Vazul, nekünk tehát legnagyobb ellenségeink közül való. Ám ravatalánál egy szava se essék a gyűlöletnek. A halál kiengesztelő némaságát dehogyan törjük meg haragos indulattal. Még a tiszteletadást sem vonjuk meg a halottól, ha gyűlölt is bennünket, amíg élt és dolgozott. Amíg élt és dolgozni bírt, mindig ellenünk dolgozott és szüntelenül egy eszmének élt, amely csak a magyar állam romjain ölthet vala testet. Gyűlöletért még sincsen okunk gyűlölettel fizetni most, midőn nem emelheti többé karját ádáz munkára, nem nyithatja többé ajkát vadaszkodó szóra a magyar nemzet ellen. Urechia ellensége volt Magyarországnak, de ehhez joga volt, hiszen nem ez a föld szülte; a magyar állam megdöntésére tört; tehette becsülettel, hiszen nem volt ennek az államnak alattvalója, nem részesült polgárainak intézményes jogaiban, nem élvezte oltalmát, nem osztott hatalmában. A csataterén elesett ellenség teteme előtt a győztes hadsereg katonái megilletődve tisztelegnek. Csak az árulót vetik meg halóporában is. Urechia nem volt áruló; eszméért harcolt és ahhoz az eszméhez hű maradt utolsó lehelletéig. Az árulók azok, akik itt élnek közöttünk, Dákóromániának magyarországi csapatai, akik tulajdon hazájuk ellen törnek, akik a külföld előtt azt a nemzetet ócsárolják, amely testvér módjára befogadta őket alkotmányának védőfalai közé; akik szövöttek idegen állam alattvalóival, hazájuk romlására. Ezeket idéz-

zük ezennel Urechia ravatalához, ahonnan erős tanulság int feljök.

Nem volt közönséges ember. Erős, paléozott elmével, nagy tudással, szívós akarral, eleven pennaival, ékesen szóló ajakkal küzdött nagyratoló ábrándjáiért, Nagy-Romániáért. Meg bírta mozgatni a közvéleményt otthon, Romániában és a külföldön, csatasorba tudta állítani a hegyeken túl lakó testvéreket — amint a magyarországi románokat nevezte — és tudott szövetségeseiket toborozni a latinfajú többi nép soraiban. Éppen tíz éve, hogy megalakította a *Román Kulturligát*, amelynek elnöke és vezető szelleme lett. És nem lehet tagadni, hogy jelentékeny faktorrá sikerült növesztenie azt a szervezetet, amely a nem hivatalos Romániát szinte osztatlanul egyesítette magában. Míg a román állam barátságos lábon törekedett lenni velünk, utóbb pedig, böles uralkodójának akaratából, benső viszonyba lépett a hármasszövetséggel, a román közvélemény hangulatát valósággal a liga irányította. Romániában folytonosan két politika uralkodott: egy hivatalos és egy nem hivatalos. A hatalomért versengő pártok a liga barátságát keresték, s ha kormányra jutva megszakították is vele az érintkezést, nyiltan nem mertek ellene fellépni, mert ismét rászorultak, mikor ellenzékbe kellett menniük.

A hegyeken túl lakó románok pedig nyiltan jártak a liga gyűléseire, amelyek mind tüntetések voltak a magyar állam ellen, fényes nappal konspiráltak Urechiaékkel, rendes pénzbeli járulékot kaptak tőlük, együtt szervezték velük az európai közvéleményt Magyarország ellen, lapjaikban, röpiratokban, francia, olasz és egyéb külföldi lapokban, sőt az interparlamentáris unióban is. Ennek az évtizedes hadjáratnak Urechia volt a genera-

lisszimusza. Merész, ügyes, fáradhatatlan, fanatikus ember. Eszközeiben nem válogatós, vereségektől el nem csüggedő. Nem riadt vissza az ámitástól, a hamis vádtól s nem szégyenült meg, mikor rásütötték a rágalmas belyegét. Mint kiváló történettudósnak lehetetlen volt hinnie azokban a hamis doktrinákban, amelyeket hirdetett; de mint egy merész álom álmodója, hitt ennek az álomnak a megvalósulásában és az agitátor elhallgattatta a történettudóst.

Halalos ágyán vajjon feltámadt-e benne a sokáig elnyomott historikus? Az élettől való készülő embernek, mondják, tisztább a látása az elmulás perceiben. Vajjon Urechia, a történettudós, meglátta-e ezekben a percekben azt a historiai igazságot, amelyről nekünk tanúságot tesz az ő élete folyása? Hiszen amit életében épített, annak összeomlása megkezdődött már életében. A liga, belső meghasonlás által megtépve, elmállani készül. Ereje megtörtött kiűn és benn. Európa előtt hitele tönkrement, Románia közvéleményében is lazult a gyökere; politikai faktor lenni megszünt; a magyarországi román sorsa egyre kevesebb embert érdekelt Bukarestben; a dákoromán hóbot emberei mindjobban el vannak szigetelve. A haldokló Urechia végső pillantása a haldokló liga vonagló testére esett. Tragikus vége egy nem mindennapi egyéniségnek. Halalos ágyán be kellett látnia, hogy hiába élt.

Tragikumából okuljanak azok, akiket ezennel tetemre hívtunk. Akik azt remélték, hogy hazájuk szétrombolásának foghatnák egykor kezét a diadalmas Urechiaival, szálljanak magukba vezérük holtteste előtt. Az ő sorsában lássák meg a méltó sorsát a magyar nemzet minden ellenségének. Az ő életének sikertelensége legyen intő példája annak, hogy az ezredéves magyar állam ellen minden

TÁRCA.

Verses könyvből.

I.

Akkor megyek...

Zajos világi!.. Ha vágyamat követném,
Beléd én elmentem volna már.
Erdők élén nemes magányban élnék,
Mint hű párjával a szabad madár.
Virágok, fák, ártatlan állatok közt
Múlnék az élet lassan-lassan el.
De nem lehet! Itt tart a kötelesség!
A szenvedőkért még dolgozni kell!

*

Akkor megyek, ha majd derogni látom
A nagy, fényes szánalom korát!
Ha mindent, a mi fényűző fölség,
Pazar szívünk a koldusoknak ad!
Ha homlokunk jószágban úgy sugárzik,
Mint virradatkor a magas hegyek!
Ha jön már, jön, ragyogva mint a hajnal,
Az én világom!... Majd akkor megyek!

II.

Fides.

Bár néha búsnak, közönyösnek látszom,
Egész valóm mély szerelemben ég.
A láng, a rait te gyujtottál szívemben,
Mint Veszta-tűz lobog mindegyre még.

*

A láng, a mit te gyujtottál szívemben,
Nem szalmatűz volt, drágám, angyalom.
Nem nagy szeszély, melyből kis szerelem lesz!
Nem!... Sirig tartó, gyöngéd vonzalom!

*

Im, bizonyítom a te hű sziveddel,
S te bizonyítod holtomig velem,
Hogy a világon semmi sincs erősebb,
Szilárdabb, mint a gyöngéd szerelem!

Ábrányi Emil.

A füző.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Goda Géza.

Senki sem tudhatja, hogy miképpen került Pompadour asszony finom, csipkés és ihatos füzője a Szereseen-utcai boltoshoz, de kétségtelen, hogy a füző odakerült. Nagyon szép darab volt s a hozzáfűződő szerelmi emlékeket nem is számítva, megérte azt a pénzt, amit Kaiser ur adott érte. Kaiser a kirakatban pillantotta meg az aranyszálakkal szőtt, gyönyörű jászágót s a feleségére gondolt, aki mindig ott áll a köruti boltban s kiszolgálja a vevőket már négy év óta. A négy év alatt senki fiára rá nem nézett, esőndes, mosolygó asszonyka volt, soha hűtlen gondolata nem támadt s avval a nyugalommal fogta föl az életet, amelylyel minden alacsony, gömbölyű, szőke asszonyka szokta.

Ennek az asszonynak vette meg Kaiser a Pompadour füzőjét s amint végigment vele a hosszú Szereseen-utcán, egyre mosolygott. Senki sem látta, hogy mosolyog, de a lelkében nagy

vidámság támadt, intím és esőndes derűség, hasonló a finom és nagyon lágy muzsikához, melyet a színpalak mögül hall az ember. Odahaza óvatosan bontotta ki a csomagot s miközben kivette belőle a pompás füzőt, így szólt a feleségéhez: — Klára! Ezt neked hoztam. Ez egy gyönyörű darab. Viseld egészségedben!

— Köszönöm, Kaiser — mondta meghatva az asszonyka s megcsókolta az urát. Elragadtatással szemlélte a pompás jászágót, a leomló habos selyemesipkéket s a csillogó aranyszálakat.

Kaiser most így szólt:

— Nem tudod, fiam, hogy milyen kincset tartasz a kezében. El kell mondanom tehát, hogy ez a füző Pompadour asszonyé volt. Pompadour asszony egy igen nagy urnak, a francia királynak volt a kedvese s a királyanyjára bontott utána, hogy még azt is eltúrta, hogy az asszony kutyakorbácsal verjen rajta végig.

— A királyon? — kérdezte rémülten az asszonyka.

— Ugy van. A királyon.

Ezen azután mindketten elgondolkodtak. A kis gömbölyű asszonynak az jutott eszébe, hogy ime, milyen sokra viheti egy nő, ha nagyon szép s ha ilyen pompás jászágó takarja a testét. Megverhet egy francia királyt és sok-sok év után, ha már meghalt, senki sem veszi tőle rossz néven, hogy nem állt nyolc éven keresztül minden nap az üzletben, hogy nem volt mintaszerű háziasszony s hogy nem gondozta a gyermekeit, hogy nem szolgált ki a vevőket. Talán hű sem volt ahhoz a francia királyhoz, akít megkorbácsolt s most milyen büszkeség még az is, hogy egy tisztességes polgárasszony fölveheti a füzőjét.

Az asszonykát most már nagyon foglalkoztatta az a gondolat, hogy vajjon nem csalta-e meg ez a Pompadour asszony a francia királyt s

szövetkezés hiabavaló. Vakmerő hóbort, álmok kergetése, hazugság és hazárulás hiába fognak kezét ellenünk. A história logikája és igazsága legyőzhetetlen és örökkévaló...

És ugyanakkor, amikor Urechia meghalt, igazságot osztott Magyarország legfőbb bírósága egy nemzetiségi agitátor ügyében. A Kuria igazolta Pavlovsics Lyubomir szerb nemzetiségi képviselő mandátumát, amelyet a magyar állam ellen való izgatás címén támadtak meg kerülésénél magyar választói. A Kuria kimondotta, hogy a megválasztott képviselő nem vétett a magyar állam törvénye ellen, mely tiltja az izgatást, tehát helyet foglalhat Pavlovsics Lyubomir Magyarország törvényhozásában. Kalapot emelünk a Kuria magaslatos igazságérzete előtt. Ennél tisztább diadal a hozzáférhetetlen bírói lelkiismeretnek nem produkáltak soha. Am tessék tisztelettel és bünbánattal meghódolni előtte azoknak is, akik azt hirdetik, hogy Magyarországon csak a magyar embernek van igazsága. Pavlovsics Lyubomir és a pánszlávok és Urechia magyarországi cinkosai térjenek magukba az igazságnak e gyönyörű diadala előtt. Talán nem is véletlen az, hogy éppen ma kellett ennek megessnie. Talán a történelem Géniusza akarta így, hogy mikor meghalt Urechia, akkor válják a holtak élő cáfolatává Pavlovsics Lyubomir.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, december 7.

A tarka napirend ma is folytatódott. De ma nemcsak a kérvények rendjén merültek fel érdekes kérdések, hanem egy régi és egy új interpelláció révén is.

A kérdéseket megint föl soroljuk:

1. A kóbor cigányok.
2. A Bánffy-kormány vád alá helyezése.
3. A tanítói nyugdíj.
4. A Kuria ítéletének módja.
5. A vasutasok ügye.

Ha hozzáveszünk a napirendi vitát, hát ki van a féltucat a témákból.

Az első érdekesebb vita a kóbor cigányok megrendszabályozásának kérdése körül szövődött. Hertelendy Ferenc, Szederkényi Nándor, Kubik Béla, és Gabányi Miklós szóltak a kérdéshez, legoroszabban a szélbali Gabányi, aki azt mondta, hogy miután a cigány gyerekkorában koldul, érett korában lop, öreg korában pedig vegyesen lop és

miközben föl- és lehajtogatta a fűz illatos csipkét, hirtelen egy kis zsebet pillantott meg rajta. — Egy zseb — gondolta s már akkor furesa, szerelmes történetek rajzottak az agyában, eszébe jutott minden, amit a regényekben olvasott, az alázatos inasok és udvari urak, kik titokban csókolóznak a királynővel s akik iránt forró szerelemre lobbannak a francia királykisasszonyok. Ebből a zsebből a bolondos történetek, pajkos és ingerlő szerelmi emlékek szálltak ki s amint ott ült a kis kóbor asszonyka a pult mögött s csöndesen bámult maga elé, megfogant agyában az első, bűnös gondolat, melyet visszaszoritani többé nem lehet s amely olyan, mint az óra ütése, mely az elmúlt órákat jelzi s ha egyszer már jelezte, hiába forgatják vissza a mutatót.

— Vajjon megcsalta-e?

Ez a gondolat most már gyötörte az asszonyt, meg kellett tudnia, hogy ez a szép, diadalmas Pompadour, mitán hülsen lett mindenkihez, hogy a király karjaiban pihenessen, nem volt-e tovább is hülsen.

S akkor belenyúlt a kis zsebbe, melyet Pompadour állítólagos fűzőjének ama részén talált, ahol a gyönyörű asszonynak a szíve dobogott egykor. A zsebben egy összehajtott levélke volt, a levélkén valami irás, talán szerelmes levél, talán csak gyári jegyzetek, melyeket a fűz készítője írt arról, hogy milyen magas legyen, milyen széles és milyen fajta csipkével bodorítsa. A kis gömbölyű asszonyka azonban szerelmeslelvélnek nézte s most már tanult, tapasztalt, benne volt a bűnben s tudta, hogy ez a zseb arra való, hogy oda elrejtjen valamit az asszony. A férje előtt. A szíve fölél.

koldul, ennelfogva vesse el az állam a humanitárius tekinteteket s a tizenkilencéves cigányokat sorozza be katonának, az egyéves cigánypurdékat pedig dugja lencséházakba. Széll Kálmán miniszterelnök azonban erre az ajánlatra nem reagált, a többi panaszkozónak meg azt mondta, hogy tanulmányozni fogja a kérdést, melynek nagy fontosságát elismeri. Am azt senki se várja a kormánytól, hogy olyan kérdésben, melyet kétszáz esztendő óta se nálunk, se másutt megoldani nem tudtak, rögtönösen tehessen célravezető javaslatokat. Ebben a nyilatkozatban a többség megnyugodott.

Nagyobb izgalmat vártak attól a kérvénytől, mely a volt Bánffy-kormány vád alá helyezését kérte a törvényhozástól. De elmaradt az izgalom, még a vita is. Mindössze egy bánatos hang teszi emlékezetessé ezt a témát, mert Madarász József (azt javasolván, hogy külön tűzzék a kérdést napirendre), ebben a felszólalásában panaszkodott először egészségi állapota miatt.

— Gyöngélkedem, a látáscsm is gyöngül s úgy lehet, indítványomat nem tudtam úgy leírni, ahogy akartam.

Igy a parlament neszora először beszélt a parlamentben. Egy fájó téli akkord volt — bánatosan érintette a lelkeket. Jó Isten, ha már Józsi bácsi is panaszodik! Az igaz, hogy Józsi bácsi nem a legfiatalabb s már a mult század legelső fertályában kiadott egy kötet verset. De mégis azt hittük, hogy már ő olyan erős, fiatal és egészséges marad mindig.

Hanem a Bánffy-vita, az elmaradt. A néppárt megfogdolta a dolgát.

Furesán folyt le a felekezeti tanító-egyesületek kérvényének tárgyalása, nyugdíj-ügyük rendezése dolgában. A néppárt és a szélsőbal szónokai nagyon melegen válték pártolándónak a kérvényt, pedig Wlassics Gyula kultuszminiszter mindjárt meggyőzte őket, hogy melegebb pártfogójuk a tanítónak nincsen — önála. Jelezte is, hogy minden méltányos kívánságukat teljesíteni fogja s hogy ebben az irányban a pénzügyminiszter jóindulatáról is megbizonyosodott. A néppárt mégis névszerint való szavazást provokált, hogy a kérvényt pártolva, utasítással adják ki a miniszternek. S bár a névszerint való szavazásnál a néppárt a maga álláspontjával kisebbségben maradt, de azt elérte, hogy egy órát szerencsésen kicsipett a tárgyalás idejéből.

Széll Kálmán miniszterelnök nem is habozott rásütni a néppártra, hogy szavazási-játékával kitolta az ülésből a legsürgösebb témát: —

Hogy vétkezett most már! Gondolatban esalt, gondolatban szászor elfeledte az urát, aki esőndesen ült a plék-kályha mellett s kinézett a sáros, ködös körútra, ahol sietve mentek az emberek. Olykor benézett valaki a kis boltba s mikor meggyújtották a gázlámpát, egy vevő is jött. Egy tiszt. A gallérja föl volt túrve s amint belépett, hanyagul tette a kezét a siphájához. Szivart vett s estilapokat kért s miközben legombolta a keztyűjét, hogy az erszényéért nyulhasson, megpillantotta a fűzöt és mosolygott.

A kis gömbölyű asszonyka is mosolygott s amint ott állt a szivaradobozzal s szembe nézett a fiatal katonával, úgy érezte, hogy valami nagy, zuhogó áradat csap össze a feje fölött, hogy az arcán forró, tüzes nyilalások szántanak végig s hogy a szíve hangosan ver.

A katona elment. Az ajtóból visszánézett s megint mosolygott.

Aztán esőnd volt a boltban, a gázlámpa sustorgott csak s Kaiser nyugtázott egyet a karoszekében. Az asszonyka szóltalanul állt s még mindig a kezében tartotta a szivaradobozt. Egy kisse lehunyta a szemét s lassan, mintha valami kimondhatatlanul édes illatot szivna magába, fölémelte a fejét.

— Alaváló asszony — szidta önmagát. Aljas! Eszébe jutott minden részlete az előbb lefolyt jelenetnek s esőndkozott, hogy ennek a semmitmondó jelenetnek olyan számtalan részlete van. Majd megfogta a székelyet, de nem tudta eltárgadni, hogy egy perig vonzódtott ahhoz a tiszt-höz, hogy mialatt szembe nézett vele, kacérokodnia kellett.

— Szegény Kaiser — suttozta s az urára

a munkanélküliek kérvényét. (De hát ehhez a kérdéshez Vázsonyi Vilmos is feliratkozott s a néppárt, úgy látszik, ezt a beszédet is ki akarta tolni. Egy neki kellemetlen beszédért egy nagyfontosságú és sürgős kérdést — ez egészen a néppárt taktikája.) Határozatba ment azonban, hogy ezt a kérvényt soron kívül hétfőn tárgyalják.

S bár az idő nagyon későre járt, még két miniszteri választ meghallgatott a t. Ház.

Plósz Sándor igazságügyminiszter felelt Barta Ödön interpellációjára, hogy a Kuria választási pörökben miért ítélkezik ő felsége a király nevében. A miniszter válaszában lényege az volt (s ezt a Ház többsége tudomásul is vette), hogy nyolc esztendő múlva ugyis lejár a kuriai törvény hatálya s akkor ezen a fogyatkozásán lehet majd segíteni.

Fontosabb volt az az interpelláció s az a válasz, mely a vasutasok ügyére vonatkozott, de erről másutt emlékezünk meg.

A képviselőház ülése december 7-dikén.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter, Plósz Sándor igazságügyminiszter, Cseh Ervin horvát-szlavon miniszter.

(Kérvények.)

Madarász József kéri a kormányt, hogy Hont vármegye kérvényét, mely a nemzetiségi törvény módosítását célozza, teljesítse.

A Ház kiadja a kérvényt a kormányának.

Hertelendy Ferenc melegen pártolja Jász-Nagykun-Szolnok vármegye kérvényét, mely a kóbor cigányok letelepítését óhajtja. Szigorú rendszabályt kellene alkotni, hogy a kóbor cigányok visszaélései megszüntjenek. E rendszabályoknak tumanusaknak, de mégis érelyeseknek kell lenniök. (Helyeslés jobbfelel.)

Szederkényi Nándor pártolja a kérvényt.

Széll Kálmán miniszterelnök: Ez szerencsétlen kérdés, amely már harminc és annyi esztendő óta, a mióta csak az alkotmányos élet Magyarországon újra megindult, folytonos megvitatás tárgya. S a felszólalások meg is fejték azt, hogy miért nem volt eredmény: mert nem hallottam egyebet, mint kívánságot, követelést, megoldási módozatot nem igen hallottam.

Szederkényi Nándor: Dehogy nem! En mondtam!

Széll Kálmán miniszterelnök: Majd rátérek arra, hogy az, amit a képviselő ur mondot, nem megoldás. Szederkényi Nándor: Nem? Dehogy nem!

Széll Kálmán miniszterelnök: En nem tartom megoldásnak, mert akkor a kóborló had a megye területéről nem megy ugyan a másik megye területére, de magán a megye területén fog kóborolni egyik községből a másikba. (Ugy van! Ugy van! jobbról.) Tolna vármegye megbőlyegzi — igaz, hogy ez kisse

gondolt s iparkodott, hogy arcának nyugodt, kedves kifejezést adjon.

— Mennyire szeretem, — biztatta önmagát, s most erővel arra gondolt, hogy csak Kaisert szereti. Kaisert, az urát, aki esőndes, jó ember, akin nem látszik meg a szerelem, mert nagyon mélyen van a szívében, s aki most ott ül a plék-kályha mellett a karosszékekben, kinyújtja a lábát, szivarozik s megint mosolyog a lelke, amint arra gondol, hogy milyen nagy örömet szerzett az asszonynak avval a fűzövel.

— Nem volt ugyan Pompadouré, — gondolta, — ezt úgy találtam ki, mikor hazafelé jöttem. De olyan gyönyörű ez a fűz, hogy Pompadouré is lehetett volna. Mindig ilyennek képzeltem a Pompadour fűzjét, mikor olvastam róla. Egészen ilyennek. Csipkével és aranyzálakkal. A kis kóbor asszonynak pedig hirtelen hazaszállt a lelke a három éves leányához, s most beszéde elegendett vele:

— Kis Ilon, — mondta, kis Ilon. Ha te tudnád, hogy milyen utálatos asszony a te mamád. Ha tudnád... Ugye, nem haragsztok azért? Nem tehetek róla, de... Boesáss meg, kis Ilon.

Most már otthon volt egészen. Mintha az ölébe vette volna a gyermekét s esőlkölte volna, amitől nagy nyugalom vonult a lelkébe s mintha hirtelen minden kisértés elszállt volna a feje fölött. Csak egy perig tartott, aztán mintha nagyon nehéz lett volna a gyermek, s amint letette az öléből, megint a szerelmes történetek kavargtak az eszében, egy tiszti jött be az ajtón, aki mosolygott, aki szalutált, aki nagy és báyaszató meletet árasztott a szemébe.

— Milyen utálatosan szivarzik ez a Kaiser,

UJ IDŐK.

Herceg Ferenc lapja valóságos album-fűzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészeti díszé lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona.

Előfizethetni postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten Andrassy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

Hatalmas argumentum továbbá az ellenzéret ellen kétségkívül az, hogy az 1874: XXXIII. t. c. 69. §-a egyenesen a kir. Kuria hatáskörébe utasítja ezeket az ügyeket. Nem állami meg külön bírói hatalmat, hanem az általános bírói hatáskörbe utasítja. Végül arra is hivatkozni kell, hogy szubszidiárius jogforrás a Kuria bíráskodásáról szóló törvény értelmében a büntető perrendtartás, amelynek 321-ik §-a kifejezetten azt mondja, hogy az ítéletek a felső és királyi nevében hozhatók. Azt mondják, hogy ha a törvény azt akarta volna, hogy ezekben az ügyekben ne a felső és királyi nevében hozassák ítéletet, akkor ezt világosan ki kellett volna fejezni, ami pedig nincs világosan kifejezve, mert a 118-ik szakaszban második bekezdése nagyon is megengedi azt, hogy a mellett az első szakaszra való hivatkozás mellett még a felső és királyi nevében is hozassák az ítéletet. Mert azt mondja, hogy az ítélet meghozásában e szakaszra kell hivatkozni, de a többet nem mond.

Összeállította a pro- és kontra szóló érveket. Ezek után abban a nézetben van, hogy semmiesetre sem szükséges az, hogy ez a kérdés novelláris uton oldassék meg. Akárhogy döntök is el a kérdés, a képviselőház jogaira nézve prejudicium ebből nem származik. Itt semmi homály nem maradhat fenn. A 180. és 181. szakasz világosan kimondja, hogy a törvénynek bizonyos paragrafusai azonnal is érvényben maradnak, de a többi természetesen hatályát veszti és hogy azok a pörök, amelyek akkor a királyi Kuria által folytatandó lesznek, a 8 év leteltével azonnal átveendő a képviselőházhoz.

Másodszor nem prejudikál az ítélethirdetésnek az a módja a képviselőház jogának, mert hiszen egész világosan ki van fejezve abban az ítéletben, hogy az első szakasz alapján ítélik. A kir. Kuria csak abban a nézetben van, hogy neki mint állami bíróságnak, valahogy kifejezésre kell juttatnia, hogy mint állami bíróság jár el, ezt pedig az által fejezi ki, hogy a felső és királyi nevében határoz, amint az általában kötelessége.

Ákár a felső és királyi nevében határoz a Kuria, akár nem, mindenesetre mint független bíróság jár el, mert alaptörvényeink által abban az esetben is biztosítva van az, hogy a Kuria függetlenül járjon el fölfele és lefelé, a felső és királyi nevében határoz.

Barta Ödön nem veszi tudomásul a miniszter választást, mert az csak a törvényre hivatkozik, amely pedig most is hiányosan precizozza, hogy választási ügyben a királyi Kuria kinek a nevében ítélik. Sőt ha a törvény magyarázatába bocsátkoznánk bele, könnyen kideríthetnénk azt is, hogy a törvény egyenesen tiltja a királyi nevében való ítélezést. A törvény, amelyre a miniszter hivatkozik, sérti a Ház szuverenitását s a miniszter választást már ezért sem veszi tudomásul.

Plósz Sándor igazságügyminiszter: Barta szerint nem vette azt figyelembe, hogy itt a Ház szuverenitásáról van szó és hogy a Ház felhatalmazta, megbízta a királyi Kuria a bíráskodással.

Itt az a kérdés, hogy a kir. Kuria hatáskörébe van-e utasítva az ügy, vagy egy új, eddig nem létező bírói hatalom van a Kuria ruházva?

Azt mondja Barta, hogy itt más dolgról van szó, mint az 1874-ik évi XXXIII. törvények által a királyi Kuria ruházott csekélyebb fontosságú kérdéseiről.

Barta Ödön: Azt nem mondtam, hogy csekélyebb fontosságú!

Plósz Sándor igazságügyminiszter: — továbbá azt mondja Barta, hogy az a törvény a büntetőperrendtartást szubszidiárius eszköznek tekinti, de csak annyiban, amennyiben a törvénynevel nem ellenkezik. Nagyon helyes, így áll a dolog. De hiszen nem mondtott egyebet, mint azt, hogy azok, akik abban a nézetben vannak, hogy itt a Kuria a felső és királyi nevében ítéletet, hogy a határozottan ki kellett volna mondani a másik alaptörvénynevel szemben azt, hogy itt nem a felső és királyi nevében jár el a Kuria. Abból magában véve, hogy az első szakaszra kell hivatkozni, még nem következik, hogy nem a felső és királyi nevében ítélet a bíróság.

Azt is mondta, hogy a miniszter szerint csak forma-kérdés, hogy a Kuria a felső és királyi nevében jár el. Nem forma-kérdés. Mert alapítélet, hogy, midőn egy állami bíróság jár el, akkor a felső és királyi nevében gyakorolja a bíráskodást.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Bedőházy Albert kéri, hogy a székely vasutak ügyében bejelentett interpellációt elhalasztassák.

Elnök: Ilyen értelemben mondja ki a határozatot s az ülést délután fél három órakor berekeszti.

BELFÖLD.

Változások a közös pénzügyminiszteriumban. A bécsi *Fremdenblatt* értesülése szerint gróf szentmiklósi Pongrácz Frigyeset, a közös pénzügyminiszterium osztályfőnökét saját kérelmére nyugalmazta helyezte a királyi és az alkalommal a titkos tanácsosi méltóságot adományozta neki. Utódja Dobra Henrik miniszteri tanácsos lett, akit egyidejűleg valóságos osztályfőnöké neveztek ki. Szalay László címzetes miniszteri tanácsos valóságos miniszteri tanácsossá, Budik Rikárd osztálytanácsos, a számvetési osztály főnökét pedig címzetes miniszteri tanácsossá nevezte ki a király.

Az országgyűlési szabadelpártpárt Pođmaniczky Frigyes báró elnöklésével ma este érkekezletet tartott, melyen tárgyalás alá vette s *Kristóf József* előadó ismertetésén után vita nélkül eldöntötte a várme-

gyék pénztári teendőinek ellátásáról szóló törvényjavaslatot. — A Sándor közszeg átkbevezetésére, a pápa-bánhidai és a dunántúli helyi érdekű vasutakra vonatkozó törvényjavaslatokat szintén vita nélkül ellogadták.

A török-becsei választás.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, december 7.

Harmadszor ült ma össze a Kuria, hogy érdemben bíráskodjék egy megtámadott választás dolgában. A mai tárgyalás iránt még nagyobb volt az érdeklődés, mint az eddigiek irányában, amit tan a magyar meg, hogy nemzeti képviselő mandátuma fogott kockán. A petíció Urbán Péter török-becsei lakos és tíz társa nyújtotta be dr. Pavlovics Ljubomir török-becsei képviselő mandátuma ellen. A török-becsei választás három jelölt között a mandátumért, dr. Pavlovics Ljubomir, aki 992 szavazatot, Rohonczy Gedeon, aki 921 szavazatot és Kardos Samu, aki 29 szavazatot kapott. A kérvényezők terjedelmese indokolt kérvényükben azt vetik szemére Pavlovics Ljubomirnak, hogy a magyar államesszme, a magyar állam területi épsége és az uri osztály ellen igrott, s ezen alapon kéri a választás megsemmisítését.

Az V-ik büntető-tanács termében, ahol a tárgyalás végbement, ma feltűnő nagy számban voltak vidékiek a választókörlet embeirei, rajtuk kívül a petíciók tárgyalásának már törzsközönséggé vált hallgatósága szorongott a teremben, sőt az előszobában is.

A kérvényezők dr. Mittelmann Nándor török-becsei ügyvéd képviselte, a választást dr. Tetellény Armin fővárosi ügyvéd védte.

A bíróság pontosan 10 órakor foglalta el helyét. Elnök Paiss Andor, előadó Futtler Imre, szavazó bírák Beck Hugó, Adam András és Zachár Imre kuriai bírák.

A tárgyalás lefolyása a következő volt:

Az elnök: Tárgyalásra kerül ma Urban Péter és társai török-becsei lakosoknak az 1899: XV. törvény 3. szakasza alapján beadott petíciója a folyó október 2-án megejtett török-becsei képviselőválasztás ellen. Konstatálom, hogy jelen vannak a kérvényező képviselőkben dr. Mittelmann Nándor török-becsei ügyvéd, a megválasztott dr. Pavlovics Ljubomir képviselő, dr. Tetellény Armin budapesti ügyvéd képviselő. Kérdezem a teletől, van-e valami kifogásuk alakítás szempontjából?

Dr. Tetellény Armin: Alaki kifogást nem emel, bár a kérvényezők követtek el szabálytalanságot is, erről azonban majd később beszélek.

Az elnök: Most tehát áttérünk az érdembeli tárgyalásra.

Dr. Mittelmann Nándor, a kérvényező képviselője, azzal kezdi beszédét, hogy a kerület polgársága a legközelebbi választás óta valóságos hadilábon áll egymással. A nemzetiségek a Vojvodina helyreállításával fenyegetőznek, pedig a szerb nép eddigelő türelmes és békés volt. Ezt a változást a dr. Pavlovics Ljubomir áldatlan működése okozta. Valahányszor a kerületet meglátogatta, soha egy nemzeti zászlót nem láttnak. Sőt a magyar nemzeti jelvényeket sem akarta a megtűni, pedig e nélkül a rendet fenntartani nem lehet. Pavlovics Ljubomir nemcsak negative, de pozitive is megvetést tanusított a magyar nemzet jelvényei iránt. Egy fiatal gyermek a szerb nemzeti zászlót tüntetőleg tartotta a kezében. Az ellenőrzést teljesítő főszolgabíró figyelmeztette Pavlovicsot, hogy ez Magyarország nem járja. De Pavlovics vonakodott a zászlót eltávolítani, sőt a tömeg fel is zúdult a főszolgabíró ellen, hogy hogy a közrend veszélyeztetve van. A bíró, a jegyző és vagy tíz tanu fogja bizonyítani, hogy Pavlovics legmélyebb megvetését tanusította a magyar nemzeti zászló iránt, sőt a szerb zászlót tüntetőleg portálta. De Pavlovics gyűlelősen konterenciának is állást foglalt nemzeti jelvényeink ellen. Beodrán azt a kérdést hozta szóba, hogy miként jöttek őseink a hazába? Mindenki azt hitette, hogy egy magyar képviselő Arpadról, Mátýsrótiul beszél. De ezek neki Hekuba volt. A egyszerűen a szerbek bojveteleiről beszélt és meglátogatta a magyar nemzet politikai egységét. Aztán csupa történeti fázissal ámitotta a választókat, azt állítván, hogy a magyar király kérte a szerbeket, hogy jöjjenek segítségül a törökök ellen. A dolog pedig úgy áll, hogy a szerbek nálunk barátságos otthonra találak. Azt akarta elhitetni a néppel, hogy a nekik, mint a haza megmentőiknek, külön privilégiumuk van, nekik a Duna, Tisza és a Maros közötti földrész dukál. Beszélt a szerb nemzet keserves elnyomatásáról, arról, hogy a magyarok őket nyelvüktől, vallásuktól megfosztják. Pedig mindez nem igaz. A szerb autonómia és nemzetiség él és virágzik. Aki ismeri a szerb nép rajongását, csak az ítélné meg azt, hogy milyen veszedelmes módon hat az ilyen igazgatás a szerb választók kedélyére. Ennek az igazgatásnak óriási kihatása volt a választás eredményére. Pavlovics még azt a történeti fázist is megengedte magának, hogy azt hirdette, hogy a szerb nép vészett ezért a hazáért. Mindezekre nézve kéri bejelentett tanuinak kihallgatását. Pavlovics az uri birtokos osztály ellen is igrott. Kúmán azt hirdette, hogy az adrendszert rossz, azt csak ez urak érdekében csinálták, a népet, amelynek jogai nincsenek, nyúzzák. Azt is mondta: „Mi egy elvétett nép va-

gyunk, a magyarokat segíti a királyuk, az osztrákokat a császárjuk, el vagyunk hagyatva, egyedüli reményünk az orosz cár”. Ezt is tanuk fogják igazolni. Rohonczy Gedeon, aki a kerületet 23 év óta képviselte, bejárva ezúttal is a kerületet, mindig és mindenütt a legnagyobb szívvellességgel találkozt. Kúmán, ahol ez igazságok folytak, a belterületen más volt a helyzet. A nép „szívó Pavlovics” kiállítását fogadta és mindenféle ocsmány megjegyzésekkel kísért. A bíró a közszeghez elzarta. Rohonczy kénytelen volt a piacon egy asztalon a néphez beszélni, de a nép nem engedte szóhoz. Azt a négy szerbet, aki a magyar nemzeti zászlót a kezében tartotta, megronták, a zászlót szétépték és a kerékülőre akasztották. Rohonczy is le akarták az asztalról rántani, úgy hogy Rohonczy a beszédét meg nem tarthatta. Ez történt a választás előtt. Hogy mit történt a választás óta, azt szívszorulás nélkül el nem lehet beszélni. A törvényhatósági bizottságba csak szerb omladinisták kerülnek, a magyar kereskedőket bojkottálják, az orosz cár, a szerb király és Mitietics arckepei ezrével érkeznek postán a kerületbe. A választás szabadsága a török-becsei kerületben szabadsággá fajult, lelketlen igaztók maraltékává lett a népjob. Kéri a választás megsemmisítését, kéri Pavlovics aktív és passzív választási jogának öt évre leendő felfüggesztését és az összes költségeket leendő elmarasztalását.

Dr. Tetellény Armin a választást védő ügyvéd ellenfelének beszédét hangulatokellésnek minősíti, pedig itt tisztán jogi kérdéseket kell fejtegetni és ezeket a hangulatokkal nem szabadna összevegyíteni. O hazafias missziót teljesít amidőn ezt a választást védi. Orvendetes dolog, hogy a nemzeti védekről eljő egy ember, aki alkotmányos és törvényes uton akarja valódi vagy vélt sérelmeit elcádni.

Ezért őt most hazaárulóknak deklarálja az ellenfél. Pedig mindig az volt a jelszó, hadj jöjjenek azok a nemzetiségek és illetékes helyen mondják el panaszait. Mikor aztán idejő közénk egy nemzeti képviselő, akkor „feszíts meg”-et kiáltunk. Pavlovics sem szerb, sem magyar zászlókat nem készített, egy szegény vidéki doktornak erre anyagi módja sincsen. Az a zászlóképes igazán komikus. Minden választásnál és választási dolognál fordulnak elő apró beceődések. Az a lobogó kék-fehér-piros színű volt, ez a zászló tehát, ha a zászlón a színek függőlegesek voltak, francia zászló volt. Mert a szerb zászlónak piros-kék-fehér a színe. Szerinte Pavlovicsnak, egy komoly embernek, nem lehet az a feladata, hogy egy zászlót egy gyerek kezéből eltávolítson. Rohonczy érdemes és tiszteltelen áll ember, de a választás esélyeinek ő is ki van téve. Van arra elég eset, hogy epigonok gyűnekk le nagyságokat. Hiszen az igazságügyi miniszter is elbukott Baján. Tudomásul vette, azután napirendre tért lelette. Azt csak nem kívánhatja az előtte szóló, hogy Pavlovics a közösekben az ellenjelöltjének csináljon hangulatot. Pavlovics nem tett egyebet és hivat sem tettek egyebet, mint a saját ügyüket mozdították elő. Hogy egy zászlót letérnek, ennek választásnál nincs semmi jelentősége. Ez megtörténhetik választáskor Hajdu-Nánáson is. A karlócai kongresszus körül felmerült ügyek a szerbeket nagyon elkésériték és ha ilyen körülmények között a saját verűköl küldenek képviselőt a parlamentbe, azért, hogy ott az ő vágyaikat képviselje ezért ez a képviselő és az ő választói még nem érdemelnek meghurooltatást. Pavlovicsnak nincs semmiféle lélmivalója a legszelebbebből bizonyítástól sem, hogyba az elrendelték. Rosszhiszemű vádnak tartja azt, hogy Pavlovics a cárt emlegette volna a szerbek előtt. Ez nincsen a petícióban, ezt utólag itt említi fel az ellentél. Pedig, ha ez így történt volna, bizony ez a gravámen első helyen szerepelne a kérvényben. A bejelentett tanuk csupa mezőőrök, dutyiőrök...

Az elnök: Ily kifejezésekre nincsen szükség, távollevőket sértgetni ne tessék, a törvény előtt minden ember egyenlő.

Dr. Tetellény: Tisztelettel meghajlik az elnöki figyelmeztetés előtt, ő szavaival az ellenfele által bejelentett tanuk függetlenségi helyzetének agrályos voltát akarta jelezni. Aztán felolvassa Pavlovics programbeszédét, amelyben ő kijelentette, hogy Széll Kálmán böles politikája nekik is lehetővé teszi, hogy sérelmeiket alkotmányos uton az ország előtt tiltarják. Ime, tehát Pavlovics a törvényes alapra helyezkedik. Aztán hosszasan cefója ellenfelének vádjait és tagadja, hogy Pavlovics a magyar államesség ellen igrott volna a választókat. Sorra iparkodott megdönteni érvelésével azt a négy inkriminált passzust, amelyben a kérvényezők igaztát találtak. Beszédé végén kéri a Kuria, hogy mivel nincsen olyan tényálladék, amelyet bizonyítani kellene és a kérvényezők ügyvédje által felhozott pötényálladék sem képezheti bizonyítás tárgyát, utasítsa vissza a kérvényezők kérvényükkel.

Erre dr. Mittelmann ügyvéd szólt fel és elmondta, hogy noha a védő kicsinylöleg szólt a vidéki ügyvédokről, neki mégis van annyi bátorsága, hogy szembeszálljon a védő állításával. Csak lett volna a védő a beszéd alkalmával jelen, bizonyára nem esdálkozna, hogy az inkriminált passzusok milyen hatást tettek a hallgatóságra. Nem tagadja akkor, hogy igaztan van bennök. Képzelve csak el, hogy milyen hatással van az olyan, többnyire műveletlen parasztokból álló hallgatóságra, ha a képviselője azt mondja: „Az urak nem fizetnek adót, ti fizettek adót! Végül kijelenti, hogy a védő által felolvasott beszéd szövege nem való, hanem az igazi, ami a petícióban is benne van.

Dr. Tetellény rövid felszólalása után az elnök felütgesszette a tárgyalást és a tanács visszavont ítélethozatalra. Több, mint másfélórai tanácskozás

tan újra megjelent a bíróság és az elnök kihirdette az ítéletet:

O felsége a király nevében a királyi Kuria a Pavlovičs Ljubomir török-bessei képviselő ellen benyújtott petíciót elutasítja és a kérvényezőket 500 korona eljárási költség megfizetésére kötelezi. Az ítéletet közli a képviselőházzal és a letétbe helyezett 3000 koronát, a költségek levonásával, kérvényezőknél kiutalja.

Az ítélet megközlése szerint a kérvényhez mellettként programbeszéd nem foglalt magában nemzetiség- és államellenes igazításokat; a fücska kezében lévő szerb zászlóért Pavlovičs nem felelős a tárgyalás folyamán az orosz cárról tett nyilatkozata néve hozott új adat nem szolgálhat bizonyítékkal, mert a törvény értelmében már nem volt elfogadható.

A megközlés, melyet az idő rövidsége miatt nem szöveggezhetek meg, egyebek közt kiemeli, hogy az első pontban, amely arról szól, hogy a szerbek mindent, jogot és szabadságot kaptak és a föld, ahol laknak, teljesen az övéké, bizonyos elismerést lát a magyarok irányában. A Kuria figyelembe vette különben az egész beszédnek irányát, amely semmissétre sem törekedett igazításra.

A vasutasok ügye.

— A képviselőház mai üléséből. —

Budapest, december 7.

A képviselőház mai ülésének végén Heltai Ferenc interpellációja révén szóba került az államvasuti tisztviselők ismeretes mozgalma. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a jelentős ügyszóval szeretettel nyilatkozott a mozgalom céljáról s annyit mondott előzetes megnyugtatóul, hogy a kérdés megoldása nem tárgyi, hanem technikai okokból késik. Azt a hatalmas memorandumot, melybe a vasutasok az ő kívánásaikat foglalták, ő se csinálhatták meg egy nap alatt; attanulmányozása pedig szintén időbe kerül. Innen a késedelem. De ami késik, az nem múlik — hangzik ki a miniszteri nyilatkozat sorai közül. S hogy a kereskedelmi kormány, de az egész kormány is, a legnagyobb mértékben elismeri a magyar államvasutak tiszteletreméltó hivatalnokai karának kitünőségét s a mozgalom erkölcsi jelentőségét, az kitűnik abból az intézkedésből, hogy míg az idén minden szolgálati ágban korlátozták az előléptéseket, addig a vasuti hivatalnokokra ezt a korlátozást egyáltalán nem terjesztették ki. S biztató a kereskedelmi miniszternek az a kijelentése is, hogy meg tudja érteni a vasuti tisztviselők türelmetlenségét. Innen csak egy lépés, hogy elismerje a megoldás sürgősségének szükségét is. Mert ezen fordul meg az egész akció. Az a derék tábor, melynek erős vállain nyugszik az államvasutak munkájának sikere, megérdemli, sőt parancsolja a kivételes szívesítést is. Ez a tábor dolgozni szokott és dolga sokkal fontosabb, sokkal felelősségteljesebb, semhogy szabad volna meghagyani abban a türelmetlenségben, melynek jogságát a miniszter is érti és elismeri. Egy türelmetlen tábor nem lehet hasznára a vasutaknak. Egy meglehetősen táborra van ott szükség. Sürgősen és méltányosan kell tehát számolni a derék vasutasok kívánásaival, nemcsak az ő érdekeikben, hanem az állam jól felfogott érdekében is.

Heltai Ferenc interpellációját és Hegedűs miniszter választását az országgyűlési tudósításból kihisavta itt közöljük:

Heltai Ferenc: Elmondja, hogy régebbi idő óta tart az államvasuti tisztviselők fizetésjavítási mozgalma s annak idején, mikor ők a kereskedelmi miniszterrel jartak, a miniszter meglehetősen biztató szavakkal fogadta őket. Es most a költségvetésben és a költségvetés indokolásában semmiféle külön projektumot nem találhatni a fizetésjavítás céljára. Az államvasuti tisztviselők természetesen igátolták telte a dolog s ezt az igazlat csak fokozta az a körülmény, hogy az államvasutak igazgatósága a nala járt tisztviselőknek biztatónak egyáltalán nem mondható véleményét adott a fizetésjavítás iránt hozzá intézett kérdésre. Már pedig az államvasuti tisztviselők nagyon megérdemlik, hogy méltányos igényeik lehetőleg kielégítést nyerjenek, mert derék, szorgalmas, fáradhatatlan, munkabíró és hazafiás testület. Ezek után a következő kérdést intézi a kereskedelmi miniszterhez:

Mit számdékolja a kereskedelmi miniszter ut tenni, hogy az államvasuti tisztviselők és alkalmazottak fizetésének rendezése a közel jövőben kielégítő megoldásra jusson?

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: T. Ház! Méltóztassák a t. Házunk megengedni, hogy tekintettel az idő előrehaladottságára — röviden válaszoljak a kérdésre. (Halljuk!) Előbb azonban a t. képviselő ur előadására nyomon kénytelen vagyok én is pár megjegyzést tenni az előfordult eseményekre. Úgy látszik, az államvasuti alkalmazottak hirtelenben ítéletet hoztak oly dologról, amelyről

teljes mértékben tájékozva nem voltak. Beépítettek ugyanis a jövő évi költségvetésbe s látván, hogy az ő memorandumuk alapján abban külön intézkedések anyagi helyzetük javítására nincsenek, eből azt következtették, hogy az a memorandum papirkosárba vándorolt, én a dologgal nem törődöm, ígéretet megsejtem és az alkalmazottakról levetem a kezemet. Úgy félreírás és szerzetem csakis ennek tulajdonitani a lapokban is megnyilatkozott azt az igen kíméletlen hangot, amelyen ez az elégtelenség kifejezést nyert. Ez határozott tévedés. A memorandum munka alatt van de ha maguknak a memorandum készítőinek hónapok kelleték arra, hogy azt elkészítsék akkor egy ily fontos kérdés megoldására az államvasutak igazgatóságának és a miniszteriumnak is bizony hosszabb idő kell. Első sorban nagy pénzösszegről van szó: és mégis, ez még alárendeltebb dolog. Sokkal fontosabb az, hogy szervezetről is van szó, olyanról, amely ugy a szolgálát, mint az alkalmazottak érdekeinek minden tekintetben megfeleljen. Az államvasutak sajátosságai alakulásánál fogva, ugy a személyzet, mint a szervezet tekintetében, különösen ami a forgalmi gőpocpontok iránti, folytonos átmeneti stádiumban vagyunk. sőt bizonyos kisebb mértékben most is vagyunk. Ha alapos munkát akarunk végezni, a kérdéseket szervezeti szempontból is tárgyalni kell és ez van munkában az én intézkedéseim folytán.

De ezzel kapcsolatosan, ha akarok valamit tenni, annak teljesnek kell lenni és így egyuttal a lezárattól is gondoskodnom kell. Az államháztartás jelenlegi helyzete — akármik meglekint mértékünkét, bizonyára igazat fog nekem adni — nem teszi lehetővé a lezárattal és külön fedezetünk erre nincs: ennek következtében a pénzügyminiszterium hozzájárulásával megfelelő fedezetéről is kell gondoskodni. Ez is munkát ad, ígér, ha egyszerűen az államháztartás fontos érdekeinek legkisebb veszélyeztetése nélkül, másfelől a forgalom minden jogos igényének kielégítése mellett óhajtuk biztosítani a fedezetet. Ez nem könnyű feladat; ezt elhamarkodottan megoldani nem lehet. Ebben minden ílelétes szakérőnek közreműködésére szükségem van és így az államvasutak igazgatóságának. Amelyek egy tervezet alapján ezt a feladatot kitűztem, azon kerészt, hogy adjak neki több időt ezen feladat megoldására, mert maga is belátja, hogy így kell eljárnia, teljesítem is és a haladékat megadtam.

Miután a dolog így van és miután komolyan akarom, hogy a kérdés nemcsak az államháztartás, de az államvasutak pénzügyi érdekeinek is tekintetbevételével és egyuttal a méltányos igényeknek figyelembevételével szervezeti alapon oldassák meg: igen természetesen dolog, hogy azt a költségvetéssel kapcsolatosan nem tehettem, arról nem nyilatkozhattam. Mert azt hiszem, hogy ugy általában beszélni és ígéretekkel tenni nem méltós és nem helyes dolog; nem méltó sem ahhoz az álláshoz, amelyet elfoglalom, sem a kérelmezőkkel szemben, mert akkor igen könnyen mondhatták volna, — aminthogy már is lehet ilyen hangokat hallani — hogy csak ígéretekkel kezesgetjük és megcsaljuk őket, hogy keserű hangulatakat taszítjuk őket. Pedig különben alapos ok talán mégsem lehet olyan nagyfokú elégtelenségre és olyan keserűségre, különösen az államvasuti alkalmazottaknál, mert méltóztassák meggyőződve lenni arról, hogy, bár igen nehéz helyzetük van és különösen szolgálatuk rendkívül nehéz, de, ha a többi szolgálati ágakat vesszük az anyagi javadalmasz tekintetben figyelembe, nem azt mondom, hogy jól el vannak látva, még csak azt sem mondom, hogy elégségesen: de azt igenis mondom, hogy aranylag mégis történik érdekében és pedig folytonosan történik gondoskodás. Így például, — nem akarom utatni a Házát, de azt mégis feleltem, ha beletekintettek ebbe az 1902-iki költségvetésbe, itt is láthatják — hogy kivételesen kedvező elbánásban részesültek. Mert a miniszteriumnak elhatározása az volt, hogy az előléptéseket ebben az évben lehetőleg minden irányban kerülje, hogy így a tisztviselők fizetési kérdésének alapos megoldása céljából a szükséges lezárattal meglegyen: és mégis a múlt évi előléptéseket és szaporításokat meghaladó módon ebben a költségvetésben is gondoskodtam rólok. (Ugy van! Ugy van! jobb felől.) Ez igenis a régi alapon van keresztültelve és nem a memorandummal és az összes kérdésekkel kapcsolatosan, de, hogy meg nem feledeztünk rólok, azt az a költségvetés is bizonyítja, amint alkalmam lesz az előléptések szempontjából ezt itt annak idején tüzetesen bebizonyítani. (Mozgás a szélsőbaloldalon.)

Igy állván a dolog, én egészen helyesellem és helyeslem az államvasutak igazgatóságának azon felzetését, hogy ebben a tárgyan, — értsük meg jól — ebben az ügyben, tudniuk a memorandum tárgyan, az államvasuti közegeknek nyugtalanságára okuk nincs, a további tanácskozáshoz helye nincs (Mozgás a szélsőbaloldalon. Helyeslés jobbfelől.) és hogy további intézkedésnek az ő részéről abszolúte szükség sincs. (Mozgás a szélsőbaloldalon. Helyeslés jobbfelől.) Ezt a biztosított megadhatom nekik arról a helyről is; ebben a percben is és ennek következtében egyfelől, jóakaratu figyelmeztetés akar ezen leiszólaláson irányukban lenni, hogy meglehet, hogy türelmetlenek, mert hiszen nehéz a helyzetük és én megértem azt, de viszont tudiságba ezt a türelmetlenséget ne vigyék és igazatál által magukat félrevezetni ne engedjék. Miután pedig arról nyertünk tudomást, hogy nemcsak ily módon akartak eljárni, hanem volt közöttük — igen, a kisebbség — olyanok, az ugynevezett radikálisok (Derültsg a szélsőbaloldalon), akik azt akarták keresztültívnai, hogy permanenciában lévén, zárok határidőt tűzzenek ki a miniszternek, amelyen belül, ha nem segít, majd előkészítik a további lépéseket, — na már, hogy így járt el az igazgatóság ezzel szemben, azt föltétlenül helyeslem.

Vázzonyi Vilmos: Tehát mégis igaz? A multkor azt mltóztátott mondani, hogy nem igaz? (Mozgás jobbfelől.)

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: Bocssáson és a t. képviselő ur, megmondom, hogy igaz, aznap nem voltam azon helyzetben, mert az elnökigazgató távollétében, bár rögtön kerestem, nem tudtam magamnak kellő felvilágosítást adni és nem volt tudomásom ezen előzményről, de amidőn ezen előzményeket ismerem, hogy az igazgatóság ezen kérdésben, amely reájuk néve befejezett dolog, további agitációnak, további permanens gyűlekezéseknek helyet adni nem akar: az különösen egy olyan kényes szolgálattal ágnál, mint amint a vasuti szolgálattal élvegre is helyeslendő, (Élénk helyeslés jobbfelől.) Méltóztassanak csak Amerikába, Franciaországba tekinteni: mit csináltak ott a vasuti alkalmazottakkal, amidőn ezek próbáltak sztrájkokat és egyéb mozgalmakat csinálni! (Ugy van! jobbfelől.) Itt katonai fegyelemnek kell uralkodnia, mert ez a közönség érdeke, ezt az ország forgalmi érdeke követi. Ennek következtében itt tévóvázi, itt babaoni és nyugodtan bevárni azt, hogy vajjon csakugyan megcsinálák-e a fenyegetőzéseket, vagy mennyiben fognak győzni a radikálisok és mennyiben nem: azt az igazgatóságnak bevégni nem lehet, nem szabad, hanem azonnal intézkedni kell. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Es én azt mondom: nem jó barátai az államvasuti alkalmazottaknak azok, akik ezen a téren és ebben a kérdésben ilyen módon akarják tovább vinni és a szélsőségre ragadni őket, mert ezáltal megrontják önmagukat, ártnak a szolgálattak, anélkül, hogy bárkinek barmi hasznót tennének. Jogosítva érzem magamat erre a nyilatkozatra, mert beszédem elsőben bebizonyítottam, hogy komoly szándékkal és jó akarattal, sőt töböt mondom, odaadással és lelkesedéssel karolom fel ügyüket, ambiciókat helyezem bele, hogy a társadalmi téren is helyzetükön lendítsek és majd a képviselő urak megfogják látni, hogy a pénzügyi helyzetre és az államvasutak érdekeire való tekintetel, — mert ezeket is tekintetbe kell venni — miként fogom az ügyet megoldani. Türelnet kérek és még egyszer figyelmeztetem az államvasuti alkalmazottakat, legyenek nyugodtak saját érdekeik tekintetében és ne engedjék magukat helytelen eljárásra ragadtatni. (Élénk általános helyeslés a jobboldalon.)

A Ház a választ tudomásul veszi.

KÜLFÖLD.

Koerber békítési kísérlete. Az osztrák Reichsrath még mindig képtelen a reá váró sok és fontos munka teljesítésére és Koerber miniszterelnök kénytelen volt végre belátni, hogy a csehországi nyelvkérdés rendezése előtt nem is gondolhat arra, hogy a parlament munkára kepesse váljék. Kísérleteket tesz hat a németek és csehek összebékítésére s ennek az akciónak előkészítése céljából bizalmasan konferált egy a német, mint a cseh vezérferfiakkal. Most még csak affóltott folyt a tanácskozás, hogy minő alapon lehetne módot találni egy pártközi konferenciára előkészítésére. Miután a békítési kísérlet még csak ebben a nagyon is kezdetleges stádiumban van, egyelőre nem lehet megállapítani még azt sem, hogy a tulajdonképpeni békítési kísérlet érdemleges előkészítése milyen időpontra esik. Azt hiszik Bécsben, hogy erre csak újév után kerül sor. Koerberhez közel álló helyen oda nyilatkoztak, hogy a közös bázis, amelyre ugy a csehek, mint a németek ráállanak, valamely gazdasági program lesz. esetleg a vasutak államosításának kérdése. Ennek a kérdésnek együttes megmunkálása alkalmat adna a két ellenséges pártnak arra, hogy szép lassan kiegyenlítssék s kölcsönös engedékenységgel elsimítsák az ominózus nyelvkérdést. Úgy látszik, hogy erre most több kilátás nyílik, mint annakelőtte.

A tárgyalásokról bécsi tudósítónk a következőket jelenti:

A politikai események középpontjában az a tárgyalás áll, amelyet Koerber miniszterelnök a német és a cseh pártelkökkel megindított. A miniszterelnök a karácsonyi tünnepek fogja felhasználni az alkudozások folytatására. Arról van szó, hogy a költségvetés megszavazása után a csehek és a németek közös konferenciájára jöjjenek össze az egyezkedés módjának és feltételeinek megállapítása céljából.

Koerber miniszterelnököt a király ma délben egy óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta. Delután minisztertanács volt, amelyen a kormány valamennyi tagja megjelent.

A San Girolamo-kollégium ügye. Hetekkel ezelőtt lenyomattunk lapunkban néhány okiratot, amelyet egyik bécsi levelezőnk között felvünk, s amely aztán foglalkoztatta az osztrák és olasz lapokat. A Neue Presse újabb visszatért erre az ügyre, amennyiben közzétesszi római levelezőjének egy nagyböbrangu római egyházi személylél való beszélgetését. A meginter-vüvelőt egyházi személyiség, úgy látszik, Rampolla környezetéből való, legalább erre mutat nyilatkozatának irányzata. A következőket mondotta:

Az osztrák és a magyar sajtó tövésében van, ha az augusztus 1-én kelt pápai breveért Rampolla bíbornok-államtitkárt és az osztrák-magyar nagykövetet teszi felelőssé. Ez utóbbi már idejkorán

figyelmestette a közös. külügyminisztériumot a horvát püspökök és az antiviari püspök ama tervére, hogy Rómában horvát kollégiumot akarnak alapítani. De míg Bécsből komoly kifogásokat tettek e terv ellen, addig a püspökök fanyartell bíromnokot mint a San-Girolamo-kollégium tolhatalmu pápai biztosát, rá tudták birni, hogy szokatlan gyorsasággal intézkedjék és ügyben és közzétessze az augusztus elsejei brévét. A magyar kormány és a közvélemény nyoma sa ugyan arra kényszerítette a zágrábi, gyakovári és szarajevói püspököket, hogy visszavonuljanak az agitációtól, de ekkor az antiviari püspök, aki ügyesen fel tudta használni a montenegrói fejedelem hírságát, avatkozott bele a dologba. A montenegrói misszió csak azt a feladatot teljesítette, hogy a horvátoknak kikaparja a gesztenyét. Ausztria-Magyarország semmiesetre sem helyeslelheti, hogy Rómában pán-horvát vagy pán-serb papok meleg íszéket rakjanak. Az ellen természetesen nem lehet kifogása, hogy a San-Girolamo-kollégium tisztán papnevelő-intézet legyen, amelynek élén lehetőleg római születésű latin pap álljon. Valószínű, hogy a Kuria is tekintettel lesz Ausztria-Magyarország kívánságaira.

Uj parlamenti párt Ausztriában. Lembergi táviratunk szerint néhány lengyel antisemita, klerikalis és Stojalowski-párti képviselő új frakcióút alakított, amely Bécsben, a lengyel-klubtól függetlenül, a galiciái tartománygyűlésen pedig mint keresztény-néppárt fog szerepelni. A párt célja a keresztényellenes áramlatok leküzdése.

HIREK.

Budapest, december 7.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** November 30-án új előzetes nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetése ezen a napon lejár. méltóztatásnak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn előt jelenik meg.**

— **Erzsébet főhercegnő esküvője.** Erzsébet főhercegnőnek esküvője herceg Wundischgrätz Ottóval nem január 7-ikén, hanem január 27-ikén lesz. A főhercegnő ünnepélyes renuniciója az esküvőt megelőző napon fog megtörténni. Este a bécsi eszárú várakban, Mária Valéria főhercegnő szüszasorát rendez, amelyen Erzsébet főhercegnő anyja, Lónyay Stefánia grófnő is részt vesz. Az esküvőt a József-kápolnában fogják megtartani.

— **A német trónörökös betegsége.** Berlinből jelentik, hogy a német trónörökös állapota még eddig nem javult. A trónörökös idült állapotjában szenved s erősen hajlik a hiszásra. Emiatt lemondott minden látogatásról, sőt még kedvence sportjáról, a vadászatról is.

— **Uj osztálytanácsosok.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Makoy Béla és legifjabb dr. Szász Károly kultuszminiszeri titkárnak az osztálytanácsosi címet és jellegzet adományozta.

— **Augusta főhercegnő balesete.** József főherceg és vadásztársasága tegnap Kiszjenőről Bánkútra rándult. Oda utazott Augusta főhercegnő is, de a vonatát utközben Simán és Nadab között baleset érte. A vonat ugyanis kiskilott, de a vasutasok már jókor észre vették a veszedelemet és idejekorán kiszállították az utasokat. Kiszjenőrt azután kocsin ment a társaság s közben odaérkezett a kiskilott vonat gépe is. Itt egy buzás vaggont csatoltak a lokomotívhoz, néhány loót rakták bele a főhercegnő új utazott az ottlakai állomásig. Bánkúton e közben értesíttek a dologról s Ottlakára szalon-kocsit küldtek a főhercegnő elé. Végre három órai késséssel Bánkútra érkezett a társaság, ahol persze nagy óvációt fogadták.

— **Monstre-küldöttség a miniszterelnöknél.** Az állami tisztviselők mozgalmat intéző bizottságok, mint már említettük, nem osztottak lel, hanem tovább működnek országos mozgalmak sikeréért. Ezek a bizottságok most közösen elhatározták, hogy a tisztviselőknél egy nagyobb deputációja fogja legközelebb felkeresni Széll Kálmán kormányelnököt, megköszönve neki, hogy ügyüket magáévá tette s a lo-

hetőség keretén belül segíteni igyekezett helyzetükön. A küldöttség Lakhés László pénzügyminiszterrel is tisztelgni fog.

— **Főgononkválasztás.** A dunamenti református egyházkerületben a szilvágyi Dozsó Imárával megválasztott főgononki szék betöltése végett a budapesti református egyháztanács mai ülésében Hegedűs Sándorra adta szavazatát.

— **Egy ország mint anyós.** Ritka házasságról beszéltek még annyit tíz hónappal az esküvő után, mint Vilma királynőnek Henrik herceggel való házasságáról. Napok, sőt hetek óta a legkalandosabb hírek érkeztek Hágából a királynő válásáról a prince-consort adósságairól, párbajairól, helytelen magavisletéről s mi egyébéről nem. A való az, hogy a hollandus nép már az esküvő előtt sem jó szemmel nézte Henrik herceget, aki bizonyára elérté felesegé országában a népszerűtlenség rekordját. A hollandus nép igazi vonzó dással, ugyazólva anyai szeretettel vette körül fiatal királynevet és anyai féltékenységé nézte házasságát. A nép belenyugodott ugyan a házasságba, de gyanus szemmel kísérte a királynő férjét s lassankint szájról-szájra járt a hír, hogy Vilmaeska nem boldog a házasságában. Bizonyosat senki sem tudott ugyan, azt sem igen lehetett tudni, hogy Henrik herceg valóban hibás-e, de Hollandia-mama természetesen a leánya pártjára szegődött és beállott — valóságos anyósnak. A haragvó anyós természetesen mindent félremagyaráz, minden szanyogból előlátót csinál, mílyről a véről van szó, aki persze adósságokat csinál, krakéléredek, párbajokat viv, gorbáskodik a feleségével. „Hisz ezt előre lehetett látni”, ezt hallhatni Hágában uton-utólen s a fukarszavú hollandus ajkán ez a rövid mondat köteteket beszél. Nem is látni — mint az eddigi tudósítások konstataáltak — a népszerűtlen herceg arcoképét sehol semmitéle kirakatban, holott a királynő és anyakirálynő képe ott díszelget mindenütt. Kinematografikus mutatványokon lelkesen megéleznék a két koronás asszony vetített alakját, de amint a herceg képe jelenik meg a világos korongon, fagyos némaság fogadja a legjobb esetben, s bizonyára megbengálnak a jó hollandusok, ha — magyarul tudnának. Mind a mellett komolyan nem igen hisznek a hercegről terjesztett mendemondákban, nevezetesen az eladósodásában. A dolog úgy áll, hogy az önállóságukra féltékeny hollandusok eleinte attól tartottak, hogy a királynő férje túlságos befolyást fog nyerni az ország dolgaira. Ez ugyan nem következett be, mert Vilma királynő ugyanezre erős és makacs jellem, de mivel makacs természetű a herceg is, igen könnyen fordulhattak elő összezördülések — a mílyent már az esküvő előtt is megtörtént, mikor is természetesen a herceg engedelni volt kénytelen. Vilma királynő azonkívül jelentékenyen elfoglalja az uralkodás gondolját és teendőit, csaknem egész nap ezeket végzi, s így a férj más módon keres szórakozást és jobbadán vadászattal foglalkozik. Így természetesen sok olyas eshetik vele, ami a feleség hitvesnek nem tesztek. A két házastárs köztéle életmódja önként magával hozza az összekocanásokat. Es ezért elégedetlen aztán újra meg újra az — anyós. A legutóbbi tudósításokban híresztelt kibékülés tehát — úgy ismet — csak ideig-óraig fog tartani.

— **Vértess Gyula — tanfelügyelő.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kultuszminiszter dr. Pintér Gábor királyi tanfelügyelőt Szebenmegyéből Brassó megyébe helyezte át, a szebenmegyei tankerület önálló vezetésére pedig dr. Vértess Gyula fővárosi királyi segédtanfelügyelőt rendelte ki. A nagy tehetőségű írónak ezt az előléptését nemcsak kollégái veszik a legnagyobb örömmel tudomásul, hanem a közönség is, amely Vértess Gyulában egyik legkedveltebb novellistáját tiszteli. A póta-tanfelügyelő új állásában sok alkalmat talál a magyarság eszméjének megvalósítására, amiért túllalva már eddig is sikerrel küzdött.

— **A műegyetemi rektor tiszteletére.** A műegyetem ifjúsága pénteken a Hungáriában lényesen sikerült bankettet rendezett rektorának dr. Hosvay Lajos udvari tanácsosnak tiszteletére. A banketten az ünnepelten kívüli jelen voltak: a közoktatásügyi miniszter képviselőjében dr. Zók Lajos min. tanácsos, továbbá dr. Vécsey Tamás a tud. egyetem rektora, Hulgya az állatorvosi akadémia rektora, dr. Szily Kálmán az Akadémia főtitkára, Telegdy Róth főbányatanácsos, Radics Jenő iparművészeti igazgató dr. Göpcsa László és dr. Rényi József min. titkárok, a műegyetemi tanárok teljes számban, számos geologus, mérnök stb. Felköszöntött mondják Kolozsváry Kiss Ferenc a Műegyetemi-Kör elnöke, dr. Hosvay, Berze-

csey Domokos, Glattfelder, dr. Vécsey Tamás, Tomcs István stb.

— **A Józsefváros az — Urántában.** A VIII. kerületi közjótékonykossági egyesület az Uránta-színház összes helyiségeiben fényes estélyt rendezett ma este gróf Károlyi Sándornó védnöksége alatt. A program első száma a Tarka Színpad volt, melyet Tarnay Alajos igazgatott. Szabad volt bárkinek is részt vennie az előadásban, aki hivatást érzett magában. Tarnay Alajos meg is kezdte az előadást saját szerzeményű dalaival, melyekhez Hellai Jenő versei adták a szöveget és utána Zúhdiné is énekelte egynéhány bájost dalt. Ezalatt a bázárban a Józsefváros legbájosabb leányai árultak a esemékeket. A bázárban a háziasszonyiszerepet vállalták Halmos Jánosné, polgármesterünknek jótékonykosságról ismert neje, Glück Frigyesné és Pelczmann Ferencné urónők leányaikkal együtt. Bájosok voltak Halmos Margit, Pelczmann Margit, Grill Margit, Glück Mieke és Hüvés Fruica kisasszonyok, egyik japán, a másik németalföldi elarusító kosztümben. Az emeleten jelöltöt buffet remeko volt az ingyenmestereknek és dícséri mestertől, Glück Frigyes. Janival, az ő hűségű iszákacésával egyetemben rendezték az első emeleti helyiséget és a jözsefvárosiak egy-két koronáért a legfinomabb pezsgőket, homardokat, orsovai kaviárokat és vadakat élvezhették oly bőségben, mintha csak a Kanaanba tévedtek volna. De azért odalenn a teremben is nagy volt a tolongás. Akinek csak valamilyen hangzásu neve van a Józsefvárosban, azt mind ott láttuk ma este. Ott volt Berzeviczy Albert, Márkus József főpolgármester, Halmos János, Horánszky Nándor, Hüvés József, Havass Rezső, Hawai Sándor, Bachrach Károly, Kiss József, Gerbeault Emil, Thé Endre és neje, Rákosi Viktor, Holló Lajos és még számosan.

Tíz óra után a földszinti bázárban végladást rendeztek és a termet kitakarították. A cigány ráhúzta a eszardára és a fiatalág hamar nekifogott a táncnak, mely valószínűleg csak reggel felé ér véget. A jótékony estély rendezésében legnagyobb érdem természetesen a bájost nőket illeti és aztán magát Glück Frigyes, akinek nevével mindig találkozunk ott, ahol a nyomor könnyeit kell letörölni. A szegények számára szép jövedelmet hajtott a mai estély.

— **Grail Ersei felolvasása.** Tordai Grail Ersei, ki most tért vissza újabb németországi körútjáról, jolyó hó 6-ikán Petőfi költeményeinek elszavavalasá kísért előadást tartott Petőfi költszeteréről a VIII. ker. állami tögműziumján ifjúsága számára az intézet dísztermében. A kitünő felolvasónó előadását az ifjúság nagy élvezettel hallgatta és folytonos fetszéssel kísért. Ugy halljuk, hogy a művész az főváros többi középiskolájában is fog hasonló előadást tartani.

— **Főnökök az alkalmazottakért.** A nyomorgó kereskedelmi alkalmazottak segélyezésére tárgyában nagyszabásu mozgalom indult meg a főnökök egyesületi részéről. A legkivalóbb kereskedői testületek és egyesületek kiküldöttei ma ugyanis értekezletre jöttek össze a kereskedelmi és iparkamara tanácsstermében, hogy az alkalmazottak nyomorával szemben szükségesé vált segélyakcióról tárgyaljanak. Lányzy Leo udvari tanácsos, kamarai elnök hosszabb beszédben esettette az idén különösen megdöbbentő arányban jelentkező nyomort, mely szinte kétségbe ejtő helyzetbe sodorta az állámnélküli kereskedelmi alkalmazottakat, és utalva arra a kézségre, amit a főnökök minden alkalommal tanusítottak, reméli, hogy a főnökök ez alkalommal is községgel veszik ki részüket a tervezett segélyakcióból. Auer Róbert, a kereskedelmi utazók egyesületének elnöke, részletesen számolt be arról a munkáról, mit a vezetése alatt álló egyesület az ügy előkészítése körül már teljesített és bemutatta a kereskedelmi egyesületek részéről beérkezett válaszokat. Schwarcz Lajos kamarai tag és Wallák Soma hozzászólása után Fürst Bertalan körvonaltok a legközelebbi teljesítendő munka formáját és egy szűkebb bizottság kiküldését javasolta. Goldberger Albert az alkalmazottak bevonását is javasolta, míhez a bizottság községgel hozzájárult, míg Szávost Altonz és Klein József a segélyezés jermájáról tettek előterjesztést. Míután még Zerkovics Emil a jelenlévők és az alkalmazottak köszönetét is tolmácsolta a kamarai elnöknek, amiért ezt a nemesirányu mozgalmat oly nagy buzgósággal intézi, Lányzy Leo elnök buzdító szavai után az értekezlet véget ért. A további teendőköt most egy, az egyes egyesületek kiküldöttöiből alakult huszonegyes bizottság fogja intézni.

— **Vörösmarty emlékezete.** Székesfehérvárott holnap, vasárnap délelött leplezik le ünnepélyesen azt

Legújabb cs. és kir. szabadalmazott

FÉRFING

Vértés és Sebestyén

Budapest, IV., Múzeum-körút 15. a hír, műegyetemmel szemben.



melynek nyaklécé a reágonbolandó gallér bőségeshez önmagát pontosan szabályozódia, énekek képződésé kizárja és szükséghez képest, szűkebb vagy bővebb gallér használatát teszi lehetővé! Rendkívül egyszerű és használhatatlan olyan egyszerű, hogy külön kiállítás nem igényel. Ezen ingek egyedül nálunk a fővállaloknál kaphatók minden bőségsben a következő kivételben:

Legjobb minőségű szifonból, sima vagy redős mellet 2,25 és 2,75 fr. Puna battász vagy pikémelől 2,75 fr. Az ingek elcsúszása, kivételben is, kizárható. Vigyeleti megrendeléseknél elengedő a gallér száma megjelölése. Részletes leírással szivesen szolgálunk. Utazottok a szabadalmi törvényhez kötökönek. Továbbá ajánljuk a ruházatonk nagy választásában lévő francia és angol uridivat különlegeségeket, *széles szélű és különféle kalapokat.

a bronzkorszort, melyet a székesfehérvári Vörösmarty-szoborra a város polgárai készítették. A művészi korszort Radnai Béla mintázta.

A Vázsonyi-Szűllő-ügy. A Vázsonyi Vilmos és Szűllő Géza országgyűlési képviselők között támadt affér — mint már mai lapunkban említettük — újabb komplikációkat vont maga után, amennyiben Vázsonyinak egyik segédje, dr. Rózsa Vilmos fővárosi ügyvéd provokálta Szűllő egyik segédjét, Kubinyi Gézát azért a sértő nyilatkozatért, amelyet Kubinyi a tegnapi tárgyalások folyamán Vázsonyira nézve tett. Dr. Rózsa Vilmos segédei *Vérsi József* országgyűlési képviselő, a *Budapesti Napló* főszerkesztője és dr. Baracs Marcel ügyvéd voltak. Kubinyi Géza *Rosenberg Gyulát* és *Szentiványi Árpádot* nevezte meg segédükül. Az ellenfelek segédei ma délelőtt találkoztak a képviselőház egyik termében. E közben *Szentiványi Árpád* lemondott és helyét *Vörös László* volt államtitkár foglalta el. A segédek nem tudtak meggyezni, amennyiben Rózsa Vilmos segédei nem tartották elégnak felükre nézve a Kubinyi Géza által felajánlott elégtételt s így párbajbírósgá döntött a kérdésben. Ennek tagjai voltak: gróf *Tisza István* elnöke alatt Rózsa Vilmos részéről *Münich Aurél* és *Papp Zoltán*, Kubinyi részéről pedig *Komjáthy Béla* és *Kabós Ferenc* országgyűlési képviselők. Az ügy elintézéséről a segédek hosszas tanácskozás után a következő jegyzőkönyvet vették föl:

Jegyzőkönyv, mely fölvetéket a dr. Rózsa Vilmos és Kubinyi Géza urak között fölmerült lovagias ügyben, 1901. évi december hó 7-én. Jelen voltak *Vérsi József* és dr. *Baracs Marcell* urak, mint Rózsa Vilmos ur megbízottai; *Vörös László* és dr. *Rosenberg Gyula*, mint Kubinyi Géza ur megbízottai.

Dr. Rózsa Vilmos ur megbízottai lovagias fejtveres elégtételt kérnek felük számára ama sértő viselkedésért, melyet tegnap Kubinyi Géza ur a saját lakásán dr. Rózsa Vilmos urral szemben, aki nála dr. Vázsonyi Vilmos ur egy úzenetének átadása végett jelent meg, tanúsított. Kubinyi Géza ur megbízottai jelük nevében kijelentik, hogy *Kubinyi Géza ur*, mint uriember, *Rózsa Vilmos urat* a maga lakásán sérteni nem akarhatta, tudtával nem is sértette és amennyiben Rózsa Vilmos ur sértettnek érzi magát, e fölött sajnálkozását fejezi ki. Rózsa Vilmos ur megbízottai ragaszkodnak a fejveres elégtételhez, mert Kubinyi Géza ur a most saját maga által felajánlott elégtétel értékét egy más ügyben, melyben Rózsa Vilmos ur nála eljár, elégségesnek nem találta.

Kubinyi Géza ur megbízottai abszolúte meg nem engedhetik ezen ügynek egy másikat, ide nem tartozó ügygyel való kapcsolatba hozását és nem mehetnek bele annak bírásába, hogy azon ügyben milyen elégtételt ajánlatott föl és milyen volt ott alkalmazandó. Amennyiben Rózsa Vilmos ur megbízottai a főlajánlott elégtételt el nem fogadják, a maguk részéről párbajbírósgát ajánlanak a kérdés eldöntésére: ven-e fennforog esetben fejveres elégtételadásnak helye, vagy nincs?

Rózsa Vilmos ur megbízottai ezek után is ragaszkodnak a föltétlen elégtételhez. Hajlandók azonban párbajbírósgát döntése alá bocsátani, nem azt a kérdést: van-e a fejveres elégtételnek helye, hanem azt, hogy tartozik-e Rózsa Vilmos ur a főlajánlott nyilatkozatot a lovagias elégtétel kielégítő mértékű elfogadni? A két fél megbízottai megállapodnak abban, hogy párbajbírósgát elé viszik a következő kérdést:

Tartozik-e Rózsa Vilmos ur a lovagias elégtétel kielégítő mértékű elfogadni Kubinyi Géza ur megbízottainak jelük nevében főlajánlott abbéli kijelentését, hogy Kubinyi Géza ur mint uriember Rózsa Vilmos urat a maga lakásán sérteni nem akarhatta, tudtával nem is sértette, és amennyiben Rózsa Vilmos ur mégis sértve érzi magát, e fölött sajnálkozását fejezi ki.

A párbajbírósgát: Gróf *Tisza István*, *Komjáthy Béla*, *Münich Aurél*, *Kabós Ferenc* és *Papp Zoltán* urakból megalakulván, egyhanguan igennel felelt a fölvetett kérdésre. Ennélfogva Kubinyi Géza ur megbízottai megteszik a felajánlott nyilatkozatot és ezzel a két fél megbízottai az ügyet a lovagiassgal szorosan elintéztnek jelentik ki.

Kelt mint fent.

Rózsa Vilmos ur részéről: Kubinyi Géza ur részéről:
Vérsi József, s. k. Vörös László s. k.
dr. Baracs Marcell, s. k. Rosenberg Gyula, s. k.

Kereskedelmi bál. A Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben tegnap nagy érdekelte volt a *kereskedelmi bál* érdekében. Az értekeleten a következő egyesületek kiküldöttjei vetek részt: a Pesti Lloyd-Társulat, a Magyar Kereskedelmi Csarnok, az Országos Kereskedelmi- és Iparcsarnok, a Budapesti (budai) Kereskedelmi Társulat, a Fővárosi Kereskedők Egyesülete, a Fűszerkereskedők Egyesülete. A megyeri *Krausz* Lajos elnökkel tartott értekelet résztvevői egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy a lehetőleg február havában tartandó nagyszabású kereskedelmi bálát állás nélküli kereskedelmi alkalmazzottak, továbbá más kereskedelmi játékokat célokra fogják rendezni. A bál eszméjét nagy rokonszenvenvel fogadják kereskedői körökben. A tegnap tartott előkészítő bizottsági ülésből most egy székebb bizottságot küldtek ki, melynek célja lesz az előkészítő és nagy rendezőbizottság egybeállítására.

Bányászerezsejtenség. Borzasztó zserenezsejtenség hírt jelentik Petrozsényből. A *petroszéni* Deák-bányában e hó 5-ikén reggel háromnegyed 7 órakor bányaléggrobbanás történt, melynek eddig öt halottja és hét sebesülte van. A halottak nevei: *Mayer Mihály*, *Stéger Mátyás*, *Abel Adám*, *Goronya János* és egy *Beloch* Andrén névű bányareg-tömegelési munkás, aki tulajdonképpen a rémes zserenezsejtenség okozója lett az által, hogy a fejtő műhelyben gyufát gyújtott, hogy dohányozhassék. A *salgótarjáni bányalászló* petroszéni bányáinak igazgatója *Andreas* János azonnal távirati jelentést tett a zsalatnai bányakapitánysághoz, ahonnan *Szeles* Géza főbányabiztos azonnal a helyszínére jött és több szakértőt közbejöttével hivatalos vizsgálat útján konstatalta, hogy a bányában szigorúan felügyeltek arra, hogy a munkások ne dohányozzanak, beoktatták a munkásokat a Wolf-féle biztonsági lámpák kezelésére s a munka megkezdése előtt mindennap figyelmeztették őket arra a veszélyre, mely a szigoru rendelkezés áthágásából származhatik, beoktatták őket a robbanólég kikémlésére is. Konstatalta továbbá a hivatalos szakértői vizsgálat azt is, hogy a nyugati tömődék helyi tárnájában, ahol a robbanás történt, a ventilátor rendesen működött a robbanáskor is. Egyáltalában minden tekintetben fogantositották a legmesszebbmő elővigyázati intézkedéseket s az üzemezetéséget semmi tekintetben sem illetheti vád a zserenezsejtenségért. A sebesülteket a petroszéni bányakórházban ápolják, ahonnan ma temették el a halottakat nagy részvét mellett.

A fővárosi műszaki hivataláról. A Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben *Szerdahelyi* Agost műszaki tanácsos ma nagyérdékű előadást tartott Budapest műszaki ügyeinek adminisztrációjáról. Ismertette mindenekelőtt a székesfővárosi műszaki hivatalának mai hibás szervezetét és igazgatását és oda konkludált, hogy az gyökéres reformra szorul. Hangsúlyozza, hogy a műszaki tudásnak, magában a tanácsban teljes hatáskörrel képviselve kell lennie, amint azt a virágzó német városok példája mutatja. Nálunk a műszaki ügyek adminisztrációjának modern alapra való fektetését azáltal érhetők el, ha a *magánépítési*, a *középítési* és *közlekedési* ügyosztályokat, a *mérnöki hivatal*, a *vizvezetési igazgatóság* és a *műszaki számvevőség* beolvasztásával, a jellemző műszaki ágak szerint a következő 3 ügyosztálylyá szervezük át: 1. *Városszabályozási és építési* ügyosztály. 2. *Vizvezetési, világítási, csatornázási és gépészeti* ügyosztály. 3. *Ut-, vasut és hidépítési* ügyosztály. Ezeknek az ügyosztályoknak az élére műszaki képzettségű tanácsnokokat kellene állítani, míg az ügyosztály személyzete legnagyobb részben műszaki, részben jogi képzettségű egyénekből állana.

Szerdahelyi javaslatára az elnök vezetés alatt töbtagu bizottság alakult, mely a fővárosi 1872. évi XXXVI. t.-c.-nek és a fővárosi műszaki ügyek rendszabályainak megváltoztatására beható javaslatot fog kidolgozni. Ezt azután a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet telterjeszti a helyi kormányhoz.

Halálozás. Ma délután temették Újpesten dr. *Kilian* Ernőnek, a *Neues Pester Journal* munkatársának *néjt* nagy közönség részvételével. A gyászszertartáson megjelent *Bródy* Zsigmond főrendibíró tag, a *Neues Pester Journal* szerkesztője, amely korszort is helyezett a ravatalra, továbbá a *Politisches Volksblatt* szerkesztője testületileg. A beszterelt *Geduly* Lajos agostat evang. lelkes végezte. Az aig publicistát nagy számban keresik fel részvétnyilatkozatokkal.

Plesnik József, Gődöllő városának ötvenöt évesen volt kényesepromestere, harmincöt évig előjárója s több évig bírása, 85 éves korában Gődöllőn meghalt.

Szakírók Egyesülete. A *Szakírók* Egyesülete az előkészített stádiumában van és úgy értesülünk, hogy az első nagy értekeletét már jövő évi január hó első felében tartják meg. Ez alkalommal már az alapszabályok tervezetét is meg fogják vitatni.

Női estély. A Magyar Kereskedelmi Csarnok e hó 21-én női estélyt rendez, amelyen *Rákosi* Viktor országgyűlési képviselő felolvasást tart. Az estély iránt igen nagy az érdeklődés.

Hirtelen halál. *Rákos* Gyula, az *Albert-Irsai* Takarékpénztár igazgatója, aki az *alsó-dabasi* kerületben *Halász* Zsigmonddal szemben függetlenségi programmal lépett fel, tegnap este a fővárosban hirtelen elhunyt. *Rákos* tegnap jött fel a fővárosba, hogy több dolgot elintézzon. Az *Adria*-szállásból szállt meg. Amikor tegnap este a pincér a szobába nyitott, az igazgatót a diványon fekve, holtan találta. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Valószínű, hogy szívizéhdűs ölte meg.

Földrengés. *Varjasi* jelenti, hogy ott tegnap délelőtt néhány másodpercig tartó földrengés volt tompa morajjal s déli irányban tartott.

Gyilkos unokaöcs. Szerajevből táviratozzák, hogy *Szoloban* Mohamed bég *Riessen-Bajovics* leiszurta nagybátyját, *Husszá*n bégét. A gyilkost átadták a szerajevói törvényszéknek.

Kossuthány Tamás felolvasása. A Természettudományi Társulat mai estéjén *Kossuthány* Tamás folytatta *A buza*, a *liszt* és *mindennapi kenyér* címen megkezdett előadását, Ezuttal a *liszt*ről mondott elők hasznosak.

A jó években hazánkban termő 35-40 millió métermázs buzának kilencetizedre megőröltetik, mely munkát 500 vagy is 19.500 kisebb malom végzi. Beszélő a száraz-, vizi-, szemálmalról s végül a hengermalomokra tér át s összehasonlította azok működését vetített képekben. Az első hengermalom hazánkban az 1839-ben létesült pesti hengermalom volt, mely a hengerlőles tulajdonképpeni megalapítója. A felolvasó végül a liszthamisításról, a lisztvizsgálatról szólt s megtáta lisztkezelésünket, melynek értéke 60-85 millióra tehető.

Tüntetés Szabadkán. *Szabadkáról* jelentik, hogy a ma tartott városi képviselőválasztások alkalmával nyolc kerületben a polgármester pártja és három kerületben az ellenzék győzött. A hetedik kerületben az ellenzék tagjai *tüntettek és alakokat verték be*, de a katonaság helyreállította a rendet. Matievics választási elnököt megfenyegette a tüntető tömeg és lakását most a rendőrség őrzi.

Házasság. Dr. *Stern* Károly földbirtokos eljegyezte gelsei *Gutmann* Annát, gelsei *Gutmann* Vilmos kir. tanácsos, nagyiparos leányát.

Az orvos-szövetség gyűlése. A *Budapesti Orvosok Szövetsége* tegnap tartotta rendes évnegyedes közgyűlést dr. *babari Schwartzer* Ottó udvari tanácsos elnöke alatt. Napirend előtt dr. *Adler* Zsigmond királyi tanácsos indítványozza, hogy a szövetség dr. *Ketty* Károly és dr. *Kaczmarek* Tyvadar egyetemi tanárokat — az egyesület tagjait — udvari tanácsossá történő kinevezetésük alkalmából üdvözölje. Azután dr. *Sámgai* József számolt be a Budapesti Tisztviselők Betegsegítő Egyesülete tárgyában kifejtett akcióról, és bejelent, hogy az orvosok mind solidáriusoknak vallották magukat és állásaikat véleget elő hagyták. Dr. *Torday* Ferenc javasolja az Országos Orvosi Szövetség Segélyző Intézményének egybeolvasását, hogy ily módon az orvosok özvegyeit és árvaít hatékonyabban támogathassák. A közgyűlés ezzel a tárggyal jövőre óhajj foglalkozni.

Olasz bírak panamája. *Napolyból* táviratozzák, hogy az igazságügyminiszter a felebbviteli törvényesék öt bírāja ellen tegyelmi vizsgálatot rendelt el különféle visszaélések miatt. A semmitűszék polgári tanácsa pörbe fogja az öt bírót.

Eltűnt sportsman. Berlinben, mint tudósítónk táviratozza, ma nagy feltűnést keltett dr. *Biedermann* F., ismert sportsman eltűnése. *Biedermann* nagy urí lábon élt, vagyont érő képtára van. Hogy mi az oka eltűnésének, azt nem is sejtik. Beszélük, hogy *Hohenlohe*, az *Union-Klub* elnöke 6000 márka erejéig bepörölte, de aligha ez az oka eltűnésének.

(x) Tűd- és légzőszervek bajainál kipróbált jó hatású a *Cervello* tanár-téle *Izagol* és az ehhez szükséges belélegző készülék, a *Salus*. Orvosi rendelethez kapható. Prospektust ingyen küld a *Nádor-gyógyszerár*, Budapest, Váci-körút 17.

(x) Strelsky oroszári és királyi udvari ényképész, *Dorottya*-utca 9. Budapest. Az egyetlen elsőrendű fényirda, mely a *földszinten* van. A közelgő *karácsonyi ünnepekre* ajánlja *aquarell-, olaj-,* valamint összeállított csoport-képeit, pilanatyvi gyermekfényképeket és legújabb *Van-Dyk fényképeit* (hőlygeknek különösen előnyösek). *Üjdonságok: metaál- és email-képek.* Felveledek rossz időjárásnál is 9-4-ig. *Temperált öltözőszobák.*

(x) Kuttner Ede, ezeltől *Felber* Lipót, utazó-cikk-üzlete most kizárólag *Andrássy-ut* 13-ik szám alatt van.

(x) Megnyílt a Váci-utca 2. szám alatt (*Gizella-tér*, sarokház) *Winkler* Nándor műkereskedése. Modern képek, metszetek és stilszerű keretek. Művészes kivitelei karácsonyi és alkalmi ajándékok mérsékelt áron. A törzsület és műhelyek IV., *Kigyó-tér* 5. szám alatt vannak. Alapítási év 1862.

(x) A Zwieback cég mai hirdetésére *képvivők olvasóink* figyelmezt.

(x) Budapest fejlődése. Megirtuk már, hogy a *Párisi Nagy Áruházat* tetemesen megnagyobbították és gyökeresen átalakították. Most, hogy a munkások százaai, munkájukat befejezték, reá sem ismerünk e régi *Párisi Nagy Áruház*ra. Megszoktuk eddig is a képeleket messze túlhaladó, 15 üzletágot egybeolgláló áruházat, ahol a segédek és elárústitók egész serege sürgő-torog, de az már igazán páratlan, amit e közkedvelt áruház tulajdonosi most nyujtanak és amiben ott most a szem gyönyörködhetik. Mielőtt az ember az áruházba belép, fölűtik a magyar portás, ki az ajtókat nyitogatja, szembeölik a figyelmeztetés, hogy oda mindenki szabadon bemehet, akár akar vásárolni, akár nem. De amikor belépünk, mintha nem is üzletbe vagy áruházba, hanem egy kiállításba térnék be. Nem fogad és nem látatlankodik az elárústitó, hanem üdvözlő egy szép papagály *Islen* hozott-tal. Mindenféle az új rendszer a maga speciális beosztásával, nincs faggatás, az

áruikkal minden fajtája nagy halmozban a sétáló és vevő közönség előtt van; megtekinthetjük, megölgathatjuk, a szabott árak minden egyes darabon fel vannak tüntetve. Nem is ízlet ez, hanem egy világkiállítás iparcarnoka, mintha az áruház nem is eladásra, hanem csakis kiállításra lenne berendezve. Jobbról albumok pénz- és szivartárak és mindenféle bőrök, balról khina-üzüst, utánzótt ékszerek és japánárak. Előttünk az üveggel fedeti gyönyörű és hatalmas udvarcsarnok, szobnőli női divatrukkal. Van itt mindenféle selyem bársony, szövet, kész ruha, kalap, cipő, női és gyermekkelengye, egyszerűen minden, ami egy eseménytől kezdve az agasztásig szükséges. Atlépve a másik helyiségekbe, mindenféle játék, szőnyeg, és más cikkeket találunk; itt szolgálnak ki frissítőket, csemegét és cukorkát. Az emeleti helyiségekben pedig buliet áll rendelkezésre. Sör, bor, konyak, sherry, minden kapható, ami szem-szájnak kellemes. Hogy mennyi mindenféle székelyi és használati tárgy van itt kiállítva, annak az Isten a megmondhatója, de nem is csoda, mert eddig is tömve volt a nagy áruház mindenféle cikkeivel. Hogy azonban a nagyközönség mindenütt egy helyen bevásárolhasson, hozzávették a szomszéd palota egész emeleti és földalatti helyiségeit és ha most az áruházat egyik végétől a másikig át akarjuk tekinteni, távosóra van szükségünk.

(x) Mai számunk hirdetései között megjelent Kertész Tódor megnagyobbított műparáru raktárának terveze.

(x) Kérjünk mindenütt F. M. K. E. vagy E. K. E. gyűjtőt.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Ne Hermina, mint Sieglindé. A mai szinlap Ney Herminát, mint vendéget hirdeti, de már csak néhány hét választ el attól, hogy ezt a ragyogó tehetségtől fiatal drámai primadonnát véglegesen a magunkénak mondhattuk. Ney Hermina igazi művészegység nagy meggazdagodását jelenti dalszínházunk művészetit tartalmaz és nagy az örömlünk, hogy újra egy új magyar énekesnő áll Operaházunkban a legelső sorába. Ney Hermina ma este *A walkürben* Sieglindét énekelte, azt a szerepet, amelylyel már legutóbbi vendégzereplése alkalmából is hatalmas sikert aratott. Átszellemült pozéssal ábrázolja a szőke germán asszonyt, ahogyan Wagner képzelte, és szízszerű énekszavai a bayreuthi istenek kedve szerint való. A fiatal művésznőt remek alakításért lelkesen ünnepelték. *A walkür* mai előadása különben is magas művészeti színvonalon állt. *Dödsné-Handel* Berta tökéletes *Brünnildája* az ensembelnek egyik lénypontja, amely a világ akármelyik legelső szinpadának is díszére válnék. — *Burrián* Siegmundját pedig már sokszor méltattuk a jogos magasztalás hangján, valamint Ney Dávid fénséges Wotánját is. Stilszerűen egészítette ki az ensembelt Semsey Mariska kitűnő Frickája. — *A walkür* karának egynemű hűgységét pedig kérjük, ne mutassák ki olyan nagyon, hogy kicsinylik szerepik jelentőségét. — Az előadást Kerner István biztos lendülettel dirigálta. (—ly.)

Hírek a Nemzeti Színházról. A Nemzeti Színház újabb sikereit közi a műsor állandó darabjává vált *Vörös talár* kedden, a *bor* szerdán kerül színre. — A hétfői klasszikus előadás ezuttal: *Faust*, Goethe rég nem adott remeke lesz. — Csütörtökön *A vasyárdos* kerül színre, Claire szerepében vendégeként Foltár Ilonával. — A délutáni előadások során most vasárnap *Hannele* és *A nevelő*, jövő vasárnap *A becsületet* adják.

Hegy Aranka fellépése. Hegy Aranka, a Népszínház kiváló művésznője, gyöngőlkedésből teljesen felépült s a héten újra megkezdte működését a szinpadon, ahonnan sötétos betegsége távol tartotta. Első fellépése hétfőn, 9-én lesz, a Katalin címszerepében, amelyet ő kreált októberben, de amelyet csak háromszor játszhatott el. Másodsor, ugyane szerepben, szerdán lép föl Hegy Aranka. Germain hadnagy szerepét mind a két estén Kéry Klára játszsa.

A Nemzeti Színház karácsonyi újdonsága. A Nemzeti Színházban pénteken kerül bemutatásra a *Karácsonyi álom*, Gárdonyi Géza betlehemes játéka. A darab próbái erősen tolynak: hétfőn már jelmezes házi főpróbát tartat az igazgatóság. A nyilvános főpróba — ezuttal csak a sajtó képviselőinek — csütörtökön délelőtt tizenegyre lesz. A mű, amelynek magyar kísérő zenéjét Szabados Béla írta, előjátékából és három részből áll a magyar parasztláng ismert játéka szerint. Az első rész a három királyok, a második rész a pásztorok, a harmadik a betlehemi kised felvonása. Szereposztása a következő:

Berlalan, András, Pétő, Máté, János, Peti, Jancsi, jubások, bojtárok — Gabányi, Gyemes, Latabár, Hetényi, Körösmező, Desz, Rózahegyi, Gáspár, Menyéht, Böldizsár, a három királyok — Szacsay, Iványi, Mihályfi. Gáspár anyja — Lendvayné. Karakálem — Abradio, Ordás, jósek. Csillagzósek — Vízváry Egressy, Gál. Tücsök királyi — Nédaj Béla, Boris asszony — Rákosi Sándor, Zsuzsi — P. Márvus Emília, Gyöngyike — Maróthy Margit, Magda — Ligeti Juliska, Csuzka

cigány — Rózahegyi, Főpap — Pálffy. Vidéki emberek — Somló, Abonyi, Szinészek — Horváth, Beregi, Mária — Hegyesi Marci, József — Ujházi.

Az első négy előadásra jegyek holnaptól kezdve a Nemzeti Színház pénztáránál válthatók.

Goldstein Szám. Nagy közönség előtt tartották meg a fővárosi gyermekszínház díszes helyiségében a *szabad Szinpad* megnyitó előadását. Kövess Albert *Uj honpolgár* című kacagató életképét adták isten tudja hanyadszor, igen jó összesség előadásban. Goldstein Számít a budapesti közönség egyik kedvence komikus *Föld Mátás* kitűnően játszotta, aktuális koplété zajos derűtlenséggel togladták. A többi szereplők Pálffy Mariska, Csendes Alice, Pápainé Élly Emília, Hajós Elza, Beregi Lujza, Fehérváry, Bihari, Endrei, Balog és Murányi egytől-egytől derekasan helyt állottak. Vasárnap este ismét az *Uj honpolgár* kerül színre.

A budapesti közléstviselő hangversenye. Ma este volt a Vigadó összes termeciben a Magyar Tisztviselő Betegsegélyző Egyesülete javára rendezett hangverseny és minden tekintetben kitűnően sikerült. A műsorban Semsey Mariska k. a. az Operaház tagja szerepelt és opera-áriák művészi előadásával és gyönyörű dalival valóságos elragadta a közönséget. Székely Ilonka a Rákosi Szidi-léle színi iskola végzett növendéke a *Főrböz menjek-e?* című tréfas monológot adta elő kedvesen s meglepő rutinnal. Igel Ilonka kisasszony Incedy Lászlónak: A nővér című gyönyörű költeményét szavalta. Csutor Kálmán (hegedű) Laub István (zongora) és Rupnik Rezső (cello) Mendelssohn (C-moll) trióját játszotta szabatos művészi előadásban. Csutor Kálmán, Rubinstein- és Sarasate-től is játszott egy-egy darabot oly eleganciával, hogy valóban megérdemelte a zajos tapsokat. Laub István bravuroz zongorajátéka és Kovács Ferencnek a Budai Zeneakadémia tanárának dískrét zongorakisérére is teljes elismerést érdemelnek. — A rendezőg fátodosása anyagilag is szép sikert eredményezett. A hangverseny után táncmulatság volt.

A Népszínház karácsonyi bemutatója. A Népszínház csütörtökön, 12-ikén mutatja be a *Karácsony* című eredeti alkalmi színművét, melyet a szerző Dickens: *Karácsonyi éneke* nyomán írt. Az angol ianastikus elbeszélés főmotívuma a szent-karácsonynak, mint az öröm és szeretet ünnepeinek dícsőítése. Főalakja *Scrooge*, a szívtelen tőzsér, kinek a keresztény felebaráti szeretethez való megtérése a darab tárgya. Ezt a szerepet, mely az egész darabot dominálja, Vidor Pál játszsa, ki a darab elejétől végéig a szinpadon van, legtöbbször úgy, hogy a szereplők előtt — láthatatlan. A szereposztás a következő:

A karácsony szelleme: Bojár Tereska; — A jövő szelleme: Baán Nelli; — Dilber Bella: Kópópai Irén; — Diberné: Sipossné; — néhai Marley Jakab: Németh; — Strong: Seirmák; — Topper: Szerdahelyi; — Cratchit: Tollagi; — Fred Scrooge: Rásó; — Malvina: Vidorné; — Fezziwig: Horváth; — Fezziwigné: Krecsányi Sarolta; — Viktória: Harmath Lujza; — Beth Józsi: Kovács; — Gutrick: Ujvári; — Péter: Nagy Margit.

Magyar színészeti Almanach. Dr. Ince Henrik ily című jelesen szerkesztett Almanachja második évfolyamába lép az idén. Ez az évkönyv minden a színészet terén az esztendő folyamán fölmerült mozzanatot felöllel s az eseményeket adatszzerűen csoportosítva közli; érdekes, változatos tartalmával nemcsak a színésznök nyujt hasznos, élvezetes olvasmányt, hanem a színművészet iránt érdeklő nagyközönségnek is. Az Almanach számos érdekes cikket közöl, így Ábrányi Emil, Heltai Jenő, Szomaházy István, dr. Sebessyén Károly, dr. Komor Gyula, Zboray Aladár, Vitér Ferenc, Zoltán Jenő, Hervay Frigyes, Illás H. Zsigmond, Lusztig Pál, Pásztor Árpád, Kereszt István, Bárdi Odón, dr. Fridrik Imre stb. tollából. A tizenköt nyomtatott ivre terjedő, díszes kiállítású, kemény köthésben megjelent Magyar Színészeti Almanach, amelyet körülbelül harminc eredeti illusztráció is élénkit, december 15-ikén okvetlen megjelenik. A pontos stékülédés érdekében kéri szerző az előfizési összeget — egy példány két korona — legkésőbb e hó 20-ikáig címére a Vigszínházba.

A Ganzgyári dalkör hangversenye. Az ország egyik legkiválóbb dalköre, a kassai országos dalünnepélyen aranyéremmel kitüntetett Ganzgyári dalegytel, ma sikerült hangversenyt rendezett a Terézvárosi Kaszinó dísztermében. A tisztán magyar szerzőkből álló műsor minden egyes pontját kiváló precizitással énekelte a dalkör Haeke N. Lajos tanár, karnagy előkelő ízlésű s művészi vezetése alatt. Nagyon tetszett a díszes közönségnek Zimay Dalra Magyará, Lányi Magyar nyelve és Váróldinek Mi volt nekem a szerelem kezdeti dala. Nagy hatást ért el a daltestület Erkel Ferenc *Eltönnék én, csak adnának kezdeti dalával* és a közönség percekig ünnepelte a népszerű dalokat, akiknek énekét az intonáció bizottsága, a szövegkiejtés tisztasága és a hangárnyalatok pontossága jellemzik. Az esteleyen még közreműködtek Schekolin Riza zongorajátékával, ki Chopin G-moll balladáját játszotta sok finomsággal és Mihályfi Irén, Bellovics tanítványa, aki az Árkai

nőből a végáriát énekelte. A hangversenyen nagy közönség volt jelen, sok zeneművész, az országos dalárszövetség elnöksége, akik valamennyien lelkes ovációban részesítették a derek dalkört és annak kitűnő karnagyát.

Tolsztoj új színműve. Tolsztoj egy színművet fejezett be, amelynek címe: *Mészetek*. A darab a moszkvai városi színházban fog bemutatásra kerülni.

Katalin premiéréje Kassán. A Kassai Nemzeti Színházban, mint egy táviratunk jelenti, zajos sikerrel került bemutatásra *Béld Izor és Fejér Jenő Katalin* című operette. A jelenlévő szővegíró minden felvonás után kihívták s egy palmaagat is kapott. Az operett címszerepében *Muzsinszky* Ilona aratott zajos tetszést; a sikerben osztoztak *Káldy* Mariska, *Szőnyeg* Ilona és *Andorffy*.

Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében, Károly-kört 26. Az árak koronában értendők. Operettek és operák: Major, Erzsike 8.—, Carmen 12.—, Mártha 3,60, Sába királyneje 7,20, Zsidó nő 3,60, Bajazoz 8,40, Paraszi becsület 6.—, Hoffmann meséi 10.—, Mignon 10.—, Aida 9,60, Troubadour 3,60, Postásiu, Cirkusz-élet, Kis szőkevény egyenként 7.—, Szerecsene csillaga, Geisha, New-York szépe, Görög rabszolga, darabja 6.—, San Toy 5,40. — Magyar szőveggel: Katalin, Rip-Rip, Kis szőkevény, New-York szépe, Hoffmann meséi. A modell, Az asszonyregement, 2—2 fűzet, üzetenként 3.—. Továbbá Ocsokay brigadéros bővített kiadás 3.—, Der Justige Ehemann 2,40, Die Haselnuß 2,40, Drah'ma um und drah'n ma auf 1,80, Das kommt nur in Romanen vor 1,60, Zeuzsi kuplé 2.—, Julcsa kuplé a Postástiuból 3.—, Du mein Girt, német 1,80, magyar szőveggel 2.—, Girt walzer 2,40. Über den Wellen, walzer 2,40, Valse blanche 3.—, Mikádo walzer 2.—, San Toyból a wauer polka és induló darabja 2,40, Frogoli-induló 1,50, Cadettenmarsch 1,44, Washington-Postmarsch 1,44, Borenmarsch 1,50, 101 magyar nép-dal II. (új sorozat) fűzet 3.—. Újdonságokkal a raktár folyton kiegészülődik. — Könyv- és zeneműrajy-zék kívánatra ingyen és bérmentve. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

Operaelőadás a Telefon Hírmondóban. Érdekes előadás lesz ma este a Magyar Királyi Operában. A *Kukuska*, Lehár Ferenc rég nem hallott lírai drámája kerül előadásra, mely a mult szezonban oly szép sikert aratott. A Telefon Hírmondó összes állomásain keresztül hallható lesz az opera ez előadás, s így a Hírmondó előzetelőtt abban a kellemes helyzetben lesznek, hogy azt lakásukban is végleg hallgathatják. Az opera közvetítése után 11 óráig még cigányzene lesz hallható a kagylókön keresztül, melyet sz Emke és az Elite kávéházból közvetít a Telefon Hírmondó.

Száz magyar színházi est.

— Két interview. —

Budapest, december 7.

A Vigszínház egyfolytában következő száz magyar estje, amelyről a *Budapesti Napló* már adott hírt, csakugyan tetést ől. A Lípót-körti színház nemcsak tágas kaput nyit a hazai drámairodalomnak, de ezidei színházi évadjának a legjava részét kínálja oda neki, ami korszakos dolog a magyar színművészet történetében.

Újv első estjélen magyar szerző jut szóhoz a Vigszínház szinpadán s ettől fogva aztán kerek száz estén keresztül sorjában fognak következni az eredeti magyar-darabok.

Nagy, hogy ne mondjuk, merész vállalkozás ez mindenképpen. De annál örvendetesebb, mert a Vigszínház vezető lérfiainak bizodalmat jelenti a hazai drámairodalom iránt és most, hogy a tervet minden részletében ismerjük, hozzátehetjük, hogy a Vigszínház egész joggal bizik korszakos terve sikerében.

A *Budapesti Napló* egyik dolgozótársra felkereste ma a Vigszínház két vezető emberét, Ditrői Mór művészi igazgatót, akinek fejből az eszme kippantant és Faludi Gábot, a színház érdemes bérlo-igazgatóját, aki tetést adott az eszmének s mindketten a legnagyobb előzékenységgel fejtették ki dolgozótársunk előtt a száz magyar színházi estnek érdekes, minden részletére kiterjedő programját.

A két intervieweról dolgozótársunk a következőkben számol be:

Ditrői Mór, a Vigszínház művészi igazgatója abban a hivatalos helyiségében fogadott, amelynek küszöbét a színház gyöngőbb idegzettü tagjai közül egy sem lépí át a nélkül, hogy egy kis hátkörzongást ne érezze. A hölgytagok közül egyik-másik még titkon keresztet is vet magára, mielőtt a *mogorva igazgató* elébe kerülnö.

Nem ok nélkül kezdem ezen. Mert amit ma beléptem az — orozlán barlangjába és megmondtam jöttöm célját, látni kellett ezt az embert, aki a száz magyar színházi est eszméjét a magáénak vallja. Arcának rendezes merev és mogorva vonásai egyszerre átfomálódhattak. Valósággyal ragyogni kezdett az arca s szemében mély tűz gyult ki. A misszionáriusok lelkének a felfángolása az ilyen belső tűz, akik a fanatizmus erejével bíznak az eszmében, amelyért küzdenek. A kevésszava emberek, akikből máskor harapófogóvá is nehéz kihuzni a szót, nyelve egyszerre megoldódott és mindjárt első kérdéseimre, hogy

mi vezette rá a száz magyar színházi est eszméjére, a benső meggyőződés teljes erejével mondta el a következőket:

— Rétógi foglalkozom én már a magyar drámai irodalom fejlődésének a kérdésével. Ez nem elméleti kérdés, mely a dramaturgián fordul meg s mely az irászatok mellett dől el. Ez a kérdés csak a színházak által és a színpadokon nyerhet megoldást. Még akkor, mikor a kolozsvári *Nemzeti Színház* igazgatója voltam, rendeztem magyar ciklust. Két százöt arany pályadíjat is tűztem ki. A kolozsvári magyar ciklus, mely negyvenhármat estét töltött be, fényesen bevált; a közönség estéről-estére megtöltötte a színház nézőterét, — de nagyobb jelentőségre nem igen tudtam emelni a dolgot, mert a fővárosi sajtó és a fővárosi közönség figyelmét nem tudtam felkelteni s a dolog abban a szűkebb keretben, amelyben lefolyt, legfeljebb egy szép emléket hagyott meg bennem.

De akkor erősen fellettem magamban, hogy ha valamikor abba a helyzetbe jutok, hogy megtehessem, tenni fogok egy komoly kísérletet a hazai drámai irodalom fellendítésére.

Most elérkezett ez az idő. A fővárosban még nehezebb helyzete van az eredeti drámai irodalomnak, mint a vidéken. Központilagabban a város s azok a jelentős politikai és társadalmi faktorok, melyek a dolgok sorát intézik, vagy egyáltalában nem, vagy csak a szórakozás kedvéért járnak színházba. De hogy nekik milyen fontos szerep juthatna a hazai drámai irodalom fellendítése körül, eszökbék sem jut. Pedig a politikai és társadalmi élet kontaktusa nélkül seholy a világon nem fejlődött a drámai irodalom.

A *Vigszínház* eddig is mindent megtett, amit a hazai színpadi irodalomért csak megtehetett. Egy-két eset kivételével ugyan nem keresték fel színpadunkat a nevesebb írók, de sok kezdő embert szolgáltattunk meg s nem rajtuk múlt, hogy nagyobb eredményt nem tudtunk elérni.

Végre jött valami, ami visszaadta már kiválósággal levő reménységemet s ami feltámasztotta újra önbizalmamat: az *Ocskay brigádéros* nagy sikere. Láttam, hogy a közönség közel száz estén át magyar darabokra is megtölti a színházat. Az a hazafias érzés, amely kiáradt a *Herceg* darabjából, meg tudta ragadni a közönséget s az *Ocskay brigádéros* nagy hatásából úgy láttam, hogy nem igaz a vád, amelylyel a magyar közönséget illetik, hogy nem vállal eszmei közösséget a hazai szerzőkkel s így nem is érdeklődik irántuk.

Hogy úgy mondjam, bizonyos eszmei áramlatot ismertem fel a *Vigszínház* nézőterén a zajos sikerű *Ocskay*-előadások alatt s ezt az eszmei áramlatot kívántam megragadni, mikor a száz magyar est tervét elfogadásra ajánlottam *Faludi Gábor* urnak, a színház bérlő-igazgatójának.

Ugy érzem, hogy az az idő, melyben a hazai drámai irodalomért valamit lehet tenni, elérkezett: *Ocskay brigádéros* kiindulópontja lehet egy modern, virágzó magyar drámai irodalomnak.

Teljes meggyőződésem, hogy a hazai drámai irodalomnak van jövője. Minduntalan bukkannak fel egyesek, akiknek határozott drámaírói tehetség van s csak gyakorlat az, ami hiányzik belőlük. A magyar darabok olvasása közben, amelyek csak a mi színházunknál is megfordultak és megfordulnak, arról győződtem meg, hogy a mi magyar íróink értékes eszméket tudnak felvetni: egy-egy jó felvonást is meg tudnak írni; csak a technikájuk hiányos, vagy egészen hiányzik.

Hazai szerzőink mindenestre a legnehezebb helyzetben vannak. Külföldi, nagy nemzetek drámai produkciójainak a legjavatémével kell versenyezni kelniök, — mert hiszen csak ezt hozzuk ide, — de az is bizonyos, hogy azok, akik ma nálunk komolyan számbavehető darabírók, most már bele tudnak nézni a politikai dolgokba, a magyar társadalmi életbe, az egyénkébe és drámailag értékesíteni tudják azt, ami színpadilag értékesíthető. A modern fiatal írók már beelőztek a dolgok lényegébe, s innét már csak egy lépés a — modern magyar drámai irodalom.

Es legfőbb ideje, hogy meg is legyen! Mert a legszomorúbb tapasztalatokat tesszük, ha végignézzük a mai színpadokat. A külföldi prózai és a zenés darabok legnagyobb része, melyek ma betöltik színpadjainkat, messze túllépik az erkölcsi és a művészi szép határát.

Közel vagyunk a modern hazai drámai irodalom megszületéséhez! Es ebben a két mindenható faktornak a támogatására számítok: a közönségre és a sajtóra! Nem lehetem, hogy bürcmelyik is cserben hagyja a *Vigszínház*at, mikor a magyar drámai irodalom fellendítése érdekében olyan kísérlet történik, mint amelyet a *Vigszínház* tervez száz magyar estjével.

A száz magyar este programjára vonatkozó kérdésekre a *Vigszínház* művészeti igazgatója a következők részletes felvilágosítást adta:

— A program minden részletében kidolgozva készen van s ha épen részletre rá, azt is napra meg tudnám mondani, hogy a száz est során melyik darabnak mikor lesz a bemutatója. De hát nem ez a fontos, mert ezek a terminusok

az előadásra kerülő darabok sikere szerint változhatnak. A darabok, amelyekkel a száz estét be fogjuk tölteni, a következők: Január 1-én az *Ocskay brigádéros* századik előadásával fogjuk a ciklust megkezdeni s azt hiszem, keresve se lehetett volna találni alkalmasabban a ciklus megnyitó-estéjére. Mindjárt a rá következő estén lesz a bemutatója *Rontó Pálnak*, *Follinsz* Aurél látványos történelmi életképének. A darab tíz képből áll és igazi magyaros zamat van benne. Ezt *Bródy Sándornak* *A dada* című 3 felvonásos színműve fogja követni. A darab a fővárosi polgári életből meríti tárgyát s bár nem olyan mértékben tárgyalja az anyák helyettesítésének kérdését, mint *Brieux*, de ez csak annál érdekesebb teszi a magyar szerző művét. Ezután *Herceg Ferenc* ismét vigjátéka *A Gyurkovics leányok* következik, amely egy másik színházban már megérte századik előadását, de a *Vigszínház* érdekessé fogja tenni a darabot a legjobb szereposztással és a leggondosabb betanulással.

A sorrend szerint *A régi világ* című színmű fogja a *Herceg*-darabot követni. A darab a forradalomra következett időkben, az abszolútizmus korában játszik s határozottan érdekes, jó darab. Szerzőjét mi sem tudjuk s a leggondosabb kutatás dacára sem tudtuk kikutatni. Csak annyit közlök velünk írásban, hogy azért rejtőzködik inognitáló alá, hogy a kritika és a közönség annál elfogulatlanabban ítélhessen darabja fölött. De akár sikert aratna, akár bukás lenne a soron, a bemutatást követő napon okvetlenül meg fogja nevezni magát.

Ezt a darabot *Herceg Ferenc új darabja* fogja a műsoron felváltani, amelyről a szerző engedelmével nem adhatok bővebb felvilágosítást. De mindenesetre szép, érdekes, költői és hatásos színpadi munka. Legfeljebb annyit mondhatok még róla, hogy vidám darab. A *Herceg*-darabot *Császár Imrén*ek, a *Nemzeti Színház* tagjainak, *Ariadne* című 3 felvonásos vigjátéka fogja követni, mely a színészetből meríti tárgyát s ezt *Bartha Miklósnak* egy drámája követi. A kiváló publicistának ez az első színpadi munkája.

Ezek után *Berczik Árpádnak* a *A honatyák* című 3 felvonásos vigjátéka következik a sorban s utána egy új embernek nagyon érdekes műve: *Kurucz Teja Dávid*. A darab történelmi dráma a kurucvilágból s szerzője dr. *Fényes Samu* kassai ügyvéd, akitől a magyar drámai irodalom még sok szépet várhat. Sok kiváló hatású jelenet van a darabban és szerzője okvetlenül fel fog tűnni drámaírói tehetsége révén. A ciklusban még *Szécsi Ferencnek*, a *Vigszínház* volt dramaturg-igazgatójának három egyfelvonásos vigjátéka fog szerepelni.

Ez a program egymagában véve me fogja tölteni a száz magyar estét, — de még két nagyon érdekes darabot fogunk beleilleszteni. Az egyik egy *Csiky*-darab, a másik pedig *Madách*nak, *Az ember tragédiája* halhatatlan szerzőjének egy darabja, amely be fogja fejezni a magyar ciklust.

Közbe beillesztjük repriceként *Thury Zoltán* darabját, a *Katonákat*, *Beöthy László Béni* bácsiját és a korán elhunyt fiatal költőnek, *Makai Emilnek* *Tudós professor Hatvanjait*.

Ez a mi megállapított programunk. Gazdagodhatik azonban még két értékcs darabbal. *Döcsy Lajos* is ígérte, hogy ha csak lehet, kapunk tőle darabot a ciklus számára s fel fogjuk kérni *Rákosi Jenőt* is, hogy vagy egy új, vagy pedig egy régebbi darabjával vegyen részt a *Vigszínház* száz magyar estjében.

Vége fel fogja kérni az igazgatóság *Jókai Mórt*, a magyar költő-királyt, hogy a magyar ciklushoz tetszése szerint, prologust vagy epilogust írjon.

Végül megjegyeztem *Ditróit*, hogy ezt a száz magyar előadást idegen darab nem fogja megszakítani. *Yvette Guilbert* a ciklus alatt, három estén, január 27., 28. és 29-ikén, játszani fog a *Vigszínház*ban, de ez csak azért történik, mert a *Vigszínház*at erre egy korábbi szerződés kötelezi, amely még abban az időben kötöttet meg, mikor a magyar ciklus terve még nem került el.

Ditrói ezeken a szavakon végezte felvilágosítást:

— Merész dologra határozta el magát a *Vigszínház*, de én teljes bizalommal vagyok a dolog iránt. Nem hiszem, hogy akár a sajtóban, akár a közönségben megcsalhatóknak...

Felkerestem *Faludi Gábort*, a *Vigszínház* bérlő-igazgatóját, aki a magyar ciklus dolgában a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— *Ditrói* felvetette az eszmét és én elfogadtam és megvalósítottam. A *Vigszínház*at sokfelől és sok alkalommal támadták azért, hogy nem istápolja eléggé a hazai drámai irodalmat. Hát ime rácafolok azokra, akik ezt a vádat emelték. Engem is az a nemes, ideális törekvés irányít, amely *Ditróit*at, aki voltaképpen gazdája az eszmének, s óhajta-őhajtom, bár csupa magyar daraból meg tudna élni a *Vigszínház*. Ami a ciklus anyagi eredményét illeti, szívesen hozok áldozatot is

annak művészi és erkölcsi sikereért, mert hiszen előre bizonyos, hogy jó kültöldi darabokkal nagyobb anyagi eredményeket érhetünk el. Nem titkolhatom azonban el azt sem, hogy mikor megvalósítottam *Ditrói* tervét, számítottam arra, hogy a közönség nem fogja távolítani magát a magyar ciklustól, mert ha ez megtörténnék, senki sem dobhatna követ rám, ha a színház *existenciális* érdekeit is figyelembe venném és a magyar drámai irodalomnak nem áldoznám oda az egész *Vigszínház*at. De *Ditróival* együtt én is bízom a sajtóban és a közönségben s erősen hiszem, hogy a száz magyar est nem fog fiaszkóval vézódni.

Szabad színpad.

Budapest, december 7.

Körülbelül egy hónapja, hogy a *Szabad színpad* igazgatósága a lapokban kommunikált adott közzé, amelyben tudatta, hogy a *Szabad színpad* tehetséges hazai szerzők művei mellett régi jó darabokat is színre hozat. Az igazgatóság tehát arra az eshetőségre is számított, hogy egyelőre jobb hazai színmű hiányában egy vagy másik, annak idején nagy sikert aratott eredeti régi darabbal kezdi meg előadásait. A *Városi színház* és *Szabad színpad* igazgatója a magyarosodásnak és magyar színművészetnek már nem egy hasznos szolgálatot tett és a hazafias cselekedeteiért városzerte közbecsület és tiszteletet szerzett nevének. *Feld Zsigmond* ez új vállalatot első sorban azért csinálta, hogy a mostoha viszonyok következtében szerződés nélkül maradt színészek egy részét a tél folyamán némi keresetbe juttassa. Hiszem tehát, hogy e rokonszenves új vállalat részére is sikerülni fog a közönség és sajtó irányunkban mindenkor tanúsított jókaratu pártfogását kiérdemelnünk.

A *Szabad színpad* előadásainak sorozatát egy hazai szerzőnek igen mulatságos, régi fővárosi életképével az *Új honpölgórárt* kezdette meg, amit egyik-másik lap megbocsáthatatlan hibáknak ról fel. Boconátok kérek, de mindenkor nagyobb tisztelettel felteletünk a közönség iránt, semhogy belepíti majd bármiféle új förcműveket fizesstünk. Aztán meg ha annak a szerződéskülli, fájdalom, nem tőképénzes színészek, már decemberben kenyérre van szükségük, hát akár hogyan gunyoldóják is egy mindentáron élelmi akaró ur, az a szerződés nélkül színész bizony még sem várhat addig amíg egy hazai szerzőnek színpadképes műve, mondjuk má jusbán, elkészül és esetleg *Szabad színpad*hoz nyújtatik be.

A *Szabad színpad* igazgatósága mindenkor a legnagyobb örömmel adja el hazai szerzők jobb darabjait. Addig pedig, míg ilyen színpadképes darabban nem rendelkezik, „áldjon vagy verjen sors keze”, nekünk régi jó darabokat adunk kell.

Feld Mátyás.

MŰVÉSZET.

□ **Az Erzsébet-szobor pályázata.** A Magyar Képzőművészeti Egyesület szobrászati szakosztálya december 6-án *Zala György* elnöklésével ülést tartott, amelyen szóba került az *Erzsébet-szobor* pályázata is. A szakosztály egyhangulag amellelt foglalt állást, hogy a beérkező pályamunkákat ne az Iparművészeti Múzeumban, hanem a Múcsarnokban állítsák ki. Mintegy tizenhat pályamunka érkezik be. Ezek ugyan talán elérnének az Iparművészeti Múzeumban, nagy méretüknél fogva azonban nem érvényesülnének kellőképpen. Ennélfogva kérték meg az Erzsébet-szoborbizottság elnökét, hogy a pályamunkákat a Múcsarnokban állíttassa ki. Minthogy azonban a téli kiállítás a Múcsarnokban még csak január hó 15-én záródik és a helyiségek január 20-ikáig üríthetők ki, a szakosztály arra is kérti meg a szoborbizottság elnökét, hogy az 1901. december 31-én lejárt pályázati határidőt január 20-ig hosszabbítsa meg. A szakosztály ennek a kérésnek az előterjesztésére *Zala György* vezetésével a következő tagokat küldötte ki: *Stróbl* Alajost, *Tóth István* és *Róna Józe*set. A küldöttség holnap, vasárnap keresi *Ióli Ráth* György elnököt, hogy a szakosztály kérését tolmácsolja.

□ **Jótekönyveitü műkiállítás.** A *Budapesti Orvosszöveteg* tegnapi közgyűlésén érdekes művészeti eseményt készítettek elő. *Dr. Elisher Gyula*, a jeles orvos és műbarát, terjesztette elő az orvosi nyugdíjintézet (övezgek és árva segélyezése) javára tervezett műkiállítás előmunkalatairól szóló jelentését. A szövetség a magánosok s kiváló műgyűjtők tulajdonában levő képek, szobrok s ötvösművészeti renekek-ből kiállítást rendez a jövő év szeptember és október havában a Múcsarnokban. A Képzőművészeti Társaságnál az ügyet *Benkó Kálmán* és *Wagner Géza* igazgatók pártololag terjesztették a választmány első s *Berzevichy Albert* felszólalására készségesen átengedték a humánus s művészi célra a Múcsarnok helyiségeit. A kiállításra főleg a fővárosban, a magánosok tulajdonában levő régi klasszikus képeket és szobrokat, nemkülömben a régebbi híres magyar festők műveit óhajtják megszerezni. Külön teremben kerülnek közszemlére az ötvösművészeti renekei. Az érdekes kiállításról külön katalógust fognak ki-

adni. Az utolsó ilyenfajta kiállítás 1888-ban volt a fővárosban. A kiállítás szervezése s az összegyűjtendő műtárgyak megszerzésére három bizottságot alakítottak, amelynek tagjai a következők:

Művészi bizottság: Benczúr Gyula, Bihari Sándor, Basch Gyula, Bruck Miksa, Jendrassik Jenő, Nadler Róbert, Olgay Ferenc, Telepy Károly, Stettka Gyula, Ujváry Ignác, Zala György, Fadrusz János. Ligeti Antal, Telsch Ödön, Stróbl Alajos, Vastagh György, Terey Gábor, Szalai Imre, Lippich Elek, Hampel József, Ambrozovits Dezső, Paur Géza, Beer József.

Végrehajtó-bizottság: Kétly Károly, babarci Schwartzner Ottó, Adler Zsigmond, Bókay Árpád, Elischer Gyula, Lichtenberg Kornél, Nékám Lajos. Főtűkár Vámosy Zoltán, titkárok Péterly Ignác és Surányi Miklós, pénztáros Scholtz Kornél.

Sajtó-bizottság: Högyesz Endre, Flesch Nándor, Andreánszky Jenő, Höngig Izso, Waldmann Fülöp, Nagy Albert, Bexheft Armin, Torday Ferenc, György Tibor.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ A Magyar Tudományos Akadémia második osztálya december 9-én, hétfőn délután 5 órakor ülést tart, melynek tárgyai: 1. Balogh Jenő 1. t.: Gróf Széchenyi István hatása bünyvadi perjogunk átalakulására. (Székfoglaló). 2. Gadl Jenő 1. t.: Berzeviczy Gergely élete és működése.

○ A Vasárnapi Újság december 8-iki száma 71 képpel s érdekes tartalommal jelent meg. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyvedre négy korona, a Politikai Újdonásokkal és Világhírűkkel együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV. kerület Egyetem-utca 4. sz.)

○ Magyar Orvosok Lapja címen a dr. Höngig Izso ismert orvosi szakíró szerkesztésében megjelenő orvostudományi szaklap mutatóvámszáma most jelent meg. Korányi Frigyes egyetemi tanár nyílt levele vezet el a lap közleményeit, amelyek közt orvosi karunk jelesének tollából számos eredeti tudományos és orvostársadalmi cikket látnunk. Korányi Sándor, Donáth Gyula, Tauszk Ferenc, Jendrassik Ernő, Walkó Rezső, Waldmann Fülöp, Heim Pál, Kende Mór a 10. lapban. Herczel Manó, Alapy Henrik, Lipscher Mór, Sipos Dezső pedig a Herczel tanár szerkesztésében megjelenő Sebészet című mellékletbe írtak kiválóan érdekes és értékes cikkeket. A lap előfizetési ára egész esztendőre 10 korona.

○ Uj Idők. Az Uj Idők legújabb száma egyik képen Prielle Kornéliát mutatja be Teles Ede műtermében. A szövegrész közli Malonyay Dezső és Ohmet György egy-egy regényét, Szomorú Dezső és Albisy Katalin novelláit s ezenkívül egy érdekes művészeti cikket Lyka Károlytól stb.

Magyar remekírók könyvtára.

Budapest, december 7.

Nagyszabású vállalkozással lép a közönség elé legközelebb a Franklin irodalmi intézet. Olyan vállalkozás ez, amelyet csak fejlett és életképes irodalom bírhat el és sikeréhez olyan közönség támogatása kell, amely nemcsak izléssel vágyakozik nemzete kiváló íróinak megismerésére és élvezésére. A címe a vállalkozásnak ez lesz: „Magyar Remekírók”, a magyar irodalom főművei, és ez a cím már jelzi is a meginduló vállalkozás tartalmát. Hogy a magyar irodalom bőven szolgáltathat anyagot hozzá, az nem szorul bizonyításra. A nemzet ezer esztendő és élete során, amikor annyi ellenséges körülmény között három jegyverével, az ekével, karddal és tollal küzdött léteért, csak a toll volt az, amely nem pihent soha. Az eke gyakran szüntette be a munkát, a kardot oly sokszor csavarták ki a harcosok kezéből, de a toll mindig dolgozott. Vagy merészen nyíltan, vagy olyan hangon, amelyet csak a nemzet fiait és barátait értettek meg, de mindig dolgozott. És ebből a szakadatlan munkából emelkedett a magasba a magyar szellem monumentuma.

Ezer éves irodalmunk minden nagy és örökbecsű költői műve meg lesz a Magyar Remekírók, a magyar irodalom főművei címen meginduló vállalkozásban. Benne lesz a könyvtárban minden író, aki magyar és minden munkája, amely remek. Teljes gyűjteménye a magyar klasszikus irodalomnak, ötvönyt testes kötetben, közel tizenhatszáz lapon, ez lesz a Magyar Remekírók könyvtára, amelynek tervrajzát a kiadó társaság: a Franklin irodalmi intézet most a magyar olvasóközönség elé tárja.

A könyvtár minden elhunyt nagy magyar író minden nagy alkotásait magában foglalja s ilyen módon az egész munka csakugyan a magyar szellem teljes kincsesháza lesz. A legnagyobbak: Petőfi, Arany, Tompa teljes, minden eddigimél tökéletesebb és gondosabb kiállításban jelennek meg; többi remekírónk megválogatva, mindegyikből mindaz, ami örökbecsű, aminek olvasása művészi gyönyörűséggel és lelki haszonnal jár, ma épp úgy, mint akkor, mikor eme a költői művek megszülettek. És elsőrendű érdeme ennek a könyvtárnak az, hogy a gyűjteményes kiadás csak az igazán maradandót adja az olvasónak. A századokon keresztül megszürt izlés, a fejlett esz-

etika összeválogatta minden írótól mindazt, ami valóban nagy s ez biztosított arra, hogy teljesértékű lesz a magyar remekírók könyvtára.

De akik az összeválogatás munkáját végezték, csupa elsőrangú szakemberek és írók, még művészi méltatás és irodalmi becsű életrajzot is írtak a művekhez, s így a munka nemcsak a magyar irodalom remekeinek teljes gyűjteménye lesz, de egyszersmind a magyar irodalom legjobban megszerkesztett története.

A gyűjtemény teljes lesz és hiánytalan: Balassától Aranyig minden elhunyt magyar író műveit össze-foglalja. A kiadót minden magyar remekíró kiadási jogát megszerezte, sőt a legtöbbször egyedüli kiadási jogát. Így Arany János, Arany László, Vörösmarty Mihály, Tompa Mihály, Garay János, Bajza József, Czuczor Gergely, Kemény Zsigmond, Szilgigeti Ede, Vajda János, csakis ebben a gyűjteményben jelenhetnek meg, s más kiadónak munkáik kinyomatására joga nincsen.

A Magyar Remekírók köteteit minden egyes író pompás arcképé fogja díszíteni. Egyéb képek nem lesznek a gyűjteményes könyvtárban. A kiadó vállalatot erre az elhatározásra fontos szempont vezette. A kiadónak írók illusztrátai szinte lehetetlen. Nem a megrendelés, hanem az ílet száll a művészi alkotásokat. Évtizedeken, néha századokon keresztül a képművészetet magamagától megteremtí a irodalom művészi megtestesítését, de a gyűjteményes kiadás erre nem alkalmas forma. Olvasásra szánt apró kézben tartható könyvekben elvész a művészi illusztráció akkor is ha azt már megteremtette a művészi alkotás. Hátba még nincs is meg?

Az itt következő két névsor még csak arra való, hogy a vállalkozás tartalmáról bővebb képet adjon.

A gyűjteményben együtt van irodalmunk minden kimagasló alakja: Arany János, Arany László, Bajza, Balassa, Berzsenyi, Csiky Gergely, Csokonai, Czuczor, Deák Ferenc, Eötvös, Garay, Katona, Kármán, Kazinczy, Kemény Zsigmond, Kossuth, Kölcsey, Madách, Miksa, Petőfi, Reviczky Gyula, Széchenyi, Tompa, Vörösmarty, Vajda, Zrínyi és mások. Ez az egyik névsor.

A másik névsor azoké az élő kitűnőségeké, akik a volt költők műveit kibocsátják, bevezetéssel, életrajzzal, méltatással, jegyzetekkel ellátják. Ezek: Badosz Ferenc, Bánóczy József, Beöthy Zsolt, Berzeviczy Albert, Bayer József, Erdődi Béla, Erdélyi Pál, Ferenczy József, Erkel Vilmos, Heintsch Gusztáv, Gyulai Pál, Koroda Pál, Kossuth Ferenc, Lévay József, Néggyesy László, Riedl Frigyes, Rákosi Jenő, Széchy Károly, Széll Kálmán, Váci János, Vadnai Károly, Voinovich Géza, Zoltányi Irén. Mindegyikük azzal az íróval foglalkozik, akit már előbb is tüzetesen tanulmányozott.

A vállalkozás hangzatos dícséretre nem szorul. Valósággal nemzeti vágyat valósít meg, s így önként értedődik, hogy kedves lesz a magyar olvasóközönségnek.

Nyíltér.

Legjobb óvszer járványos betegségek ellen, tüdő- és mellbajoknak.

Kellemes és erősítő hatással betegnek és egészségeseknek, az emésztés kiválóan elősegíti.

A francia cognacot teljesen nélkülözhetővé teszi.

Ezen elismert jó tulajdonságokkal bíró

COGNAC

régi és jó hírnévű

gróf Keglevich István utódai cég gyártmánya Promontoron.

MÁR MESSZIRŐL

örözhető az izsolt testre, lábakra, kezésre. Amellett vizsolt a test, vagy ömörö, vagy bőrkütség, vagy kipárolt és kibőszedett. Minden bajok teljes megszűnésére elég egy tégló

Erényi-féle ICHTIOL-SALICYL

Ára 3 korona utalással. Szőthököl: Erényi gyógyszerész, Szabadkai utca 12. szám. Főraktár: Török József, Király-utca 13. szám.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógyászati rendszerrel sikerrel lesz alkalmazható kócsány, asztma, sziv-, vesse-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmannál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem széthúzás és elmezanavar ellen. 14 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógyászati megalkotásának és egyedüli képviselőjének

Dr. KOVAcs J. egyet. orvosnak (Hemopatológus) rendelésmegtervezése van

Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9-11-ig és 3-6-ig. Díjazott levele válaszol.

Betegeket intézetben kívüli is kezel. - Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Szt.-Lukácsfürdő

gyógyfürdő Budapest, Buda. Termézetes meleg kénos forrás- és iszapfürdő. Vizsgyógyászati, vádny-fényfürdő, masszázs stb. Külön női és férfi osztályok. Olcsó és gondos ellátás. Csa, köszvény, idegbajok stb. és a től fürdőkúra felül tájékoztató prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatóság.

Minden kültön értesítés helyett.

Fajdalommal értesítjük üzletbarátainkat, régi és főhivatalnokunknak

Bogutovac J. Ferenc

urnak rövid szenvedés után bekövetkezett haláláról. Földi maradványait hétfőn, december 9-én 10 órakor a halottas házból az új izr. temetőben helyeztetnek örök nyugalomra.

Béke lengjen hamvai felett!
Tisztelet emlékének!

Goldberger A. V.
hirdetési iroda.

Byrolin és Byrolin-szappan

főülmulthatatlan és nélkülözhetetlen a bőr és szépség ápolására. Fényes bizonyítványok a legelső orvosi tekintélyektől. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszerekkereskedésekben és közvetlenül a gyárosnál

Dr. Graf & Comp. Wien, VI. Amerlingstrasse 2.

A Fővárosi Takarékpénztár m. sz.

Kerepesi-ut 40. szám.

Kölcsönt nyujt

kereskedőknek, iparosoknak, tisztviselőknek 3 havi 10%-os törlesztés vagy heti befizetés alapján.

Gyors elintézés. Takarékbetétek 5%-ra.

(Az e rovat alatt közöltettek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZEK.

A takarékos ember.

Majd hogy rosszul nem járt ma egy magánhivatalnok a budapesti büntetőtörvénszék előtt. Azzal vádolták, hogy szinlett ügyletet kötött a sógorával. A vádhatóság nem hitte el neki, hogy volt 7000 forintja. A mai tárgyaláson azt kérdezte tőle az elnök:

— Honnan vette a pénzt?

— A feleségemmel kaptam 4000 forint hozományt. Itt a közjegyzői okirat róla.

— Hát a többi hol szerezte?

— *Megtakarítottam!*

Erre a szóra a tek. kir. törvénszék majd hogy el nem kacsagta magát, az ügyész megtette. A hallgatóság sorait pedig az a bohózati derü töltötte be, mely a sokadalom hátát mindig meghullámztatja, mikor valami nagy képtelenséget hall.

Az elnöknek szinte ajkán lebegett a megjegyzés:

— Ugyan, kérem, ne mondjon ilyeneket!

A szegény magánhivatalnok konsternálva nézett körül. Miért ez az általános derültség? Hát olyan abszurdum az, hogy valaki tíz év alatt 3000 forintot megtakarít? Kezdte magyarázni:

— Kérem alássan, nekem eleinte 1200, később 1600 forint fizetésem volt. En nem jártam kávéházbá, nem kártyáztam, nem ittam, nem mulattam. Tekintetes királyi törvénszék, én takarékos ember vagyok, én megtudtam élni hatvan forintból egy hónapban.

A hallgatóság padjaiból sokan előre nyujtották a fejüket, hogy jól megnézzék azt az embert, aki nem jár kávéházbá, nem kártyázik, nem iszik és nem mulat. Hát ilyen is van manapság, mikor az is nagy ritkaság, sőt határozottan erényszámba megy, ha egy hivatalnok nem költ többet, mint amennyi a fizetése?

Ismételjük, kevés hja volt, hogy el nem ítélték, olyan érthetetlennek, hihetetlennek hangzott az, hogy takarékos ember.

Ne tessék a bíróság fölött szörnyűködni. Prakszisában ilyesmi sohasem fordul elő. A bírósági sorompók elé olyanok kerülnek, akik tivornyáznak, akik nemesak a maguk, de a más pénzét is elköltik. Azt elhizsi a bíróság első szóra. Az a normativum. De az, hogy valaki aránylag szerény fizetésből

tőket gyűjtő, az olyanfokú abnormitás, amely gyanút ébreszt.

Igy került a takarékos ember a vádoltak padjára. Ha be nem tudta volna tanukkal bizonyítani, hogy csakugyan volt megtakarított pénze, a törvény kiméletlenül rásújt volna. Börtönbe került volna, miután megtakarított pénzét különben is elveszítette a csödbe jutott sógoránál.

Ha közönséges lump lett volna, ha, mint hivatalnoktársai, ő is adósságokat csinált volna, ez a veszedelem soha meg nem fenyegeti.

Esete igazán nem esábitó példa arra, hogy takarékosak legyünk. De hát ki takarékos ma?

Lucián.

§§ Lehet-e lopás tárgya a villamos áram? Ma ismét ezzel a kérdéssel foglalkozott a budapesti ítéletkönyv II. büntető tanácsa. Mára tűzte ki ugyanis a folytatólagos tárgyalást Szentistváni Ede és Patócs Vilmos bűnvádi vádlóit, akiket azért ítélt az elsőbíróság 7. illetőleg 8. havi börtönre, mert álhuzalok segítségével az árammérő Thomson-óra előtt a villamos áramot elvezették. A mai tárgyaláson Herics Tóth János elnöklettel és a két ügynek két külön előadója volt Ráth Zsigmond és Polyák Gábor bírák személyében. A közvélemény dr. Vargha Ferenc főügyész helyettes képviselő, védőként dr. Török Sándor és dr. Eranosz István ügyvédek fungáltak. Jelen volt még a tárgyaláson a panaszos általános villamosági részvénytársaság igazgatója és jogtanácsosa, dr. Nigrinyi György. Szakértők gyanút okozta a kir. ítéletkönyv: Zipernovszky Károly, dr. Hoór Vilmos, Schüller Alajos és Wilmann Ferenc műegyetemi tanárokat, hogy adjanak a bíróság előtt véleményt, hogy a tudomány mai állása szerint mi a villamososság. Ingó dolog-e a villamos áram, vagy hogy dolog-e egyáltalán? Első szakértőték Zipernovszky professzort hallgatta meg a tábla. A jeles elektrotechnikus véleménye szerint a villamososság egy igen finom anyagnak egyik rezgési állapota, másik rezgési állapota a fény. A villamos áram pedig a rezgés tovahaladása egy bizonyos vezető mentén. A bírátólól, ügyvédekkel és elektrotechnikusokból álló közönség élvezettel hallgatta a jeles professzor előadását. Minthogy azonban a kir. ítéletkönyv tanácsjegyzője nem gyorsírászáttal vette fel a tanár előadását, dr. Zipernovszky pedig ragaszkodott ahhoz, hogy véleménye szóról-szóva vétessek jegyzőkönyvbe, Vargha Ferenc főügyész helyettes azt a közvéleményt indítványozta, hogy a tárgyalás napoltasék el s a szakértők írásban terjeszsek elő véleményüket. Dr. Török Sándor esatlakozott a főügyész helyettes indítványához, védőtársa azonban ellenzte. A tábla rövid tanácskozás után, tekintettel a kérdés nagy fontosságára, elnapolta a tárgyalást.

§§ Sikasztás a bíróságon. A budapesti büntető járásbíróságon sikasztásnak jöttek a nyomára s a sikasztót, Szabó István joggyakorokot már le is tartóztatta a rendőrség. A sikasztó joggyakorokot Kürthy József bíró mellé volt beosztva s az ő gondjaira bízták a büntetési-pénzek naplójának vezetését is. Tegnep Kürthy bírónak fült, hogy több íél, akiknek pénzbüntetését már napokkal eelbb le kellett volna róni, még nem jelentkezett nála. Gyanakodni kezdett s kérdést intézett Szabó Istvánhoz, hogy nem tudja-e az okát a felek kérsésének. Szabó megjárat s hogy elkerülje a leleplezést, újabb büntetést követelt el: pénzt vett től a kezelési alapból hivatalos költősekre olyan nyugtával, amelyre Kürthy bíró aláírását hamisította. A kezelési-iroda főnöke azonban utóbb rájött a hamisításra és jelentést tett róla Haupt Albert táblabírónak, a büntető járásbíróság vezetőjének. Haupt táblabíró följelentette az esetet a rendőrségen és két detektív azonnal elment Szabó lakására és letartóztatta. A vallás során bebizonyult az is, hogy Szabó sikasztott. A rendőrség ma délelőtt a sikasztót átkísérte az ügyészségre.



KARÁCSONY

1901.

**Karácsonyi bevásárlás alkalmával
tekintsiük meg
Kertész Tódor újonnan megnagyobbított**

gyermekjátékára osztályában a karácsonyi idényre érkezett új játékok és társasjátékok-különlegességeket. Új! Ping-pong vagy asztali tennis frt 150-151 kezdve. Új! Football-tábla társasjáték frt 2.—, Salta! frt 2.—, Ezer és ezerféle **csillogó karácsonyfaisz!**
Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld Kertész Tódor, Kristóf-tér.

**Magyarország legnagyobb
selyemáruházában**

FISCHER SIMON és TSAI-nál

BUDAPEST,

Bécsi-utca 7. és Deák Ferenc-utca 12.

**A karácsonyi vásár
folyamatban van.**



A legzebb és leghádatosabb

karácsonyi ajándék

egy zongora, pianó vagy harmonium,
melyeket igen olcsón és a legjobb kivitelben
szerezhet be

ÉDER AN TAL GYULA,

1846 óta főnálló zongora-raktárában

Budapest, IV., Váci-utca 28.,

a hal új, erős szerkezetű zongorák barna fából 300 frútl, fekete fából aranyfényűvel 300 frútl, új pianók 200 frútl, új harmoniumok pedig 85 frútl kezdve nagy választékban kaphatók; eddig több mint 8500 db hangszer eladtak. Kimerítő árjegyzék díjmentesen, előad részlettel küldtünk.

**Legalkalmasabb karácsonyi és újví
ajándékok.**

Legjobb minőségű bel- és külföldi férfi- és női ruha és téli-kabát szövetek, valamint női és férfi úti plaidek, valódi himalaya kendők legújtabb árak mellett.

Maradékok mélyen leszállított árban.

Dus választék finom hazai gyártmányú szövetekben.

SEMNER J. Cs. és kir. udvari szállítás postakérekedésében
BUDAPEST, Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán.



Karácsonyi alkalom!

1 liter jó rum 1 csomag teával frt. 1.—
1 pontos Öreg-brand rum - 1.20
1 literes Angol rum - 1.—
1 - - - - - Jamailk rum 1 sz. flinom - 1.15
1 - - - - - 2. sz. igen - 1.50
1 - - - - - Kis család tea 6rs - 2.—
1 - - - - - Angol reggeli tea - 2.50
1 - - - - - Finom Méléng tea - 3.—
1 - - - - - Teafőrmék a legkiválóbb fajlektől frt. 1.50 - 2.—
oros tea 20, 30, 40, kros. dobozokban kaphatók előáru telterekedésekben. Budapest, VI. Váci-körút 9. Szerecsen-utca sarkán.

SCHNITZER MÓR

Társasjátékok,

gazdasági kottafánk, kender, kő, orvosi kőszerek, tornaszekők, hátk tornacipák valódi orosz sárcepek, fehérbaterítők, kőszerek, ponyvák és szinekek legolcsóbb forrása

Seffer Antal,

Budapest, IV. kerület, Károly-utca, boltszám 2.
(Központi városház.)
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

Férfi-ruha áruház.

LEITERSDORFER D. és FIA
BUDAPEST, IV., KORONAHERCEG-UTCA 6.

Városi utazó, gazdasági bundák, téli kabátok, Saco öltözetek, káló-kömfős, nagy választékban.
Jutányos árak.

Most jelent meg a

Kiváló műlapok jegyzéke

szines képekkel,

melyet kívánatra minden műbarátnak készséggel megküld teljesen díjtalanul

a „Könyves Kálmán” magyar
műkialdótársaság
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 17.

TÁVIRATOK.

A délafrikai szabadságharc.

London, december 7.

A Timesnek jelentik New Yorkból: Hír szerint nyolc angol szállítóhajót a lehető legnagyobb gyorsasággal megraknak lóval. A nyugati államok-

ban angol úgynökök járnak és lovakat vásárolnak. Ebből az következtetik, hogy a délafrikai háború sokkal tovább fog tartani, mint az angol kormány mondja.

London, december 7.

A tegnapi közzétett veszteséglajstrom szerint novemberben a délafrikai harctéren elesett 18 tiszt és 143 altiszt és közlegény, megebesült 46 tiszt és 389 altiszt és közlegény. A sebesültek közül 58 meghalt. Eltűnt 77 ember. A háború kezdete óta összesen 18,348 ember, közülük 893 tiszt esett el.

Brüsszel, december 7.

A Petít Bleu jelenti: Az angolok és a boerok között való állítólagos béketárgyalásról szóló téves hírekkel szemben megbízható forrásból jelenthetjük, hogy sem a boerok nem tettek békeajánlatokat Angliának, sem Európában Krüger elnök vagy a boer küldöttség, vagy dr. Leyds, vagy valamely más személy nem folytat tárgyalásokat. Epp oly kevésbé áll az, hogy Afrikában a boer tábornokok vagy a két köztársaság kormányainak tagjai indítottak volna tárgyalást. Másfelől azonban Krüger elnök és a boerok képviselői mindenkor készek lesznek megvizsgálni minden békeajánlatot, amelyet nekik tesznek, de soha sem a nélkül, hogy a két köztársaság vezéreivel vagy kormányuk tagjaival érintkezésbe lépének és tanácsukat meghallgatnák.

Brüsszel, december 7.

Botha azt jelentette Krügernek, hogy ez idő szerint még tizenhatezer boer harcol az angolok ellen.

Hága, december 7.

Megerősítik a hírt, hogy legközelebb megkezdik a béketárgyalást. Az első lépést Anglia fogja megtenni.

Bécs, december 7. A második osztályfőnököt kinevezett Möréy Kajetán helyett báró Gageru osztálytanácsost bízták meg a külügyminiszterium elnöki osztályának vezetésével.

Berlin, december 7. Mint a Nordd. Allg. Ztg. jelenti, gróf Bülow birodalmi kancellár tegnap délután hosszabbán értekezett Ito márkival, aki két kísérőjével jelent meg.

Amsterdam december 7. Mint a Reuter-úgynökség Hágából legjobb forrásból értesül, a külföldi lapoknak a legutóbbi napokban Vilma királynőről és Henrik hercegről terjesztett hírei minden alapot nélkülöznek.

A trieszti helytartóváltozás.

Bécs, december 7. Gróf Merveldt tirosi helytartót az államnak hű odaadással és önfeláldozással tett kitűnő szolgálatainak teljes elismerése mellett saját kérelmére felmentették állásától és az urakháza örökös tagjává neveztek ki. Helyébe tirosi helytartóvá báró Schwarzenau belügyi osztályfőnököt neveztek ki.

Mac Kinley özvegyének nyugdíja.

Washington, december 7. A képviselőházban törvényjavaslatot nyújtottak be, amely szerint Mac Kinley özvegyének ötez dollárnyi évi nyugdíjat biztosítanak.

Lengyelek és németek.

Berlin, december 7. Illetékes körökben nagy súlyt fektetnek arra, hogy a lengyelek büntetését a legnagyobb módon megrövidítsék. Az ellenakcióval azért akarnak erősen fellépni, mert a lengyelek túlzó mozgalma nemcsak Poroszországban, hanem Ausztriában és Oroszországban is mind nagyobb mértéket ölt. Azt hiszik, hogy a közös vesztély ellen való védelem a három hatalmat együttes akcióra fogja bírni.

Lemberg, december 7. Az összes középiskolák tanárai ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy milyen eszközökkel akadályozzák meg az ifjuság tüntetését. Azokat a tanulókat, akik a német konzulátus előtt tüntetni akartak és letartóztattak, 10-16 órai magánzárára ítélték. Az egyetemi hallgatók gyűléseiben megbotránkozásuknak adtak kifejezést a rendőrség erőszakos fellépése felett.

A német vámtarifa.

Berlin, december 7. A birodalomgyűlés ma folytatta a vámtarifa javaslat tárgyalását. A vita folyamán Herold képviselő kijelentette, hogy párta gondoskodni fog arról, hogy ne jöjjön létre vámtarifa, melyben a több bevétel hovatfordítása törvényesen nincs megállapítva. Miután még Hilpert, Friedmann és Schrempp beszéltek, a tárgyalást hétfőre elnapolták.

A pestis.

Marseille, december 7. A Levántéből tegnapelőtt ideérkezett Peitto gőzösön egy katona pestisben súlyosan megbetegedett. Az utasokat kórházba vitték.

Konstantinápoly, december 7. Tíz nap óta itt nem fordult elő újabb pestiseset. Ennélővra az innen

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1901. december hó 8-án.
Kukuska.

Lírai dráma 3 felvonásban, 4 képben. Zenéjét szerzte Lehár Ferenc. Szövegét írta Falzari Félix. Fordította Várady Sándor.

Személyek:

Szorgós	Ney B.	I.	Szalay
Annuska	Kaczér	II.	Zolnay
Alexó	Déri	III.	számuőzt Szabo
Szasa (pusztai)	Beck	IV.	Nyiregyházi
Djorid kirgiziek	Várady	V.	Pokorny
I. halász	Juhász	I.	Kiss
II. halász	Mányai	II.	Kozák
Pimen	Hegedüs	III.	Kárpát
Punin	Szalay	Katinka	Wlassák
Raisza	Várady M.	Paraszleány	Roemer
Nikolajev	Mihályi	Katona	Szemere
Az orosz szatyoros	Szendrói		

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. december hó 8-án.
Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárrakkal:

Hannele.

Álomkölt. 2 szakaszban. Irta Hauptmann Gerhart. Fordította Telekes Béla.

Személyek:

Hannele	Török L.	Seidel	Latabár
Gottwald	Gál	Fekete angyal	Mészáros
Marta	Jászai	I. angyal	Paulayné
Tulpe	Rakosi	2.	Tuboly
Hedwig	Nagy Ib.	3.	Maróthy
Plesko	Gabányi	Mattern	Vizvári
Hanke	Faludi	Wachler	Gyenes
Berger	Mészáros	Szabó	Rózsahegy

Utána:
A nevelő.

Vígjáték 1 felvonásban. Irta Melhac és Halóvy. Fordította Ambrus Zoltán.

Személyek:

Turquet	Dezso	Oktav	Nádai
Daubertier	Gál	Adéli	Ligeti
Leontin	Paulayné		

Este:
A kaméliás hölgy.

Dráma 5 felvonásban. Irta: Ifj. Dumas Sándor, fordította Szemere Attila.

Személyek:

Duval A.	Mihályi	Varville	Gyenes
Duval G.	Szacsavay	Az orvos	Mészáros
Rieux	Császár	Arthur	Faludi
Saint Gaudens	Gabányi	Valentín	Narozisz
Gustavo	Nádai B.	Jean	Deák
Giray	Hetényi	Gauthier M.	Polgár I.

Kezdete 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. december hó 8-án.
Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárrakkal:

A gésák

vagy: Egy japán teaház története.
Énekes játék 2 felvonásban. Irta Owen Hall. Fordította Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzte Sidney Jones.

Személyek:

Reginald	Ráthonyi	Yun-Csi	Sziklai
Brouville	Delli	Imári mári	Boross
Cunningham	Palásthy	Mimóza	Fedák
Grimston	Iványi	Molly Seamore	Déri
Downey	Gömöri		

Este:
Florodóra.

Énekes játék 4 képben. Irta Owen Hall, Paul Rubens, Ernest Boyd-Jones. Magyarosította Bálint Dezso. Zenéjét szerzte Leslie Stuart.

Személyek:

Cyrus Gilfain	Szilágyi	Twoedlepunch	Sziklai
Angela	Turesányi	Leandro	Palásthy
Donegal	Ráthonyi	Dolores	Ledoíszky
Lady Holyrood	Fedák	Valida	Déri M.
Frank Abbot	Dálnoki		

Kezdete 7 1/2 órakor.

Színházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar színház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetőek: **Bárd Ferenc és Testv.** zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és Andrássy-ut 2. (Telefon 26-13) sz. a

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vígshínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	Nincs előadás	Faust	A páholy	Katalin	Florodóra
Kedd	A próféta	A vörös talár	A páholy	Flórikaszerelem	Florodóra
Szerda	Nincs előadás	A bor	A páholy	Katalin	Florodóra
Csütörtök	Tristan s Izolda	A vasgyáros	A páholy	Flórikaszerelem	Florodóra
Péntek	Aida	Karácsonyiálom	A páholy	Karácsony	Florodóra
Szombat	Hunyady László	Karácsonyiálom	A páholy	Karácsony	Florodóra
d. u. Vasárnap este	—	A becsület	Csikkay brigadéros	Flórikaszerelem	A Gésák
	Carmen	Karácsonyiálom	A páholy	Karácsony	Florodóra

Karácsonyi hangverseny.

Karácsony csütörtökön este a Vigadó nagyertermében

Burmester

második hangversenye.
Orgona: Ifj. ÁBRÁNYI EMIL.
Jegyek kaphatók Méry Béla zeneműkereskedésében, Andrássy-ut 12.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.
Ma vasárnap délután 4 órakor
nagy délutáni családi előadás.

Mérsékelt árak, változatos műsorról és az angyalvadászok balettel.

Este 8 órakor nagy vasárnapi előadás.

Délután a lélikertben hangversenyi ad Vörös Elek előnyezésekor,

Petánovits

METROPOLE-SZÁLLÓJA

A lélikertben ma
Pongrácz Lajos Kolozsvárról
kítűnő zenekara játszik.

Folies Moderne

Kerepesi-ut 63. szám.
Szencziációs műsor!
Uj! A régi Ghetto. Uj!

Eredeti boházat. Irta: Müller Malvin.
Személyek:
Moritz Schmittl, magánzó — Müller ur
Török, idegen — Müller és assz.
Himman Adél, színésznő — Halmi k. a.
Sperting Izidor — Halmi ur
Zöckerhut Izid — Fleischmann ur
Fluk Mizi, varrónő — Werner k. a.
Stang, házmester — Baara ur
Lid, szobalány — Picardi k. a.

PINKASZ & COMP.

Boházat. Irta: Taubstein Louis.
PLAGIUM.
Bohóság. Irta: Plagizator, zenője lopott.
20 SZÁM.

Szecessziós lenyíró!
Wein Károly és Tszai
vászón- és asztalosmunkák, szecessziós
Budapesti fővárosi: IV. kerület, Királyi utca 8.
A jánlja a hírneve és szépsége miatt minden szakkönyv és
szecessziós, törzskönyv, és
nyomat. Mindent darab gyűjtemény.
bőli származó árut hozza véte.
jegyeivel látjuk el.

GMEHLING HERMANN

csász. és királyi udvari szállító
bőr- és bőrbutor-gyára



BUDAPEST, VII-ik kerület, Damjanich-u. 6

Bőrszékek,
Támlányok,
Mappák,
Papirkosarak,
Kályhaellenzők
..... stb.

Régi nádszékek bőrrel bevonatnak.

Szabadalmak

gyorsan és lelkimeretesen kieszközölkötnek.

Szabadalmakat Ertekesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.
Találmányok finanszírozása és értékesítése.
Vedjégek beajátstromozása. Felvilágosítás díjtalan.
Telefon 56-79.



No legyen senki hangszert meg
Reményi Mihály
műhangszeres legujabb képes
árjegyzékét át nem olvasta, me-
lyet ingyen és bérmentve küld

Budapestről Király-utca 44/d.

E HÉTEN!

100 vég francia fantázia szövet

csikos és kockás, selymmel beszött káprázatosan szép minták.

ÉRTÉKE 5 frtic mtrje 98 kr.

WEINER MÁTYÁS

női-divat-áruházában
BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 3.
Teljes dus választéku mintagyűjtemény ingyen és bérment.
10 frton felüli küldemények bérmentve.

BUTOR

jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre.

Náthán Ignác

kártyos- és asztalos-butor egyedül forráktára VII. ker. Erzsébet-körút 23.
Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve

Zsebórák.

Dívtos ékszerék.

Diszes ingaórák

5 évi jótállás mellett részletfizetésre kaphatók

Polgár Kálmán

órá- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

SCHUNDA V. JOZSEF

udvari hangszergyáros.

A m. kir. opera, a m. kir. zeneakadémia és nemzeti zenede szállítója
Budapest, Magyar-utca 18. sz.

Ajánlja saját gyárában készült rész-
füvő-, fa-füvő-, vonó- és ütőhang-
szereit, valamint saját találmányu
cimbalmain és tárogatóit.

!! Magyar tollal írjon minden magyar ember!!

SCHULER JÓZSEF

Első magyar acélírótoll és tollszár gyáranak kítűnő gyártmányai



melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmúlhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 554 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám
450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1901. december hó 8-án.
Délután 3 óraker mérsékelt helyárakkal;
Ocskay brigadéros.

Színműi prólógussal, 4 felv. Irtá Herzeg Ferenc.
Személyek:
Ocskay László Fenyvesi Dili Kúrti
Tisza Lóna Szerény G. A paló Szerény
Tisza Júlia Pécsi Szörényi Balassa
Pyber Hegedűs Tarics Bihari
Oztoróczy Kazaiiczky Ocskay Sándor Tapolcazi
Jávorka Csorny Königsseg Péchy

A páholy.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Lauffs és Krantz.
Magyarosította Kabos Ede.
Személyek:
Lipóczi Józsiás Hegedűs Csiz Pepi Szerény
Klára Nikó L. Dinszky Gyöző
Lili, leányuk Aranyosi Földes Dénes Bihari
Kéri Annuska Fábán Paludán Vendrei
Hidas Balint Tapolcazi Paludáné Rostagni
Eva, felesége Gází M. Rendör Dayka

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1901. december hó 8-án.
Délután 2 1/2 óraker mérsékelt helyárakkal.
Lili.

Énekes színműi 3 felvonásban. Irták: Hennequin és
Millaud. Fordították Fáti Béla és Evra Lajos
Zenéjét szerzerette Herrv.
Személyek:
Plinchard Szirmai Bouzincourt Szabó
Batelière Szerdahelyi Bouzincourt Siposné
Hypothes Kovács Amélie
Rompan Horváth Antonine Kury
Renó Raskó Victorine Vidorné

Este:

Blaia Luja asszony mint vendég
Flórika szerelme.

Népszínműi 4 felvonásban. Irtá Moldován Gergely.
Személyek:
Bokotán Szerdahelyi Vaszi Kovács M.
Jon Raskó Szofia Siposné
Mária Kápolnai Gigor Deli
Aron pap Horváth Dumitru Ujvári
Petrikás Szabó Onucz Vidor
Flórika Blaha Cigány Tollagi

URANIA SZINHAZ.

Vasárnap, 1901. december hó 8-án.
Délután 4 óraker mérsékelt helyárakkal:
Monte-Carlo és a Riviera.
Irtá Salamon Ödön.
Este:

Magyar Laht.

Irtá Kőrösi Henrik. Zenéjét szerze Stojanovits Jenő.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

SZABAD SZINPAD.

Vasárnap, 1901. december hó 8-án.
Az új honpolgár.
Eredeti fővárosi életkép 3 felvonásban. Irtá Kövessy
Albert. Zenéjét szerzerette Dein Henrik.
Kezdeté 8 óraker.

Somossy-Mulató
Király-utca 71. szám.

**Ma vasárnap két előadás,
délutáni előadás félárak mellett**
Kezdeté fél 4 óraker.

Az esti előadás kezdeté 8 óraker.
Délután kiváló gyermekszám.
A majomtornászok.

Este a teljes nagy műsor
CAROLA CECILIA.
A kávéházban délután 3 órától és este az elő-
adás után zenekara játszik
Dajna Balogh Rudi reggel 3 óraker.

HAGGENMACHER-féle
a sörtöződe által palaezőközt

SZALON-SÖR
legkellemesebb üditő és tápláló itai.

Dr. Telbisz János kir. keresk. törvénz. hite-
vezés nyilatkozata: "A Haggenmacher-
féle Szalon-Sör végei és összetételében teljesen
arons a legjobb esztergomi (pilseni)
söröké, de az utóbbiaknál még tartalom-
gazdagabb."

Megrendelési hely:
Budapest, V., Kádár-utca 5. sz.

Páris 1800 Grand Prix. 1896. átlami arany érem.

Karácsonyi Vásár

Tulhalmozott raktár.

Legfinomabb bel- és külföldi dus aranyozás-
sal, remek szép festésű

Porcellán Étkező Rendkívüli olcsó

- Komplett 6 személyre dusan aranyozott és remek festésű
- Étkezőkészlet 6.50
 - Étkező modern 8.50
 - Étkező roccco 10.50
- Teakezlet fin. — 3.75
Rococo — 4.75
Kávékészlet — 3.75
Mocca platáuvál — 4.50
Függőlampamajolika 4.75
Mosó, finom — 4.50
Üvegkészlet csiszolt
véső — 9.50

12 személyre 25, 30 és 35 ft. Nagy választék rendkívül szép és olcsó majolika vázak és fali tányérok.

ORTNER REZSŐ és Tsa

Teréz-körut 32.

VIDÉKI megrendelésnél kérjük a vasutállomást.

Rendkívül előnyös bevásárlás!

- Ing-Király-utca 17. Saját készítmény.
- Kittós minőségű sima mellé 105 125 150 175
 - divatos redőz mellé 130 150 175 200
 - Puha pique mellé 135 és 185
 - Fehér vagy színes batiszt mellé olcsó árban . . 145
 - Tehér selyem ajour mellé 2 ft; leghőz ing galéria . . 140
 - Uj! Uj! Szabályozható férfi alsónadrág. Uj! Uj!
Köppert, hímzés. Károly Köppert, Danzig város. Németország.
75 kr. 1 ft 10 1 ft 20 1 ft 40 55 kről 120.

- Nyakkendő-Király-utca 17.
- 5000 dró fűzős selyemnyakkendő, divat színűkben . . . 45 kr.
 - 500 dró finom kötött Echarpes remek színekben 75
 - Gallérok, 5 pttől minden formában tusszál 175
 - Készlettel fehér és színes, laposan vasírva 6 pár 150 és 175
 - Bélitől borított 4 ft 1. — és 120 kártyamérettel 140
 - Bokavédő kittós minőség, minden színben 80 kr.

Olcóság! Kittós mosható flanel blous 78. **Olcóság!**
„Lava Tennis” divatos keskenykarú pastel színű . . 150
„Homespun” legújabb divat formájú pastel színű . . 120
Cazán (szalmaké) és finom szövésű, remek faconban 3 ft
Videki megrendelésnek saját felügyeleten alatt lelkiismeretes
eszközöltetnek. Megrendelések vissza vetetnek.

Adler D. Adolf férfi- és nőidivat áruháza
Budapest, Király-utca 17. szám.

Kivilágós-kivirradtig.

Ki van világitva a Hecht Bankház főközlete az Erzsébet-körut 32. sz. alatt. A gyönyörű kirakat fényáramban uszik és tisztán olvasnato éjtel is. hogy az az állam-sorsjegy, mely másutt 4 korona, a bankház főközletében csak 3 korona 50 fillérbe kerül. Ilyen olcsó ár mellett huzás előtt olyan nagy lesz a kereslet és olcsóbb árban árusított sorsjegyekben, hogy nemcsak ki kell hogy világitás az üzletet; de éjtel is nyitva kell, hogy néhány napig maradjon, hogy mindenki vásárolás-szon egy ilyen sorsjegyet és a nagy tömeg folytán e bankház vezetőire essék a 200,000 korona fönyeremény. Huzás decem-ber 12-én. Kapható Hecht Bankház főközletén, Buda-pest, Erzsébet-körut 32.

KOLLARITS JÓZS. és FIAI

az „Ypsilanthoz.”
BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 32.
Fehérnemü-kelengyék nagy raktára. Karácsonyi ajándékoknak előszerű cikkéből nagy választék. Sifon és pamut vásznak, 80 cm. széles 23 mtr. 1 vég ft 550, 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.—
Kávék terítékek, 6 szem. rajtos ft 2.25—2.50, 3—3.50, ajour ft 3.— 3.50, 4.—, 5.—
Angol batiszt zsebkendők ajour széllel, női, ft 1.80, 2.—, 2.50, 3.— férfi 3.—, 4.—, 5.— tucszatja.
Valódi batiszt zsebkendők ajour széllel, női ft 1.50, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.— tucszatja.
és sok más fajta finomabb különlegességek és gyermek zseb-kendők.
Jó mosó tennis velenz méterje —18.—, —20.—, —25 kr.
„ „ velenzöl székny-nadrág 1 kúszlet ft 3.—3.50
Női és gyermek kötények, harisnyák minden fajában.
Női és férfi fehérneműek mosva.

Vétel és eladás keveset használt BUTOR

ritka szép kivitelben a külföldi minőségben következő alkalmi árak mellett eladó. 1 Barokk házozoba márványtalaj és finom tükörrel 200 ft.
1 kredenzó, 1 ruha és tükör, 1 ebédfőasztal, 1 szőnyeg-diván, 6 börsék, minden barokk vagy secessó stílusban összesen 300 ft., 1 Kanapé, 2 szőnye, 2 sarok szőnye, 2 faconozó szék, selyem szövettel Mahagoni, hozzá a megfelelő Jandrier és nagy tükör, 1 szalon asztal összesen 250 ft.
Eladók még más igen szépen készített berendezések, valamint szőnyeg urgaruturák, divánok íróasztalok ötötművek börsék-ek, 4 írtató.
Butorvétel és eladásai valint vidékre vagy helyben, Budapest, Kerepesi-út 12. szám.

Legújabb levelező.

Legújabb levelező, önjűvéd és házi titkar. A közönséges életben előforduló mindenféle levelek, megüvások, ajánlatok, szerződések stb. miniatúrál. Ára füvve 2 kor., kötvre 2 kor. 40 fill. Az öszveg előzetes bekioldése esetén börtmentve küldetik meg. Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodianser F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében. Budapest, Andrássy-út 21. szám.

Tüzmentes pénzszekrényeket, kassettákat,

vilamos vészjelző pénzszekrényeket, pénzszekrényeket és másolópreceket legjobb kivitelben és legolcsóbban szállít **HESKY TESTVÉREK** cs. és kir. szabad. hazai pénzszekrénygyára Budapest, VI., Szabolcs-u. 4.

Erdély részére 100 ft. kár: REMENYIK VIKTOR vas-nagykereskedés Kolozsvár.

Nélküldözhetetlen

minden háztartásban a **Képes Budapesti Szakácskönyv.** St.-Hilaire Jozefa és mások nyomán szerkesztette Zemplényi Szabó Antonia, Függelék: **A magyar gazdasszony házi-kincstára.** Hatodik, 4 színezett képpel, 58 fa-metszettel és számos ki-váló magyar étellel bőví-tett kiadás. Ára füvve 3 kor. 60 fillér, kötvre 4 kor. diszkontésben 4 kor. 80 fill. A szakácsművészetnek legkimerítőbb és legmeg-biziatóbb kézikönyve ez, mely különös tekintettel van a magyar iázásra a legkülönfélébb magyar nemzeti ételeknek, az egyes vidékek kedvelt speciálitásainak pontos és hi ismertetéssel is felöllel. Nagyon becses szakács-könyvhöz csatolt „Házi kincstár” is, amely kiterjed a háztartás minden szükseleire. Megrendel-hető: Lampel Róbert (Wodianser F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkeres-kedésében Budapest, Andrássy-út 21. sz.

A LESZÁLLITOTT ÁRAKON való előrusitást már megkezdttük.

EREDETI MODELLEK

TETEMES ÁRLESZÁLLITÁSSAL

ZWIEBACK LAJOS és TESTVÉRE

IV., VÁCI-UTCA 24.

Karácsonyi könyvpiac.

Már megjelent az ajándékoknak alkalmas díszművek, ifjúági írók, képek és mesekönyveket tartalmazó **könyvjegyzékem.** E jegyzék, mely a magyar, német, francia és angol műveket nagy választékban tartalmazza, kivételre inyen és börtmentve megküldetk. — Honlapok a bevezetés alapján gondolat-gaz és pontosan lesznek üntérvre.

SZILÁGYI BÉLA

könyv-, zeneműkereskedés és antiquariuma Budapest, IV., Károly-körut 26. sz.

Olcsóbb mint bárhol!

Január hóban

uj kirakatok felállítására és az üzlet-helyiség átalakítása miatt a raktáron lévő legszebb, legdivatosabb és legjobb minőségű

női ruha kelme, selyem aru, bluz barsony, mosó barket és crettón, eslyem battist, volil de laine, vászon, chiffon és asztalnemű, battist és vaszonkendők,

függöny, szőnyeg, plüss és gyapjuterítők, a raktár redukálása miatt bevásárlási árunk alul is elarusit-tatnak.

Női felöltők, szövét és szürme gallérok, collek és karmantyuk, helyszéké miatt, az előállítás árunk alul is eladatnak.

Karácsonyi ajándéknak

Olcsóbb mint bárhol!

Löwy és Spitzer,

Budapest, Király-utca 26.

Télen a legnagyobb jöltévő minden háztartásban, a szab. „Pittner”

PETROLEUM-GAZÉGŐ,

mely minden lámpába alkalmazható! Ezzel a legszebb és legolcsóbb világitást elérjük. Ára 13 korona.

Vidéken minden jobb lámpázletben kapható. BUDAPESTEN Magyar fém- és lámpaarúgár összes főközletben. Brünner testvérek, IV., Koronahercz-utca 3. Hess Zsidor és Társa, V., Nagykorona-utca 5. Magyarországi vezérképviselet:

SALGÓ IZSÓ

Budapest V., Kobáry-u. 19/B. Vidéki megrendelések csakis utavétel mellett. Prospectus ingyen.

MEGHÍVÓ.

Az újonnan átalakított és megnagyobbított

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, VII., Kerepesi-ut 28.

összes impozáns csarnokainak meglátogatására.

Szabad bemenet, minden vásárlási kényszer nélkül,

Tekarek kínai teája

eredeti csomagolásban, a híres fajtákban minden jobb fűszer-, csemegekereskedésben és drogueriában kapható.

Különösen ajánlható angol fajták: High-life és five o'clock tea.

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK
A feltaláló DR. MEDINGER TANÁR ÁLTAL kizár. jogszil. olt. gyára.
CS. É. KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.
"Nestlé" kályhák
Heim féle fűtőgép-szabályozó-szellőző kályhák TOBB NEM 65.000 HÁSZNÁLAT ÉRT.

Utánszaktól óva intünk **MEIDINGER-OFFEN H. HEIM** utalással az itt álló védjegyre

Folytonzó kályhák KOZPONTI FŰTÉSEK MINDEN RENDSZERBEN.
MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK MŰSZAKI TŰZELÉSSEL. EGY KANDALÓ TOBB HELYSÉGET FÜGGETLENEN DEJÜTHET.

Szellőztetési berendezések.
MINDENMÉJ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK.
NÖVÉNYHÁZI FŰTÉSEK.
Legjobb referenciák. - Prospektusok és költségtérítés ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR
ÉREDETIBEN KAPHATÓ BECS. OBER-DÜBLING. CSAK IS GYARUNKBAN BECS. I. KOHLMARKT Z. VAGY FIOKJAINKBAN. PRÁGA, HYBERNERG. Z.

Guzi kenőcs

Törv. védve. Minden elpórt 1 evl írásbeli jótállást vállalok, ha Guzi kenőccsel, melyet ingyen adok, belem a felso bor részébe ki van zárva. Posta költség vidékre csupán 20 kr. és portmentésen külföld nem megfizelőt a postát visszacsadam. Meseinek elegendő, ha hársányban egy papírra olva a lábát. Kivonatát lekapcsolja.

Képes árjegyzékem ingyen. Kizárólag magyar gyártmány.



Élelmas gavalér víx	frt.	Borjúló, csizma ele-	frt.	sárcipőkben n. 140.	frt.
fűzős cipő	3.20	gáns kivétel, hal-		férfi	1.80
Frös víx sima cipő	3.-	hályaggal, vízment-		Gyermek cipő, erős	
Élelmas oroslake cu-		esítva kaszálók-		kivételben 4 évig	1.20
gos, posztó eszár	3.80	nak	3.-	Kamaszló lóka-vagy	
Élel. erangi fűz. cipő	4.-	Halina csizma telje-		diésnöbörből	2.20
Szilónakgy. fűz. cipő	4.-	sen vízmentes erős		Férfi v. női reggeli	
Legjobb felismerés az		kivétel, egy évig bür-		cipő	1.20
ámszögös talpból, orv-		borítással	4.50	Feltűnő eleg. gaval.	
sílag megvizsgálva, a leg-		Hallatlan olcsóság!		fűzős cipő párizsi	
gyeaszécskebbiviseletrouma		Halina csizma, tövlg		diva, box v. kón-	
hidrog lábak a meghűlés		erő szárol, egész		garbórból, eleg-	
álló, ki egy pár eszmá,		magas, bugarla-bör-		szabás férfi 4.50,	
vagy 5 fron felül rendel-		rel b. ritva, halnó-		női ugyanaz	4.-
őse tesz, ingyen kapja.		lyszal vímentes		Női zergo, fűzős vagy	
Rendelje párja 1 frt.		esítve. 1 önmelo-		cugos, erős kivétel	3.-
Hagyas csizma egy		gáns talpból		Oroslake, erős vagy	
darabot halálra		gáns talpból		cugos posztószár	3.40
gal bőlve, vízment-		együtt	5.-	Daranybélés fűzős,	
es dupla talpjal	7.-	Orlasi készlet valódi		prémsegélytel	3.80

AGULÁR IGNÁC
Budapest, Deák-tér 6.

A nekünk bemutatott szántalan megbítható, hiteles közönséget folytán ezen negyedórásd óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. sz. Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utó-bajait, az elgyengült férfere, magosálések, a bujakor utókövetkezményeit, nőnem feherfolyást, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanág egyik főokozója és borbetegségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülés-tudor, volt osztr. kir. osztr. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Urvanott mezdént és a szerzőfé: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPSZERU UTMUTATÓ** (más a 15-ik kiadásban megjelent) a nőem betegségei és ezek észszeru gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 80 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt béküldés mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

PALAIS ROYAL KORONAHERCEG-UTCA 8. Hír-bazar. Ajanlja karácsonyi ajándékoknak...

KORONAHERCEG-UTCA 8. Hír-bazar. Ajanlja karácsonyi ajándékoknak...

NÉHÁNY SZÓ A TITKOS BETEGSÉGEKRŐL. Sajnos -- de való igaz, hogy a mai korban...

Legjobb Legjobb Legolcsóbb PAP PAP PAP. Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista orvoslás...

Bécsi nők köszönetük szépségüket. Pompador-tej. Eredeti Pompador Paszta...

DISKRET BETEGSÉGEK elsődrendű gyógyító intézete BUDAPEST. KATAPHORESE. UJ GYÓGYMÓD! Ideg-, Nemi-, Bőr-, Vérbetegségek és Gyengeségi-állapotok, Impotencia...

GICHNER JANOS papier, matrác és kárpitosár gyáros, szőnyeg, függöny, vasbútor stb. nagy raktára. Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.

Olcsó bútor. 1 háló-szoba, matt, marvanyval 95.- ft. 1 háló-szoba, faragott, .. 115.- ft. ... Dósa Kalmán BUDAPEST, Erzsébet-tér 18. sz.

Soványak! KOPOLO! (örv. vadvöl használat, nők igen szépen foglalkoznak... Dr. Egger J. L. győgszertárban, VI., Váci-körút.

CRÈME DE FANCHON a 3 sziv vadv. jéggyel. Rögön finomító és szépsítő arckrém. Legjobb a világon!...

Zenélő ingaórák. Legelőbbi díjazott az országos kiállításokon... Spiering Jozsef Bees, I. Postgasse 21.

KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kóli-szer-gyára (alap. 1878.) Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17 c.

BRAMMER ODON BUDAPEST. Karácsonyi vásár! December 24-ig. Raktárból különféle divat-gyapjú és moskalméket választottam ki...

Zenélő ingaórák. Legelőbbi díjazott az országos kiállításokon... Spiering Jozsef Bees, I. Postgasse 21.

KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kóli-szer-gyára (alap. 1878.) Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17 c.

Nagy karácsonyi vásár!

Legolcsóbb forrás

Az idei ocellasio eladás megkezdődött, a hol az összes raktáron levő árúk meglegő olcsó áron lesznek elárúsítva.

- Egy ruha 7 mtr. divat szövet, minden lehető színben, míg a készlet tart, csak **1.75** frt
- Egy ruha 7 mtr. divat újdonság, különféle színben, karácsonyi ár, csak **1.95** frt
- Egy ruha 7 mtr. gabbi posztó, minden sima színben, míg a készlet tart, csak **2.75** frt
- Egy ruha 7 mtr. Nigger, divatszövet, angol utánzat, csak divatszínben, csak **2.50** frt
- Egy ruha 7 mtr. Buffalo, divatposztó, beszővött mohair mintákkal, csak **3.25** frt
- Egy ruha 5 mtr. Mellita, mohair szövet, különféle színekben, 120 cm. széles, csak **2.25** frt
- Egy ruha 5 mtr. Schottisch szövet, újdonság különféle színekben, 120 cm. széles, csak **2.75** frt
- Egy ruha 5 mtr. Liberty, női posztó, selyem fényvel, divat színekben, 120 cm. széles, csak **4.95** frt
- Egy ruha 5 mtr. fekete szövet, mohair beszővéssel, 120 cm. széles, csak **4.75** frt

- Mosó-barchet, szintartós minőség, legdivatosabb minták, méter ára csak **19 és 25** kr.
- Divatos mosó flanel, különféle csikos minta, még eddig nem létezőit, méter ára csak **15 és 19** kr.
- Szövött velen, divatos szövetek utánzata, szintartós minőségű, méter ára csak **30 és 35** kr.
- Bárony flanel, remek újdonságok, szintartós minőség, méter ára csak **28 és 35** kr.
- Francia levántia, divat minták, legjobb minőség, szintartós, méter ára csak **19 és 25** kr.
- Angol mesó, bárony, különféle színben, legújabb divatminták, méter ára csak **75 és 85** kr.
- Angol sima bárony, ruhákra és bluzokra, minden lehető színben, méter ára csak **60 és 65** kr.
- Flanel alszósoknyák, (beszabott), különféle színben és bordírel drbja **85** kr., 3 drb **2.50** frt
- Frególi flanel alszósoknya, (beszabva), rózsás, kék és piros szín, 3 darab **3** frt **50** kr. **1.25** frt

- Kávés-teríték, divatos színekben, rajtos, virágos mintákkal, 6 személyes csak **1.35 és 1.85**
- Kávés-teríték, ajour szegélytel, legdivatosabb mintákkal, 6 személyes csak **2.95 és 3.25**
- Damaszt-készlet, fehér, finom virágos mintákkal, 6 személyes **2.95 és 3.25**, 12 személyes **5.90 és 6.75**
- Kalotaszegi töröküző, fehérítetlen beszővött, két vagy piros szétél, 12 db ára **2.75 és 3.25**
- Francia női batiszt zsebkendő, ajour szegélyvel a legszebb mintákkal 12 drb **1.85 és 2.50**
- Harmal és Iboya-zsebkendők, tiszta fehér selyemszerű beszővött szállel, 12 drb **1.65 és 1.95**
- Double téli posztó-kendő, sima v. kockás, 160 és 180 cm. nagy **1.95 és 2.50**
- Divatos-barchet, maradékok, 1 csomag 20 méter különféle színek **3.95 és 4.50**
- Mosó tennis flanel maradék, 1 csomag 20 méter, különféle színek **3.95 és 4.50**



bronz-esillárok

beszerzésre legkezebb és villanyvilágítások, villany- és legszesz-világításai installatión.

Csillárgyár:

Stern, Merkel és társai
BUDAPEST,
VI., Szerecsen-u. 35.

AUER IGNÁC FIA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 10. szám. Nagy karácsonyi árjegyzék ingyen és bérmentve.

ÚJ RENDSZER.

A külföldi nagy áruházak mintájára rendkívül olcsó árak mellett nagy forgalmat akarván elérni, jelen **olcsó árjegyzékemet** a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom.

Csak készpénz-fizetés mellett.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett eszközölhetnek.

FÉRFI-OSZTÁLY.

Legfinomabb 5-szörös gallér tucattja	4.-	kor.
5 kszélő	7.60	
3 drb redősi-ing Schroll-féle chiffontól	12.-	
3 sima-ing	10.-	
3 háló-ing színes díszszel	10.-	
3 Croisé-nadrág színes övvel	10.-	
6 francia batt. zsebkendő	4.-	
1 meleg alsó-ing Jäger-féle rendszer	3.80	
1 alsó-nadrág Jäger-féle rendszer	2.80	
1 pár köthet téli-kezttyű 1.-kor, 1.30	2.-	
1 „Nappa“ bélelt bőrkezttyű elszakíthatatlan	3.-	
1 Meleg téli harisnya	6.-	
1 Nyulszőr kemény és puha kalap rendk. jó min.	6.-	
Legdivatosabb angol cylinder	16.-	
Tiszta selyem köthet nyakkendő 10000 drb 4	1.-	
Legúj. szabásu angol gummi-kőppeny drapp színben kék	32.-	
40.-		
Bokavédő kitting minőség drapp és fekete	2.50	

NŐI-OSZTÁLY.

Jól mosható flanel bluz I. II. III. nagyság	3.50	kor
Zsolnai Casan téli bluz	7.50	
Tiszta selyem bluzok a legutolsó divat szerint minden színben I. II. III. nagyság	16.-	
Selyem Jounpa alszósoknya igen tartós minőség	13.50	
6 drb francia battist zsebkendő	4.-	
6 pár szintartó fekete harisnya	6.-	
Újdonság! Selyemkendő tollal díszítve mint színházi fejkötő és boinak használható minden színben (fehér, illa, kék, rózsaszín, fekete)	11.-	
Selyemmel bélelt svéd kezttyű	3.60	
„Chic“ legujabb női kalap	7.50	
Angol „Lady Plaid“ Himalája gyapjuból	11.-	

Legdivatosabb színházi bluzok, díszes Jounpenok, selyem harisnyák főraktára.

PÓSA VILMOS

ezelött LATZKOVITS A. és Társa

Budapest, VI., Andrassy-ut 3. sz.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett eszközölhetnek.

Meg nem felelő árúk kúcsereztetnek.

Kitüntetve Párisban 1900. évben.

Dehmal Károly zongora-gyára.

Elismeri legjobb magyar gyártmány.

Budapest, IV., Károly-kört 20 sz.

Készítők szolid külföldi gyártmányok, u. m. zongorák, pianók és harmonium rakók.

Javítások és hangolások legkímélőbb és legbiztonságosabb kivitelben eszközölhetnek.

Párisi kiállítás: Arany érem.

FERNOLENDT

cipő-fényezés, a világ legjobb fényezője, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fenntartja.

Alapítástól 1892-ben. Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. Kapható mindenütt. Raktár Budapeston, V. Lipót-körút 24. sz.

A mely gyártmányon a készítő Rétthy Béla neve nem látható, az mint utánzat visszautasítandó.

Poschinger Fülöp

leggygyár Ferlachban (Karinthia),

Kitüntetve több díjéremmel és a koronás arany érdemkeresztjével.

Ajánlja kitünően készített, jól belőtt, a cs. k. próbaintézeteken hivatalosan kipróbált fegyverrel olcsó áron.

Szolid munkaért és jó lövésért jótállás. Árjegyzék ingyen.

J. c. háziasszonyok!

A legmegfelelőbb karácsonyi ajándék az, mely egyáltalán praktikus is.

Még van idő

árjegyzéket kérni sirling és siffonról ingekhez, brillantín, gradol és virágos damasztok ágyhuzatokhoz, ágyszerítészövetek és kopor, valamint klotok és különböző bőlécsárak a legszállítóképebb forrásból hozhatók.

Minták kívánatra bérmentve.

„Columbia“ szállítóház

Unter-Polaun, Csehország.

Fehér- és bőlécsárú-gyár.

PAPIER WLINSI

Több mint 30 esztendeje esalhatatlan szer, hogy a mell hátsófalát, náthát, nyakfájást, rheumatizmust, tagzsúrgást és leggyorsabb módon gyógyítsák, csak a Wlinski követ kell.

Paris, 31 Rue de Seine, Paris.

Kapható Budapeston Török Józsefnél.

Lessner Gusztáv

NŐI DIVATÁRUHÁZÁBAN

BUDAPEST, V., BÉCSI-UTCA 8.

Hétfőtől, december 9-től kezdve körülbelül

5000 méter lawn-tennis mosóflanel, legjobb minőségű és kiváló szép ki- 15 krét

vitelű áru, méterje

kerül versenyen kívül álló olcsó

karácsonyi alkalmi elárusításra

Gyapjuszövetek méterje 14 krajcártól 3 forintig.

Legolcsóbb és legszolidabb bevásárlás. Occasio-eladás csak magánosoknak. (Telefon 12-61. szám.)

Minden lótulajdonos vegye a mi mindig éles szabad.

H. patkósarkainkat

(Koronalépes lehetlön) az ide nyoma- tott ved- jessye- Utazásokat ut- sítanak viza- mert a H-patkó- sarak jóslga az acél különleges- ségétől függ, melyet mi hász- nálunk. Tessék legújabb illusztrált ár- jegyzéket kérni.

Leonhardt & Co.
Berlin-Schöneberg.
Egyedüli eláruló az osztrák- magyar monarchiában:
Kaszb & Breuer, csaravagyár
Budapest, VI., Váci-körút 33.

Hiesz A.

Fénymáz

a legjobb és legolcsóbb.
Kapható mindenütt.



Alapított 1845.

A ki egy városi bundát, utazó bundát vagy egy szörme saccot beszerezni óhajt, saját érdekében kérem előbb a budapesti legnagyobb bunda-raktárt csakis jobb genrében nálam megtekinteni.

U. i. Rosz minőségű vásáráru nem tartok.

Szabott árak.

KERTÉSZ TÓDOR

KORONA HERCEG-UTCA SZERVITA-TÉR.

KA RA CS ON YI

AJÁNDÉK TÁRGYAK:
Turista és utazási cikkek.
Kofferek, Taakák, Plaidok.
Finom bórár apróságok, divatos izélben. Új pénz-, szivarka- és szivartartók. — Keztyű-, zsebkendő-, varró-, tolettel-, fésű-, manure-, kártya-, levél-, fénykép-, levelezőlap- stb. készleték.

ART NOUVEAU, SZOBROK, FALDISZEK, MAHAGONI KIS BUTOROK. KELETI KÜLÖNLEGESSEGEK, PARAVENTOK, FÜGGÖNYÖK, KONZOLOK, MODERN VÁZAK, LAKÁSKIEGÉSZÍTŐ LUXUS-DISZTÁRGYAK. BRONZ

HÁROMDALU TÜKRÖK. DISZ-, KANDALLÓ-, IRÓASZTAL és FALI-ÓRAK. IRÓ- és DOHÁNYZÓASZTAL FELSZERELÉSEK.

A magyar kir. szabadalma- sított osztálysorsjáték

II. OSZTÁLYÁNAK NYEREMÉNYHUZÁSA

december 18. és 19-én

A megváltási sorsjegyek tervszerű árai:

egy egész sorsjegy	20 kr.
" fél "	10 "
" negyed "	5 "
" nyolcad "	2.50 "

A vételsorsjegyek árai:

egy egész sorsjegy	32 kr.
" fél "	16 "
" negyed "	8 "
" nyolcad "	4 "

Török A. és Tsa.

bankháza, Budapest.
Legnagyobb osztálysorsjáték detail-üzlet
V., Váci-körút 4 b.
IV., Museum-körút 11.
VII., Erzsébet-körút 54.

KARÁCSONYFA-DISZ

UJ NIPPEK, LE- GYZÉK ÉKSZEREK. ILLATGYZEREK-LÁ- TCSÓVEK. ALPAKKA ÉS KINAEZÜST. AJÁNDÉKTÁRGYAK

FÉNYKÉPERTEK KONYHA ÉS HÁZ- TARTÁSI CIKKEK. EBEDLŐASZTAL FELSZERELÉSEK. Kávé- és tea-üstök, gyorsfűzők. Husaprító, reszelő és háztartási gépek.

IRÓASZTAL felsze- rések. Vas- és fa- szekrények.

Játékosajátékok. Finom játékkártyák. Kártyasprók. Játék-bárak és jelző- sárk. Domino.

Takarékpórszerek. Vasutak és kőlékelte, mozdonyok, és a villanygépek. Amatőr fényképező kellékek.

Kis babajátékok. Csér- gők, bohócok.

Ringszerek. Ariston. Színhár. Konyha.

Baba szoba. Bótor. Francia mosgatható beszélő, töröttlen

BABÁK. Dívtalanon öltözött bábok. Baba tolette- kellemek és baba- játékok.

Sportcikkek. Torna. Ötág viró-szabók. Ahtletika. Football. Tennis. Cricket. Polo. és vőfényverek. Va- díás-felvezérek. Fi- bert- és tép-csúspuskák.

TÁRSASJÁTEK. Football 2-1. Ping- Pong. Saha. Roulette. Tombola. Lotto. Szá- rasztatva oktató társas- és Fróbel-játékok. Eptő kővek.

LINOLEUM

NEUMAYER LIPÓT,
BUDAPEST.

Főüzlet: VI., Váci-körút 1.
(Anker-udvar mellett)

Magyarország legnagyobb Viaszosvászon és Linoleum gyári-raktárai.

Fióküzletek:
IV., Bécsi-utca 5.
VII. Kerepesi-út 8.
a Pannónia-szállóval szemben.

LINOLEUM.

Minden könyvbarátunk ajánljuk ide!

karácsonyi katalogusunkat,

mely 192 oldalra a német, francia és angol nyelvű legaján- latosabb művek választékát, egy jegyzéket képekről, fény- képekről, tana-rafigurákról és fényképezési közü- lekekről tartalmaz. E katalogus a karácsonyi iródlalom kiváló útmutatója és ingyen kapható.

cs. és k. udv. és egy. könyvk. BECS, Graben 31.

R. LECHNER (With. Müller)

A legszebb öröm egy gazdagon díszített karácsonyfa.

Bámulatos olcsó fényes díszítést, min- den ében újra használatot ajánl a régi, jónövű és többször kitüntetett

Bisenius Ferenc Károly cég
Wien, I., Singerstrasse 11.

Kérem a címre ügyelni, nehogy, mi- négyakran megcsúsz, hasonló áruakkal össze- keveredjen. — Mindenképp ajánlom ügyes- jegyzéket.

Kész összeállított karácsonyfa-dísz 3.-, 5.50, 7.50, 13.50 kr-ért.

Igen ajánlatos összeállítások trédszázalék és tombolák. Szá- mára, 50 rendezett nyeremény 6 kor-tól, 100 nyeremény 10 kor- natól feljebb. — Veszélymentes elosztásjatek a bengáli világért.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság, Budapest, VIII., Üllői-út 18. a Magyar Remekírók főbizománya.

Nemzeti irodalmunk legbecsesebb alkotásait, a Magyar irodalom fõmûveit

Magyar FRANKLIN- Társulat kiadása Remekírók

czim alatt egy emlékmûbe hordja össze, egyöntetû gyûjteményben adja közre olcsó és szép kiadásban a Franklin-Társulat.

A „Magyar Remekírók” tartalmáról.

A «Magyar Remekírók» gyûjteménye tartalmazni fogja mindazt, a mit nagy költõink örökbecsû teremtettek, mindazt, a mi valóban «remek» és kiváló, és ép ezzel lesz az, a minek lennie kell: a magyar család szellemi kincsese háza.

A Franklin-Társulat évtizedek óta váltja magához a «Magyar Remekírók» mûveinek kiadási jogát.

Igy Arany János, Arany László, Vörösmarty Mihály, Tompa Mihály, Garay János, Bajza József, Czuczor Gergely, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Vajda János munkáinak kizárólagos kiadási tulajdonjogát megszerezte és ezen írók mûveinek kiadására más kiadó nincs feljogosítva.

A Franklin-féle «Magyar Remekírók»

könyvtára a következõ írók mûveit fogja közölni:

*Arany János	Kisfaludy Károly
*Arany László	Kisfaludy Sándor
*Bajza József	Kölcsey Ferencz
Balassa Bálint	Kossuth Lajos
Berzsenyi Dániel	Madách Imre
Csokonai V. Mihály	Mikes Kelemen
Csiky Gergely	Pázmán Péter
*Czuczor Gergely	Petőfi Sándor
Deák Ferencz	Reviczky Gyula
*Eötvös József báró	Széchenyi István gr.
*Garay János	*Szigligeti Ede
Gyöngyösi István	Teleki László
Kármán József	*Tompa Mihály
*Katona József	*Vajda János
Kazinczy Ferencz	*Vörösmarty Mihály
*Kemény Zsigmond	Zrínyi Miklós.

A magyar népköltészet remekei: népies lyra, népbaldák, kurucz-költészet.

A *gal jelölt remekírók kizárólagos kiadási jogát a Franklin-Társulat szerződésekkel biztosította magának, melyek lehetetlenné teszik azt, hogy ez írók mûveit más is közrebocsáthassa.

A „Magyar Remekírók” szerkesztése.

A gyûjteményt különösen magas színvonalra emeli az egyes írók szövegének hitelessége, megbízhatósága.

A magyar irodalom leghivatottabbjai nézik át most a szövegeket, rendezik sajtó alá a mûveket és írják hozzájuk az életrajzokat.

A Magyar Remekírók sajtó alá rendezését és életrajzaik megírását a következõ elsõ rangú szakemberek és írók vállalták magukra:

Alexander Bernát	Erődy Béla	Négyessy László
Angyal Dávid	Fereneczy Zoltán	Rákosi Jenő
Badics Ferencz	Praknói Vilmos	Riedl Frigyes
Bánóczy József	Gyulai Pál	Széchy Károly
Bayer József	Heinrich Gusztáv	Szell Kálmán
Beóthy Zsolt	Koroda Pál	Váczy János
Berzeviczy Albert	Kossuth Ferencz	Vadnai Károly
Endrődi Sándor	Kozma Andor	Vojnovich Géza
Erdélyi Pál	Lévay József	Zoltvány Irén.

E fényes névsor teljes biztosítékot nyújt a magyar közönségnek arra nézve, hogy a Magyar Remekírók hiteles, megbízható szövegét adja a fölvetett munkáknak, s hogy minden életrajz önálló becsû munka lesz.

A „Magyar Remekírók” kiállítására.

A «Magyar Remekírók» külsõ alakja a klasszikus kiadásoknál használatos, szép, keskeny nyolczadrét. A papír famentes, tartós, simítatlan, kellemes színû. Betûi külön e czélra készülték s magyar munkánál itt jönnék elõször használatba.

A «Magyar Remekírók» Franklin-féle kiadása minden egyes írónak szép kivitelû arczképét is fogja hozni az illetõ remekíró mûveinek elsõ kötetében. — Egyébként eltekintettünk a remekmûvek illusztrálásáról. Ez nagy elõnye e kiadásnak. Majd akkor lehet talán évtizedek múlva egy igazán méltó, mûvészi becsû illusztrált kiadásra gondolni, ha kiválóbb magyar mûvészeink munkásságuk és tehetségük javát egy-egy remekíró mûveibe való elmélyedésre szentelik és oly remekeket fognak létrehozni, mint az eddig egyedül Zichy Mihálynak sikerült évtizedek munkája után Arany balladái: de ezen becses illusztrált kiadások azután megfelelően drágák is és csak diszmûbe valók. A külföldön is a klasszikusok igazán népszerű és nagy elterjedtségû olcsó, olvasásra szánt kiadásai inkább képek nélkül bocsáttattak közre sikerrel.

A «Magyar Remekírók» kötése izléses vászonkötés, díszes, tartós, szép alapszínû, finom nyomású. A tábla rajza kiváló hazai mûvészek tervei közül pályázat után vált ki.

Tessék e rendfölapot aláírva levelezõ-lapra ragasztva hozzánk beküldeni, hogy az előfizetők sorába beiktathassuk.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-út 18. előfizetési felhívást bocsát ki

MAGYAR REMEKIRÓK FRANKLIN-Társulat kiadása a magyar irodalom főbb mûvei címû gyûjteményre 55 kötetben, díszes vászonkötésben.

Előfizetési feltételek: A gyûjtemény ára 220 korona és szállítatik 3 koronás havti részletfizetés mellett. A gyûjtemény 5 kötetes sorozatokban jelenik meg 1902 februártól kezdve. Evénként 2 sorozat jelenik meg.

A részletek az elsõ szállítástól kezdõleg minden hó 1-én Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál, Budapesten fizetendõk mindaddig, míg a mû teljes cétértára kinyugtatva nincs. A részletek be nem tartása esetén a fõlgyelõs sorozatok a részletek pótlásáig visszatartotnak; a lejárt a le nem fizetett részletek a Társaságunk jogában áll a portóköltésy hozzászámítása mellett, postai megbízástól közölni. A részletek elmulasztása esetén a részletfizetési kötelezettség megszûnik és az egész mû vételára eszéltesse válik. Az elsõ részlet az elsõ szállítástól utánaérkezik.

A fenti előfizetési feltételeket elfogadom, külön kikötést nem teszek és ezek alapján megrendelem a Franklin-féle Magyar Remekírók címû mûvet 220 korona vételáráért, fizetendõ 3 koronás részletekben, Budapesten, a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál és tudomásul veszem, hogy az elsõ két kötet 1902 február havában fog megérkezni.

Lakhely és kelet: _____

Név és állás: _____

Olvasható aláírást kívánok.

Az ill. díjjegyzék 30. tételle értelmében bétlymentes.

A „Magyar Remekírók” terjedelme.

A «Magyar Remekírók» gyûjteménye átlag 20 ívre vagyis 320 lapra terjedõ 55 kötetben lesz teljes. Egész terjedelme tehát körülbelül 1100 ív, vagyis 17,600 lap lesz.

Ez az 55 testes kötet már magában is beválik tekintélyes könyvtárnak, s mindenesetre elsõ sorban van hivatva arra, hogy egy család könyvtárnak alapja, gerince legyen.

Hogy minden családnak valóságos házi kincstára legyen, megkönnyíti az is, hogy megszerzése nem kerül nagy áldozatokba, sõt annyira meg van könnyítve, hogy bárkinek módjában áll e szellemi kincs birtokába jutni.

Az egész 55 kötetes munka bolti ára 220 korona, mely összeg azonban nem egyszerre fizetendõ, hanem könnyen törleszthetõ csekély havi részletekben.

Igy lehetővé válik, hogy ezt a nagy nemzeti vállalatot, mely gazdagnak és szerényebb módúnak egyaránt nemzeti kincse, mindenki megszerezhesse.

A ki a mûvet mindjárt most megindulásakor megrendeli, vételárát csekély három koronás

havi részletekben törlesztheti.

Késõbbi megrendeléseknél a havi részletek arányosan emelkednek.

Ezért ajánlatos a megrendelést azonnal megtenni, a mi leggyorsabban a lenti megrendelési jegy kitöltése után történhetik.

Minden kulturmernyetnek legbecsesebb nemzeti kincse a Remekírók gyûjteménye, mely átöröklõdik nemzedékrõl nemzedékre.

Vajha ez a nagy mû, nemzeti irodalmunk legkimagaslóbb alkotása is utat találja a nemzet legzesebb rétegeibe, hogy betölttesse azt a nagy hivatást, mely róla várakozik: a magyar szellem legszebb gyöngyeit közkincesé tenni palotában és kunyhóban egyaránt.

M E S E.

A varázs-szó.

Élt egyszer Egyiptomban egy bűvész, úgy hívták hogy: Ibrahim. Nagyon öreg volt már ez az Ibrahim, 100 esztendősnél is több lehetett és valahol a Nilus partján lakott, egy furesa toronyházban.

Ennek az öreg Ibrahimnak volt három inasa s a legügyesebb köztük Ali volt.

Ez az Ali ügyes és nagyon okos fiu volt, nagyszertien értett a bűvészethez s a vén Ibrahim, a gazdája, nagyon szerette őt. Ejszaka mindig együtt vizsgálták a csillagokat és együtt idézték meg a tulvilág szellemeit, ha valaki e miatt felkereste őket.

Pedig ugyancsak sokan jöttek hozzájuk. Elkezdve a királytól, le egészen a datolját áruok kofaasszonyig, mindenki szeretett Egyiptomban a szellemekkel beszélni és tölk tanácsot kérni. Három esztendő óta szolgált már Ali az öreg bűvésznél s egy nap így szölt hozzá Ibrahim:

— Kedves fiam, Ali, fel foglak téged szabáditani. Ugyes, szorgalmas vagy, eszed is van anyfi, ha nem több, mint nekem, tehát felszabáditlak és ráadásul hozzád adom feleségül a leányomat, Nubikát.

Ennek ugyan megörült Ali, mert Nubika nagyon szép leány volt, de menten el is szomorodott, amint észébe jutott, hogy az az ígélet semmit sem ér, mert ő csunya, kicsi, pupos fiu és Nubika nem szereti őt, hanem a másik bűvészinast szereti, a szép Mineftót, aki igaz, hogy nagyon ostoba, de az is igaz, hogy szép fiu.

S erre szomoruan nyugot sóhajtott Ali. — Hát aztán mit sóhajtozol? — kérdezte nagy csodálkozva Ibrahim. — Talán bizony nem tetszik a leányom?

— Hej, dehogy nem tetszik — mondta a kis pupos Ali — csakhogy az a baj, hogy én nem tetszem Nubikának!

— Hát már mért nem tetszenél? — kérdezte a gazdája.

— Óh, nagy Ibrahim, — felelte Ali — Nubika olyan szép leány, mint a virágzó Nilus völgye, én meg nagyon csunya vagyok.

— De okos vagy ám! — pattant fel az öreg bűvész. — Es ha a felszabáditásod próbáján a kincsek szellemét tudnád megidézni, ami nekem soha sem sikerült, s aki az ezeresztendő előtt elhalt királyok kincseit örzi, ne féj, a nagyvarágó Nubika is menten beléd fog szeretni.

Ugyancsak megörült Ali ennek a tanácsnak, de nem örült Nubika, mikor az apja kijelentette előtte, hogy odaigérté feleségül Alinak.

Fogta magát Nubika s menten felkereste a szép Mineftót és így szölt hozzá:

— Hallod-e, Mineftó, három nap múlva fel-

szabáditja az apám Alit és nekem hozzá kell mennem feleségül. Mondd meg nekem, mit tegyünk?

Igen ám, ha Mineftónak félannyi eszeckéje is lett volna, mint amilyen szép arcockája volt, megmondta volna. Így csak hallgattott.

— Ejnye hallod, de ostoba vagy! — mondta Nubika, aki nemesak szép, de okos leány is volt. — Nekem kell te helyettesíted s gondolkodnom. Hallgass hát ide. A felszabáditás napján, mikor itt lesz a király is, meg az udvara, te az én hátam mögött fogj állni s abban a pereben, mikor Ali a varázs-szóval előhívja a szellemeket, én hirtelen meg foglak téged csókolni, mire Ali úgy meg fog ijedni, hogy azon minutában elfelejti a varázs-szót s a szellemeket nem fogja visszahüyesíteni.

S ez bizony csakugyan úgy történt, ahogy a gonosz kis Nubika kifundálta.

Harmadnapra kipucolták, kifényesítették, feldiszították az öreg Ibrahim furesa toronyházát s mint minden bűvész-inas felszabáditásakor, most is eljött a király az egész udvarával.

Helyet foglalt a fényes társaság s Ali hozzáfogott a mutatványához. Ez pedig abból állt, hogy először is egy tüzhelyen a szellemeknek ebédet főzött. Kilencenkilenc esuprocska volt felállítva a tüzhelyen, s abban Ali a varázsvesszőjével egyre kavargatott. Mikor aztán elkészült az ebéd, Ali meghugoltatta a varázsvesszőjét háromszor a levegőben, s olyan halkán, ahogy senki sem hallhatta, kimondta a varázs-szót.

Eppen Nubikával volt szemközti fordulva Ali, s abban a pereben, amint kimondta a varázs-szót, Nubika hirtelen megcsókolta Mineftót.

Erre minden úgy történt, ahogy Nubika megjövendölte. Ali úgy megijedt, hogy elfelejtette a varázs-szót s mikor a szellemek szépen elmondtak mindent a kincsekre nézve, hogy találhatja meg Ali, s aztán távozni akartak, Ali kétségbeesetten kiáltotta:

— Nem tudlak elengedni benneteket, elfelejtettem a varázs-szót!

Na bezzeg, volt riadalom a toronyházban! A király haragosan adta ki a parancsot, hogy azonnal fogják meg Alit s vessék bele a Nilusba, mert ha a bűvész elfelejti a varázsszót, a szellemek csak a halála árán tudnak eltávozni a földről.

Az öreg Ibrahim sirva tépte a haját s bezzeg Nubika is megijedt, mikor megtudta az apjától, hogy Ali azokat a szellemeket idézte meg, amelyeket bűvésznek még soha sem sikerült megidézni.

Haj, egyszerre milyen nagyot nőtt ezzel az okosságával a Nubika szemében a kis pupos Ali! Hanem most már mindhiába! A katonák megfogták Alit, kivitték a Nilus partjára, ott beleletették egy ládába, a ládát leszögezték s behajították a vízbe.

Az öreg Ibrahim kétségbeesetten sirt, Nubika is jajgatott s mivel nem tudott egyebet tenni, beleült egy csónakba s ment a csónakjával mindenütt az uszó láda után.

Így mentek aztán napokon keresztül a szép Nilus vizén. Előli a láda uszott, utána a Nubika csónakja, de akármilyen sietve evezett is a leány, nem tudta utolérni a ládát s e miatt a könnye éjjel-nappal egyre hullt bánatában.

Nem a kincsek miatt sirt Nubika, hanem magát Alit siratta s olyan őszinte fájdalommal, hogy a Nilus tündére a kilencedik napon megsajnálta a síró leányt s minden egyes könnyéből egy lótvészvirágot fakasztott a vizen.

Olyan sok könnye hullt el Nubikának s olyan sok virág nőtt ki ebből, hogy egy nagy szél amint egyszer felkapta, mind odasodora a láda elé, úgy hogy az megakadt a virágok között s nem tudott tovább uszni.

Jaj, hogy megörült ennek Nubika! Utólérte a ládát, lefesztette a tetejét, de nem volt benne semmi gyönyörűsége, mert halva feküdt Ali a ládában.

Erre még jobban sirt Nubika s élesztgette kéréssel, szép szóval a szegény Alit.

— Okos Ali, drága Ali, nyisd ki a szemedet! En vagyok itt, Nubika, kilenc éjjel, kilenc nap egyre hull a könnyem érted, ha nem hiszed, nézd meg, minden könnyemből egy virág nőtt ki s a Nilus tele van körülünk lótvészvirággal.

Mikor ezt a szót kimondta Nubika, hogy: *lótvészvirág*, a holt Ali kinyitotta a szemét s felkelt a ládából.

— Szépséges Nubika, — mondta nagy örömmel — megmentettél engem! Ez volt a varázs-szó, amit elfelejtettem ezzel adtak vissza az életemet. Gyere, szedjük tele a csónakunkat a varázsvirággal s menjünk vissza Ibrahim apádhhoz, s ha akarod, tartjuk meg a lakodalmat.

Visszamentek aztán a virágos csónakon s megülték a lakodalmat. Nem kellett már Nubikának a szép Mineftó, csak a kis csunya, de okos Ali, aki még hozzá olyan gazdag lett, mikor fel találta a régi királyok kincseit, hogy a szép Nubikának aranyból építettett palotát, gyémántból csináltatott rá ablakokat s még talán enni is drágagyöngyöket ettek!

Lux Terka.

KÜLÖNFÉLEK

Dívat-mozsik.

Páris. december 5.

Az ideai dívat valósággal virágba takarja a nőket — Virágok, sok virágot vegyünk! — az a jelző manapság. Az estélyi-rubák szövetei — kevés kivétellel — pazar virágmintákat mutatnak, kalapokon, bál és estélyi-rubákon sok színes szirmot látunk.

A virág mind a miénk, a nőké! Magunkéknak valjuk őket, a természet e bájos gyermekéit — szépségükért, muló uralmukért, rövid életükért és törekénységükért. Nekik gyakrabban jut osztályrészül, mint

— Koszorus a homloka, fehér ruha a testén. — Honnan sejtéd, hogy én vagyok a kánya? Hátha az a fiatal lengyel lovag az, akiről már beszéltem neked?

A leány összeráncolta a homlokát és gondolkozott.

— Te voltál. Ha a lengyel volt volna: sas szállongana a feje fölött.

— Hál'isten! Akkor hát nyugodt szívvel adhatom ki az indulásra a parancsot. Ma éjjel továbbmegyünk.

— Ugy is kell. — Igazad van, Chmielnickij és Krsywonos parancsolta. A háború dolgában is igazad van, mert Chmielnickij leveleiben is egy nagy útközetről olvastam.

Olvasni ugyan nem tudott Bohun, de szeretett büszkélkedni a műveltségével. A leány különben is kedvre derítette.

— Sokra viszed, hetman lesz belőled. Olyan tisztán láttam magam előtt a három lófarkat, mint a tulajdon öt ujjamat!

— Hetman leszek, hercegisasszony lesz a feleségem, parasztleány nem is illenék hozzá! Nem cserélek aztán semminemű lengyelrel!

Bohun az istállóba sietett, hogy parancsot adjon az indulásra. Horpyna ebédet főzött. Estére indulásra készen állottak a katonák, de Bohun éppen nem sietett. Benn ült a szobában, egy esomó szőnyegen, a lanttal a kezében és sóvárogva nézte szerelmesét, aki a szoba másik sarkába menekült előre és ott áhítatosan forgatta olvasóját, rá sem hederítve a kozárka, aki minden mozdulatát mohó szemmel leste, minden sóhajtatását fölfogta s nem tudta, hogy miképpen válják el tőle. Minden pillanatban szóra nyitotta a száját, de összeszorult torkán egy hang se jött ki. A halovány, mozdulatlan arc, amely ridegen meredt meg, ha a pillantása érte, elvette a bátorságát.

(Folytatása következik.)

REGÉNY.

TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(106)

— Most látsz? Mondd szaporán! — Látom a bátyám halálát. Karóba húzzák a szegényt.

Bohun csalódottan fordult el. — Vigye az ördög a bátyádat, nem az ő sorsára vagyok kíváncsi!

Kis ideig csak az eszeveszetteen forgó kerék zakatolása hallatszott. Azután folytatta a lány. — Kék már a bátyám arca, egészen kék és a varjak szállonganak fölötte!

— Egyebet nem látsz?

— Nem. Oh, milyen kék az arca! Huhu, huhu! Látomás a malonkerék alatt, a fehér tajték közepette, a víz permetező kódében: jelenj meg! ... Látok ... Harcot látok. A lengyelek futnak a mieink előtt!

— És én? Ugy-e, én üldözöm őket? — Téged is látok. Egy alacsonytestű lovaggal csaptál össze. Óvakodjál az alacsonytestű lovgatótól!

— És a hercegnő?

— Nincs veled. Hanem látok valakit melletted, aki eláruul téged, aki álnok barátod!

Bohun szinte elnyelte szemével a tájékozó habot és Horpynát és rettenetesen erőlködött, hogy a látomás értelmét megfejtsé.

— Kicsoda az a barátom?

— Már nem látom. Azt se tudom, hogy fiatal vagy vén!

— Öreg, bizonyára öreg ember! — Lehetséges. — Oh akkor már tudom, hogy kicsoda, mert egyszer már eláruul. Potrohos, öreg nemes ember,

félszeme van csak és szürke a szakállja. Hallal reá!

— Leselkedik reád, már megint látom. Várj csak! Itt a hercegisasszony is, menyasszonyi koszoru a fején, hófehér ruhában. Kánya száll a feje fölött.

— Az ügye, én vagyok?

— Talán, ha ugyan kánya valóban és nem sólyom... mégis kánya... Most már semmit sem látok... Hab tajtékában, permetező vizpárában jelenj meg látomás! Oh, mennyi katoná! Annyi ember, mint fa az erdőben, homokszem a pusztában! Es te állsz az élükön és három lófarkat visznek előtted.

— Velem van Helena?

— Nincs veled, egyedül vagy.

Kis ideig megint hallgattak. A kerék zakatolásától rengett az egész ház.

— Jaj! Mennyi vér! Sok vér, sok hulla! Sok farkas és keselyű! Mindenütt halottak! a kéklő látóhatárig csupa halott és vér!

Hirtelen szél jött és egyszerre szétszórta a vizesöppek felhőjét a kerékről. A malom mellett előbukkant Cseremisz alakja, egy kötés fával a hátán. A leány rákiáltott:

— Hé, Cseremisz, ereszd le a zsilipet!

A törpe meglassította a patak futását, a leány pedig lement a vízhez, hogy megmossa az arcát és a kezét. Bohun belévesztette a gondolataiba, s csak a Horpyna közeledtére riad föl.

— Nem láttál egyebet is? kérdezte.

— Amit láttam, azt elmondtam, nem titkoltam el semmit.

— Nem hazudol?

— A bátyám fejere esküszöm, hogy igazat beszéltem. Hát karóba húzzák a szegényt! Sajnálom a fiut. De nemesak reá vár halál! Mennyi halottat láttam! Sose láttam még ennyi tetemet, óriási egy útközet lesz ez!

— És a Helenám feje fölött egy kánya szállongott?

— Igen.

— És koszorus volt a homloka?

nekünk az irigylendő sors, hogy meghalnak, mielőtt megismerék volna a hervadás hanyatlását. Azonfelül kedves, nélkülözhetetlen kísérőink. A selymes szirmok színt, bájít kölcsönöznek a nő ruhájának, illatall lehelik tele az otthonát. Kertünkben, szobáinkban, kalapunkon és ruhánkban virágot akarunk látni.

A friss virág azonban — így tél idején — sokba kerül és rövid ideig tart. A mesterséges szirmoknak az a nagy előnyük van, hogy sokkal tartósabbak s a tulajdon hatást kelik — művészi kivitelüknel fogva ma már alig különböztethetők meg a természetadta virágoktól. S e kedves hazugságban, a friss virágok hamvas üdőségének, színének, sőt illatának utánzatában minden nappal tökéletesedik az emberiség.

Ma már oly tökéletes kivitelű művirágok készülnek, hogy szinte megcsaljuk a természetet. A rózsák krizantémumok és kaméliák minden szirma és porszála a családásig híven másolja a föld tündéreit. S a tökéletes illat még tokozta a csalékonny illuziót.

Egy bokréta a ruhadereken, kalapon egy fűzér a bál ruhá kivágása körül s a hajban — mindez oly bájós és vidám, mint egy kedves lény őszinte kacagása! A nagy divatművészek legújabbban a színházi tojietekre és bluzokra is gyakran alkalmaznak egyes nagy virágokat. Többnyira a rózsák, tulipánok és pipacsok családjából válogatják ezen egyes virág-szalakat.

S e természetadta dísz mellett — éles értékbeli ellentét — leginkább az ékszerek érvényesülnek a női tojiet világában. A párisi színházak legutóbbi premierjeit bátran nevezhetők az ékszerek ünnepeinek. Mennyi ékszer és milyen ékszer tündökölt ott szinte hihetetlen, szemkáprázató tömegben! Néhány év óta az elegáns nők nem viseltek ékszert s az eléledve hevert a bársonybélési dobozok tenekén. Most e tekintetben is nagyot változott a divat.

Ma nemcsak az ékszerek ideje divat, de gyűrűk dolgában is a végtelékig fokozódott a divat. Minden női ujjra kerül néhány — nem is egy, de több! — s egyik drágább, ritkább a másiknál. Ismerünk parányi kezeket, amelyeknek arisztokratikus fehér bőrén egy vagy két tündöklék. S kissé túlhatott volna dacára nagyon kedves divat ez. Nincs szebb női ékszer a gyűrűnél.

Nőink a gyűrű kedvéért csaknem számukra a keztyűt. Minék rejtjenék keztyű alá azt a sok csillogó, gyönyörű drágakövet? Kezükből viszik a keztyűt, sőt némelyek a félkeztyűvel pótolják. E divat az amerikai nőktől származott át a franciákra.

Hát az a 800.000 frankos derék, melyet a múlt napokban láttunk s amely ma a párisi nők általános beszéd tárgyát képezi. A Rue de la Paix egyik kirakataban van az ámuló tömeg gyönyörű öltetésére kitéve. Nem ruha ez, hanem tűzest szőró, ragyogó pánocél, amelyet Minerva vagy a Walkűrök viseltek a szegény halandók elvakítására. Bolerónak nevezik az ékszerész művészetnek ezt a remekét, melynek feltűnő pompája szinte kilátráztatja a néző szemét.

Az ideál kalapok valóságos csodaszámba mennek. Az a kedves idea, hogy bársonyvirágokkal díszítik a szőrmét, általánosan el lett fogadva. Sőt a tavasz és nyár gyümölcseit is felhasználják e célra. Például egy baloldalt erősen lecsappott tognera egész desszertre való gyümölcseket tűztek: egy biborbőrű almát, egész osonyú mag csipkés-zöld burkában rejtődző meggyórót s egy aranyfárga szőlőfürtöt. Képzelték, mily kevéssé banális e dísz és hogy csakis feltétlenül elegáns nők kockáztathatják meg a viselését.

Egyes kalapok egészen el vannak borítva dusan redőzött selyemtelével, míg a hajhoz bájosan simul egy keskeny virágfüzér. Sajátságos és új az, hogy téli kalapot túlből és virágból készítsenek. Sőt láttunk egy gyönyörű kalapot, amely csakis egy rózsákkal vagy gardéniákkal teletűzdelt tetőből állt s ez ilyig belevesztett a Vénus-idorka rezgő lombjába.

A nemezkalapot kiváló izléssel képviselte egy lapos, sárgásbarna tányér, melynek kissé felfelé hajló karimája köré egy zöld babérkoszoru sötét lombja simult. Azonban nagy szépség tudatával kell bírnia annak a nőnek, aki megkockáztatja, hogy babérral koszorozza meg a fejét. Mert legyen bár ez esetben csak mint egyszerű dísz alkalmazva, a babér mégis a diadál és dícsőség szimboluma marad. S lehetetlen elképzelni, hogy egy tuat-arcot — melyre inkább a csunya jelző illik tán — babérkoszoru koronázzon! A feltétlen szép nő ellenben mindent viselhet, mindent megkockáztathat s mindig hű kísérője lesz a siker, hódolat és — az irigység.

A karmantyk valóságos óriások és — óh csodák csodája — szintén túlból, mousseline de soieból és szalagból készülnek. A csuklónál ötven centiméter széles csipkefodrok libegnek. Hogy az ilyen karmantyk mire való, nem tudjuk. Játéknak talán, de a kezét semmiképpen sem védik a hideg ellen.

Érdekes és praktikus újítás a fűzővel egybe-szabott jupon. A részekbe szabott, szorosra a csip-

höz simuló, lefelé erősen szélesedő jupon ugyanis rövid, kesces fűzőben végződik. Az alján elől keske-nyebb, hátrafelé tunikaszerűen emelkedő, kettős plüssé-fodor van, mely szélesen feltartja és libegővé teszi a többnyire tágított szegélyű vagy en formo fodros aljakat. Aki tudja, hogy a nő ruha elegáns állására nézve mily végtelen fontos az alsó ruházat kilógástalan volta, az egész világban meg tudja becsülni e praktikus és szép újítást. Mert nem elég, hogy jól van elkészítve a ruha, felvenni is kell tudni, azaz érteni az öltözködés művészetéhez. S ennél fogva elkerülhetetlen az alsó ruházat tökéletesedése, melynek egyik kimagsuló jelét a jupe-corsetben üdvözöljük. Derékat ugyanis nincs kötés, a ruha plasztikusan simulhat s az alak karcsúsága annál jobban érvényesül.

A világos pamutbársonyokat nagy sikerral alkalmazták estélyköpenyeknek. Széles irlandi vagy velencei csipkebetétekkel vannak inkruszálva, melyeket chimchilla-, vagy cobolysávok szegélyeznek. Ez kellemesebb viselet a posztónál és könnyebb is. S a szövét olcsó voltánál fogva nem kell vele takarékoskodni, sőt a divatművészeknek szinte örömiük telik annak minél pazarabb alkalmazásában. Olykor új és szép színekben tartott, nyomtatott bársonyt is alkalmaznak e célra és aranyal, vagy a gyöngyök egész halmazával himezik. Krémrel vagy nagyon fehér, sűrű csipkével pompás felöltők kerülnek belőle, különösen az ériás, szinte lehetetlen bőségű és fodrok, kal, csipkebetétekkel díszített ujakkal egyetemben.

Egészen szőrméből is készítik az estélyköpenyeket; ezek talán szebbek, de nem olyan kecsesek, mint az előbb említettek. Mily báj rejlik a divat e remekeiben! Szüntelen váltakoznak, mindig ismétlődnek s mindig szebben, elragadóbban és formájukban, kivitelükben művésziessébbnek tűnnek fel előttnk.

s. b.

† Deák Ferenc botja. Az *Uj Idők* e heti számában érdekesen mondják el történetét annak a botnak, mely mindenkor hű kísérőtársa volt Deák Ferencnek délutáni sétáiban.

Mindenki boldogan várta a napot, — írja a cikkiró — amikor a király kibékül a nemzettel és magyar királylva koronáztatja magát. Csak betek kérdése volt a kiegyezés. Egy napon Deák Ferenc hazafelé ballagott Angol királynei-szállodabeli lakására, mikor észrevette, hogy valaki siet utána.

— Követ ur! Követ ur!

Deák Ferenc megállott, Kobelt János — esztergályos-mester, akinek üzletébe Deák néha-néha betekintett — loholt utána.

— Deák ur, — szólott a derék esztergályos nagy örömmel — csak azt akartam mondani, — hogy ha a királyt megkoronázzák és a kiegyezés létrejön, akkor ennek emlékére meglegem valamivel.

Deák Ferenc elmosolyodott.

— Majd meglátjuk, majd meglátjuk, — mondta.

Néhány hónappal később csakugyan megtörtént a kiegyezés és 1867. évi június hó 8-án a nemzet megkoronázta a királyt.

Örömmámorban szőtt az egész ország. Boldog volt minden magyar. Deák Ferenc pedig szépen félrevonult. A haza bölcsse elzárkózott az ünnepeletések elől. A derék esztergályos elküldte az ígért ajándékot, meleghangu német levél kíséretében. Az ajándék pedig az a bot volt, amelyet most is ott őriznek a Deák-szobában. Meg volt írva a levélben hogy ezt a botot maga Deák Ferenc készítette. Ez volt az öreg ur első esztergályos műve. Elmondta Kobelt, hogy drága ereklyeként őrizte a botot, mert ez a legdrágább kincs. E most, amikor alázatos hálójának akar kifejezést adni, odaadja a legdrágábbat, a legértékesebbet: Deák Ferenc első botját. Deák a következő érdekes levélben küszönte meg az ajándékot:

Pest, 1867. július 7-én.

Kobelt János urnak, esztergályosmester.

A küldött szép botot, mint egy kedves polgárság barátságának jelét, szíves köszönettel fogadom.

Teljes tisztelettel

híve

Deák Ferenc.

Ezt a levelet holtá napig kegyelettel őrizte az öreg Kobelt János, de feltétlen őrszót ereklénye a boldogult esztergályosmester fiának, Kobelt Gyulának is, aki olykor fölvevett apró kis fiait a Muzeumba s megmutatja nekik Deák Ferenc botját.

† Uj színház Párisban. A Goerin-muzeumban Joffé-színház elnevezés alatt új színház nyílt meg a napokban Párisban. A színház, amelynek belsége igen tetszős, a legelőkelőbb világ számára épült. Tartanak benne előadásokat gyermekek, ifjú lányok és fiatal asszonyok részére. Gyermekek részére délután 2-4 óráig játszanak s e darabok megleloenek a gyermekek szemleli életének. Fialat lányok délután 4-6 óráig látogathatják a színházat, amelyben ekkor

Labiche, Duvert és Lausanne vagy Meilhae és Halóvy, esetleg Offenbach egy régi darabját játszzsák. De gondosan megválogatott új darabokat is adnak elő. A nagyközönség számára is játszanak este 9 óráról éjfélig. Rövid lélekelti operettek és egyfölvonásos operákat adnak elő. S a belépőjegyek ára ekkor igen mérsékelt.

† Reaumur, Fahrenheit, Celsius. Toricellinek már a tizenhetedik század elején feltűnt, hogy a külvilág tele a melegeben kiterjednek, míg a hidegben összehúzódna. 1643-ban megszerkesztette az első, a hőmérőhöz hasonló eszközt. Ugyanakkor két másik tudós a hőmérő mellé számkálkálakat alkalmazott. Reaumurnak, aki 1683-ban született, és Fahrenheitnek, aki három évvel fiatalabb volt nála, egyforma ötletük támadt, amelyet azonban különböző módon valósítottak meg. Mind a ketten 0-tól lefelé akartak számolni. De amíg Fahrenheit a 0 pontot önkényesen olyan hideg mellett állapította meg, amelyet véletlenül északi Németországban tett utján észlelt és innen lefelé számolt, Reaumur sokkal tervszerűbben dolgozott. Ő a viznek előbb a fagyypontját, aztán a forrási pontját állapította meg és a két pont közé eső részt 80 fokra osztotta. Ő csinálta meg tehát azt a hőmérőt, amelyet májdnem változatlanul még ma is használunk. Abban az időben élt a svédországi Upsalában egy Celsius Magnus Miklós nevű ember, akinek két fia volt. Az egyikből teológus lett, a másikkól csillagász. Az utóbbrak 1701. november 27-én, tehát kétszáz évvel ezelőtt egy fia született, akit Vince névre kereszteltek. Ez a Vince 1780-tól kezdve sokat lojalakozott az északi fény intenzitásának mérésével és a munkáiban, mivel a levegő hőmérsékletét ismernie kellett, kelemetlenül érezte a Reaumur és Fahrenheit-éle hőmérők hiányait és 1742-ben, a hőmérséklet irrt művében először veti fel a 100 fokú hőmérő eszméjét, amit a tudósok azonnal nagy lelkesedéssel fogadtak. Igaz, az ő skálája eleinte fordított volt. Ő ugyanis a forrásponttól lefelé számított — a most érvényes skálát csak később alkalmazták — de ez csak formai dolog volt, míg lényegében a hőmérés tizedesrendszere megvolt. Celsius neve ezért illyg össze elválaszthatatlanul a hőmérővel. Ez a nagy mű különben az utolsó műve is volt. Dolgozott ugyan a Gergely-éle naptár meghonosításán is de már betegeskedni kezdett és férfikorának legszebb éveiben, nem is egészen 43 éves korában, 1744 július 25-én meghalt.

† Akkor mülőbb!

Anyá (leányához): Gyermekek, jól jegyezd meg, hogy a házasság komoly és jól kell megfontolni. A férfiak napról-napra rosszabbak lesznek.

Leány: Akkor nem kell sokáig gondolkodni, hanem nagyon is sietni! Mert minél tovább várunk, annál rosszabb embert kapunk!

† Józsika és az irás.

Feleség: Örülök, hogy Józsikánk most milyen szorgalmas az írásban!

Férj: Csodálatos. És hogyan bírtad rá?

Feleség: Azt mondtam, hogy írja fel, mit óhajt a születésnapjára, és most egyre azt írja.

KÖZGAZDASÁG.

A Sió-csatorna megnyitása.

— A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata. —

Siófok, december 7.

A Balaton vizének egyetlen levezetője a Sió folyó. Ennek csatornáját hivatalosan ma nyitották meg s adták át a közhasználatnak. A Sió Siófoknál kezdődik s Szegárd fölött ömlik a holt Duna-ágba. Szabályozását az alsó szakaszon még a múlt század elején megkezdték. Két érdekeltég van itt, egyik a Balaton partján és annak mocsaras területei 50 ezer holdra tehető, a másik, a Sió-zsilip alatt lévő szinten tekinthetős terület. A két érdekeltég bizonyos mértékben ellentétben állott eddig, az alsó érdekeltég a Sió-zsilip megnyitását folyton ellenezte, mert így viz alá került volna, a felső meg sürgette váltig, mert csak így szabadulhatott a magasabb vízállástól.

Ezek, továbbá a balaton- és Siómenti bozótok állandó elárasztásából származó károk, valamint a déli vasut balatonmenti vonalánál bekövetkezett rongálások megrélették a Sió felső szakaszának szabályozását, melyet 1863-ban és 1864-ben el is végeztek. Ugyanakkor létesült a sióközi kikötő. A sióközi zsilip megnyitása után csakhamar kitűnt, hogy a Sió medrét, különösen a jutí és ozorai szakaszon célszerűen szabályozták s mihelyt a Balatonból nagyobb tömegű vizet eresztettek le, a siómenti bozótokat ment elárasztotta. Különösen a nedvesebb években állandó panaszok hangzóttak. Hosszas tár-

gyalások és azok eredménytelensége arra késztette a földmivelügyi minisztert, hogy báró *Fiáth Pált* miniszteri biztossal küldötte ki s a Sió szabályozása 1897-ben megindult. A munkálatokkal ez év szeptemberében készültek el. Maga a munkálat 3658 holdat ármentesített és 340.000 korona költségéggel járt. *Darányi Ignác* földmivelügyi miniszter ezen munkálatokhoz 80 ezer korona államsegítséggel járult. A juti hid felett tosanba vett Sió-szabályozással pedig a napokban készültek el. Ezt a Balaton anyavíz-társulat eszközölte. A Sió szabályozása az egész Balaton-partot, a fűrdőtelepeket is érinti, mert a tulajmagas vagy tulajacsony vizálás károsan hatott sok érdekre; képzelhető, hogy az érdekeltség a Balatonból való vízerezést mily túrelmetlenül várta.

Ez történt meg ma, mikor *Józsa László*, a sió-foki zsilipek kezelésének felügyelővel megbízott műszaki tanácsos rendelkezése szerint az érdekeltség nagy érdeklődése mellett a siói kőzsilipet megnyitották. A megnyitáson jelen voltak: gróf *Jankovich Tiivadar*, a Balaton anyavíz-társulat elnöke, gróf *Jankovich László* főispán, *Gosothony Mihály*, *Tevely Béla*, *Graner Albert*, *Veszely Pál* Ferenc, a Balaton gőzhajózási társulat igazgatója, *Meszlényi Pál*, a sióberki áríz-társulat küldötte s az érdekelte kulturmérnöki hivatalok képviselői.

Józsa László, *Darányi* miniszter küldötte, üdvözlőve a társaságot, megnyitotta a zsilipet s a Balaton vize zuvva fodorzódott az új uton. Ezután *Jankovich Tiivadar* éltette *Darányi* földmivelügyi miniszter. Indítványára a jelenlevők a következő táviratot küldték:

A Sió-szabályozási munkálatok befejeztével a mai napon Siótokon a Sió-zsilip megnyitása alkalmával összegyűlt nagyszámú érdekelteket névben is, midőn nagyméltóságodat üdvözölni szeretnénk, egyben a munkálatokat vezető és sikeres befejezésre juttató I. ker. kulturmérnöki hivatal kirendelését köszönettel mondunk. Gróf *Jankovich Tiivadar*.

Táviratban üdvözölték *Pécs Béla* műszaki tanácsos is, a munkálatok vezetésével megbízott kulturmérnökség hivatalfőnökét, akit ágyba szegezett a betegség s a mű megnyitáson jelen nem lehetett.

Sióiokra, de az egész Balatonra is szebb napok következnek a csatorna megnyitásával s megszűnnek azok a kalamitások is, melyek a „magyar tenger” vendégeit annyit bosszantották.

Hetiszemle.

Budapest, december 7.

Gabonaszlet. (*Reich Jenő* és társas-cég jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az időjárás a hét első felében esős és enyhe volt, később élelké légáramlatok mellett hűvösebb idő állott be, mely a hét végével határozottan hidegre és fagyosra fordult. A vizálás csökkenő. A vetések, melyek a múlt heti hótakarót ismét nélkülözik, mindenütt kielégítően fejlődtek.

A külföldi piacokon az irányzat a bekövetkezett hideg időjárás hatása alatt megsilárdult és a forgalom is, habár csak gyengébb mérvben, de élelkebb volt. Amerikában az árak $3\frac{1}{2}$ c. emelkedtek. A közvetítő kereskedelem a vetések állása felől beérkező kedvezőlenebb hírek folytán jobb érdeklődést tanusított és habár a látható buzakészletek ismét nagyon jelentékes mérvben — a Bradstreets becslése szerint — 5,620.000 bush. gyarapodtak, ez a tartósan élelke kivitelezésben tetemes ellensúlyozást talált. Tengeri iránt is állandóan jó a figyelem és e cikk ára is emelkedő. Angliában a tengereutáni jelenléte természetesen szilárdító hatással voltak és a forgalom is élelkebben alakult. A francia piacokon is jobb volt a kereslet és az áralakulás emelkedő volt. Nyugat-Európában ugyan némi spekulációs érdeklődés nyilvánult de az amerikai jelentések is figyelemben részesültek. Németalföldön és Belgiumban a tulajdonosok magasabb árköveteléseit a fogyasztás csak nehezen volt hajlandó megadni.

Nálunk kenyérmagvak épp úgy, mint takarmány-cikkék jól tartották, a forgalom azonban gyenge maradt.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza e héten is csak gyenge kereslettel találkozott és kezdetben alig részletes figyelemben. A malok elegendő készletek felett rendelkeznek, a hozatlok előre vásárolt árban aránylag még mindig jelentékenyek és így nem mutatkoztak különösebb vételkény. Később a bekövetkezett hideg időjárásal kapcsolatosan azonban szilárdabb jellegű érvenysült, a kínálat egyébként is gyenge, prompt vasuti árban korlátolt is léven, az árak szilárdan tarthatók voltak. Finomabb minőségű áru e mellett élelkebben részesült. Az ősziralgalom 140.000 mm., a hetizotalal összege 212.000 mm., melyből 1407 mm. ment tovább.

Rozs az egész hét folyamán csendes maradt és a forgalom is gyenge volt. Elszállítási célokra épp úgy, mint a helyi fogyasztás céljaira csupán mérsékelt beszerzések eszközöztettek és változatlan múlt heti árak

engedélyeztettek. Minőség szerint 6.95—7.10 jegyzünk készpénzfelvétellel budapesti paritásra és 7.35 koronáig 3 óra helyben átvéve. Nyíri származékokban csak jelentéktelen üzlet volt és inkább névleg jegyzünk 6.45—6.60 koronán Debreczen paritásában.

Arpa (takarmány- és hántólagási célokra) mérsékelt volt kínálva, a kereslet azonban gyárosok épp úgy, mint hízalók részéről szintén csak gyenge maradt. Az árak teljesen változatlanul 5.80—6.15 korona között jegyeznek helyben átvéve. Malata- és sörárpák állományok között kisebb tételekben és változatlan árakon 6.25—7.25 korona között budapesti paritásra a belöldi logyasztás céljaira találtak elhelyezést.

Zab ugyancsak gyengén van kínálva a kereslet azonban szintén csak szűk keretben maradt meg. A helyi logyasztás tartózkodó maradt és elszállítási célokra — a Dunán fellelő — is mérsékelt volt a forgalom. Az árak a múlt héthez viszonyítva alig változtak és szín és tisztaság szerint 7.10—7.00 Korona között jegyeznek helyben.

Tengeri-áruban kevés került a piacra és változatlan maradt. Helyben Kőbánya és Bécs részére 5.55 koronát fizettek. A kínálat új tengeriben bácsai és bánáti állomásokról nagyon korlátolt, még tiszavideki állomásokról bővebb. A kereslet e héten sem haladt túl a normálst és az árak a múlt heti mértékben maradtak meg. Decemberi szállításra budapesti paritásra 4.80—4.85, január 4.95—4.97½, kisüzleti paritásra 4.40—4.42½ koronát fizettek.

Olapmagvak: Készárú káposztaröppe alig volt forgalomban és 12.50—13.— koronát jegyez helyben. Határidőrepe 1902. csendes irányzatú, 11.75—11.85 koronát jegyez. Vadrepe 5.75—5.60, gomborka 12.50—13.—, lenmag 14.50—15.50 koronán, kendermag 9.75—10.— között jegyez helyben.

Hévesek: Bab e héten is csendes és a forgalomban jelentéktelen. Trieurzött apró babért a Gyúgyós-Feléglyháza 8.50, gúmbólyú babért Baja-Mohács-Zombor 7.25, Székesfehérvártól 7.80 k., barnababért Kalocsán 5.75, N.-Károlyban 5.10 k. fizetnek. Erdélyi bab reláció szerint 5.25—5.50 között jegyez. Kóles hazai áru helyben 4.30—4.50 k., oláh származékok névleg 4.50—4.60 k. átmennyelt 3 havi időre jegyeznek. Bükköny budapesti paritásra 8.——8.25 k. jegyez.

Ipar és kereskedelem.

A Kereskedelmi és Iparkamara és a fővárosi vámtarifája. A polgármester felhívta a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamart, hogy az új városi vámtarifát tárgyalásához négy tagját küldje ki. A kamara ebben az ügyben átiratot intézett a polgármesterhez, amely a következőket tartalmazza:

A kamara nem tartja helyesnek és az okszertü gazdaság politikai elveivel összeegyeztethetőnek azt, hogy egy olyan város, amely ipari és kereskedelmi jelentőségre törekszik, határait vámmal zárja körül és ezzel a kereskedelmi forgalomba és ipari földelgzózás alá kerülő árukat mesterségesen megdrágítsa.

A székesfőváros tanácsa megküldötte a kamarának előzetes tájékozást végett az új vámtarifatervezetet, amely csaknem az összes cikkre nézve jelentékeny vámeléleteket hoz javaslata. Természetesen tehát, hogy a kamara jelzett álláspontja mellett nem tartja helyesnek az új vámtarifatervezetet, amely a főváros iparosait és kereskedőit még az eddigiekénél is nagyobb terhekkel akarja sújtani, amikor a fővárosi iparban és kereskedelemben eddig alig tapasztalható visszacsúszás és pangás állott be és csakis olyan vámtarifához járulhat hozzá addig is, míg a vámatok le nem szállítják, vagy teljesen el nem törlik, amely kizárná azoknak fölméletét. A kamara ezért nem tartja helyesnek a vámtarifát tárgyalásának azt a módját, hogy a nagy terjedelmű tervezetet az összehívandó vegyes bizottság tárgyalja végig. Az ilyen tárgyalásnak csak akkor volna eredménye, ha az eddigi vámtarifának csak néhány tételét változtatnák, amely esetben minden érdekelte szakma képviselőinek a tárgyalásban való részvétele eredményt jelne. Ebben az esetben azonban, amikor egy egész új vámtarifatervezetet akarnak készíteni és valamennyi ipari és üzleti szakma képviselőinek véleményét kívánatos volna meghallgatni, ez a tárgyalási mód nem lehet meg a cónak. Annál kevésbé lehet eredménye annak, ha a tarifát tárgyalóakra a kamarának csak négy tagját és még néhány más szaktestületnek a kiküldöttjeit hívják meg, akik csupán saját szakmájukat érintő kérdésekre szólhatnak szakszerűen hozzá. A kamara és a többi szaktestület elvárhatná ugyan kiküldöttjeiket a kellő utastásokkal de ez csak úgy volna lehetséges, ha az egész vámtarifatervezet elejétől végig letárgyalnák vagy ezzel körülbelül egyértelmű új tarifatervezetet dolgoznának ki. Az ilyen nagyarányú előzetes tárgyalásához azonban a rendelkezésre álló idő nagyon kevés; azonkívül a vámtarifatervezet alapos átdolgozására nem az egys testületek, hanem a fővárosi illető szakközegek vannak hivatva. A kamara tehát azt a javaslatot teszi, hogy melőtt a kamarának erre az ügyre vonatkozó végleges és részletekre is kiterjedő érdemleges véleményét meghallgatná, intézkedjék a polgármester, hogy egy újabb, a gyakorlati üzleti életigényeivel és mai viszonyaital számottevő taria-tervezetet készít senek, amely a fővárosi iparosoknak és kereskedőknek mostani súlyos terhet nem fokozza.

Karácsonyi íparpártolás. Az Országos Ipar-egyesület végrehajtó bizottsága a közeledő karácsonyi ünnepek alkalmából a napilapok útján a következő felhívást tette közzé:

Magyar ember ne vegyen idegen holmit karácsonyi ajándékkul: ezzel a kéréssel fordulunk a karácsonyi vásár kezdetén a magyar közönséghez. A szeretet ünnepeid ádozzunk a hazafiúságnak. Ez az ádozat dus kamatokkal fog megtérülni. Ez az ádozat nem olyan, mint más. Nem hazafias ünneletiséget, hanem hazafias önzést kíván tőlünk. Arról van szó, hogy azokat

a milliókat, amelyeket karácsony előtt ajándékokra kiadunk, ne adjuk a külföldnek, hanem adjuk a magyar iparnak, amelyet istápolni nem csak hazafias kötelességünk, hanem élelke is.

Itt az alkalom, hogy az egy év előtt nagy erővel megindult társadalmi akció, mely a hazai ipar pártolását tette feladatává, hatalmas erőpróbát szölgáltasson.

Ha minden magyar ember azzal az erős elhatározással indul a karácsonyi bevásárlásra, hogy csak magyar készítményt vásárol, egyszerűen erős látszatja lesz a magyar társadalom íparpártoló felbuzdulásának. Ne szalaszssuk el ezt az alkalmat. Ajándékról van szó, amelyet szabadon választunk meg, nem pedig szükségletből, amelynek olykor rá vagyunk utalva a külföldi készítményre. Csak olyan tárgyat válasszunk, amely itthon is készült és vegyük azt, amely itthon készült. Vételünk szöpet is, iót is, olcsót is. A magyar apa magyar játékszert adjon gyermekének kezébe. Szüleinkek testvéreinknek, barátainknak magyar földön készült ajándékokkal kedveskedjünk. A szeretet ünnepeid karoljuk jól szeretettel az istápolásunkra nagyon rászorul, zseme magyar ípar. Ajánljuk ezt a kérésünket a magyar közönség jóindulatába s erős a hitünk, hogy nem kérjük hiában. Ezt a hitünket a magyar közönség hazafias lelkiismeretével, hazafias önzésével építjük. Az Országos Ipar-egyesület végrehajtó bizottsága.

Az erdészeti egyesület közgyűlése. Az országos erdészeti egyesület ma délelött tartotta évi rendes közgyűlést az egyesület Alkotmány-utca 10. sz. a palotájának nagy dísztermében. A közgyűlésen, amelyen báró *Bánffy Dezső* főudvarmester, az egyesület elnöke elnökölt, jelen voltak *Bedő Albert* nyug. államtitkár, *Soloz Gyula* miniszteri tanácsos a földmivelügyi miniszter és *Hirsch István* főerdőtanácsos a vallásügyi miniszter képviselőiben, továbbá *Horváth Sándor* miniszteri tanácsos, valamint több külföldi erdészeti egyesület és hazai közgazgatási hatóságok képviselői.

A közgyűlést báró *Bánffy Dezső* elnök nyitotta meg, üdvözölve a közgyűlésen megjelent nagyszámú egyesületi tagokat. Ezután *Bund Károly* egyesületi titkár olvasta fel jelentését az egyesület múlt évi működéséről, megemlékezve arról, hogy az egyesület meghonosította a szakszerű előadásokat és felolvasásokat. Az igazgató választmány jelentése szerint az egyesület vagyona 1900. év végén 769.183 koronát tett ki. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette. A következő pontja a tárgysorozatnak a *Horváth Sándor*-alapítvány átvétele és ezzel kapcsolatosan az alapszabályok módosítása volt. A 10.000 koronát kitevő alapítvány kamataiból az egyesületnek olyan tagjai jutalmaztak meg, akiknek munkássága az erdőgazdaság gyakorlati vagy tudományos művelése terén sikeresnek és hasznosnak s cennőlogva elismerésre méltónak találtaik. Az alapítvány kamataiból kiadandó jutalom összege egyelőre 1000 koronában állapított meg, mely összeget az egyesület adományfelvételi kérésében aranyban adja. Minden egyesületi tagnak jogában áll az illető év november 15-éig az egyesületi elnökségéhez intézett levélben indokolt javaslatot tenni, hogy az elismerő jutalomra kint tart legérdemesebbnek. A közgyűlés ez alapítványra vonatkozólag beterveztelt s alapszabályokba felveendő új szakaszok szövegét elfogadta. A tárgysorozat 4-ik pontját a *Deák Ferenc*-alapítvány kamataiból kiirt pályázatok kitűzése képezte. A kiirt pályázaton díjat nyertek: *Gaul Károly* műgyemeti magántanár „A házi ípar” című művének és *Gelleri József* műv. érdeműző: „A bükk túzila romlásának okairól” írt dolgozatát. A közgyűlés a jövő évre *Az akadémia* pályájára tűzött ki 100 arany pályadíjat. A közgyűlés végül elfogadta az arad-ésanádi egyesület vasútársaság megújítását a jövő évi közgyűlés helyére. E szerint a jövő évi közgyűlést az egyesület *Gurahonczon* Aradmegyében tartja meg. Az elnöki zárszó után a közgyűlést véget ért.

A szombathelyi Mayer-gegyár. A Mayer-féle gégyár dolgaiban működő végrehajtó bizottság kiküldött tagjai Reiszig főispán vezetésével *Hegedűs Sándor* kereskedelmi miniszterrel tisztelgetek és átnyújtották a gyár ügyében készített memorandumot. A miniszter nagyon szívesen fogadta a küldöttséget s az eddigi impressziók szerint kilátásba helyezte, hogy ha a gyár élelkepesnek bizonyul, a törvény értelmében segítséget fog nyújtani. A kormány bele is megy a vállalat támogatásába, hanem ehhez bizonyos előmunkákat és idő szükségese. A küldöttség ezután *Széll Kálmán* miniszterelnökkel tisztelgett, aki a következőket mondotta a küldöttségnek:

Nagyon szívesen fogadom az urakat és hogyan fogadnám másként én, akinek aajtja mindenki előtt nyitva áll, aki meghallgatok minden kérelmet és hogyne halgatnám meg ezt, amikor Szombathelyről van szó, amely városnak érdekeit szívesem viselem. Kész vagyok kívánságaikat támogatni, ha azok az országos közérdekek anyagi és etikai tekintetben összhangzásban vannak. A kérdéses ügyben az állam talán közvetlenül uton nyújthat segílyt, ha esetleg nem is teheti azt oly mértékben amint sokan hiszik és remélik. Az ottani körök tegyék meg a magukét s a kormányt támogatók segítők, közbenjáró közreműködése nem marad el. En be fogom szerezni a szükséges információkat a kereskedelmi miniszterrel s a lehetőséghez képest használni igyekszem az ügynek, melynek okszertü rendezése tényleg szorososan egybe függ az állalanok közérdekekkel.

A küldöttség tagjai lelkesen megéljenezték a miniszterelnököt, akinek a szeretet melegtől áthatott szavai bizalmat öntöttek lelkükbe.

A newyorki tőzsde. Newyorkból jelentik tegnapi kelettel: Az értéktőzsde szabálytalanul indult. Az egész vonalon eladókévd mutatkozott. Délájban az irányzat bággyadt volt. Azok az értékek, amelyek legutóbb szállár iránzzat mellett nagyon keresettek voltak, most leginkább hanyatlottak. Kedvelenséget okozott az újabb aranykivitelől való aggodalom is. Később a baissierek eladására ismét javult az irányzat. A javulás erős volt de nem tartott soká. Zárólat engedékeny. A részvényforgalom 760.000 darab volt.

A Nemzeti Balesetbiztosító-Részvénytársaság folyó évi november havában 890 darab balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesetre 6.411.958 korona, rokkantság esetére 9.147.583 korona és mulákon keresetképtelenség esetén 4596 korona napi kártalanítás biztosított összegéről száolanak. Ugyanez időszakban összesen 706 baleset és pedig 7 haláleset, 28 rokkantság eset és 671 mulékony keresetképtelenségi eset jelentettet be fentnevezett társaságnak.

Fizetési képtelenségek. A bécsi *Creditor-Verein* a következő fizetési képtelenségeket jelenti: *Szekelyhídi* Sándor kereskedő *Csik-Szereda*, Fränkel M. C. kereskedő Bukarest, *Arisk* M. Ljubomir kereskedő Sabac, *Zeidler Adolf* kereskedő Haslau, *Kraml Ferdinánd* kereskedő Rottenmann.

Vásárcsarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közvetítők üzleti jelentése.) Az elmúlt héten a kedvező hideg időjárás folytán az összes élelmiszerek tömeges mennyiségben kerültek a piacra, a fogyasztás azonban csak közepes mértékű volt, de mint ahogy a hideg időben a legtöbb cikket nem volt székséges gyorsan eladni az eladások jó áron történtek. Különös említést érdemel az ólt sertések és sülők tisztított szopos malacok és ólt borjúkban fejlődő élénk üzlet, ezen cikkek, valamint szép hizott vágott pulykák kitűnő keresetnek örvendenek, miért is azok rendszeres szállítását ajánljuk. — *Husfélék:* Marhabus kivételével, melynek ára 100 kilogrammonként 50-70 korona volt minőség szerint, jó árakon keltek el és pedig ólt borjúk bőrbőn sulyeönvóns nélkül 80-90 fillérel; ólt sertések szallónával, pörköltve 76-84 fillérel; süldek 30 kilogramm sulyig 80-96 fillérel; lehuzott sertéshúst tej és lábakal 78-80 fillérel és nyomaték nélkül 80-90 fillérel különként minőség szerint. Tisztított szopos malacokért 1.20-1.50 koronát és nyuzott birkakért 28-40 fillért fizettek a vevők különként. — *Élt baromfiak* nem volt számottevő üzlet. A fogyasztás csak egy, a vételkvd lanyha, a mai árak a következők voltak. Rántani való csirke I.—1.20 korona, sülti való I. rendű 1.60—II. rendű 1.40-1.60 korona, tyúk Ia 1.80-2.20. II. rendű 1.60-1.80 korona. káppan hizott Ia 2.80-3.20. II. rendű 2.60-2.80 korona, hizott kacsa Ia 4-5. II. rendű 3.60-4.— korona, hizott lud Ia 11-13 korona, II. rendű 8-11 korona. pulyka 6.—7.60 korona, II. rendű 5-6 korona páronként. Vágott baromfiban kiélégtő volt az üzlet, szép hizott, tisztán kezelt áru jól kelt el, ma Ia lud és kacsa 90-96 fillérel, Ia hizott pulyka 96-1.10 koronával volt eladható különként. Pulykában a kártesonyi ünnepeket megelőző 8-10 napra élénk üzlet várható. *Tojásban:* I. rendű íriss tel ár nagyon keresett és ma ládánként 92-96 koronával volt értékesíthető; gyengébb minőségű áru 88-90 K., apadt tojás 80-86 K.-val. A készletek mielőbbi felszllltatása és a szállítás rendszeres folytatása a nálatos. *Vajban* változatlanul jó az üzlet. I. rendű centrigált és edes tej-szmből készült teavajért 2.10-2.40 koronát lőzövaért 1.50-1.60 koronát értünk el különként. — *Gyümölcsfélék* közül csakib hibátlan nemes fajalma és körte, továbbá egészséges dió helyezhető el jó áron, közönséges kevert alma ha egészséges, szinte kiélégtő áron adható el. de hibás áru csakis olcsón. *Burgonya* I. rendű válogatot nagy gumós rózsaburgonya vagonáttelekben ma 3.—3.20, ugyanilyen sárگا burgonya 3.—3.20 koronát jegyez. *Vadfélékben* kitűnő az üzlet, bármily mennyiségű vad gyorsan és jó árak mellett helyezhető el. Kilejett nagy nyulakért 2.40-2.60, süldekért 1.40-1.60 koronát értünk el darabonként igoly páráért 2.40-2.60 koronát, fácán páráért 4.80-6.— koronát szarvasért egészen mérve 60-68 fillért, ózért 110-1.20 fillért dámvadért 70-80 fillért és vaddisznóért nagyság szerint 60-100 fillért különként. *Szarvas, óz, dámvad és vad-disznó* felbontva, a belek, tüdő és máj nélkül szállítandók, nyulak és vadszárnyasok azonban felbontatlanul, tehát a belső részekkel együtt.

Szuszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest*-ben pénzben 42.— korona, áruban 42.60 korona. *Bécsben* a kontingentált készáru 35.80 korona pénzben, 36.20 korona áruban. **Budapesti sertés-konzumvásár.** A lerönvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-lővárosi sertés-konzumvásár árgyűze 1901. évi december 7-én készlét 919 darab, árkészett 2061 darab. Összesen 2980 darab. Eladotot 1817 darab. Maradt 1163 darab. Napi árak: 120-180 kilogramm sulyban 80-84 koronáig, 220-280 kilogramm sulyban 82-86 koronáig, 320-380 kigr. sulyban 82-87 K.-ig. Óreg nehéz páronként 400-500 kilós 80-86 koronáig. Malac 64-72 korona. Az irányzat élénk.

A budapesti gabonátőzsde.

Budapest, december 7.
A mai buzaüzlet szilárd irányzattal nyílt meg. Forgalomba került 27.000 métermásza buza 2½ fillérel (januári szállításra 5 fillérel) magasabb áron. Régi tengeri és rozst változatlanul jegyeztek. Zab nem szerepelt a forgalomban.
Eladotot:
Buza. *Tiszavidéki:* 2430 mm, 795 k. 9 K. — I.

1000 mm. 79 k. 9 K. — I., 1000 mm. 80 k. 9 K. — I., 200 mm. 79 k. 8 K. 90 l., 300 mm. 79 k. 8 K. 90 l., 300 mm. 79 k. 8 K. 92½ l. sárگا. 200 mm. 79 k. 8 K. 90 l., 100 mm. 79 k. 8 K. 90 l., 100 mm. 79 k. 8 K. 80 f. 150 mm. 79 k. 8 K. 77½ l. 100 mm. 77 k. 8 K. 77½ f., 50 mm. 78 k. 8 K. 77½ l., 50 mm. 78 k. 8 K. 77½ f., 100 mm. 78 k. 8 K. 77½ f., 150 mm. 76 k. 8 K. 77½ f., 500 mm. 78 k. 9 K. — I., 150 mm. 80 k. 9 K. — I., 150 mm. 78 k. 8 K. 85 l., 500 mm. 77 k. 8 K. 80 f., 200 mm. 77 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 70 l., 2630 mm. 77 k. 8 K. 77½ l., 150 mm. 77 k. 8 K. 72½ l., 100 mm. 77 k. 8 K. 72½ f., 100 mm. 77 k. 8 K. 52½ f., 100 mm. 76 k. 8 K. 70 l.

Fehérmegeyi: 800 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 77½ f., 300 mm. 77 k. 8 K. 77½ f., 700 mm. 78 k. 8 K. 77½ l., 6 buza, 1400 mm. 75 k. 8 K. 55 l.
Pestmegyevidéki: 100 mm. 80 k. 8 K. 92½ f., 300 mm. 78 k. 8 K. 80 l., 700 mm. 77 k. 8 K. 72½ f., **Bónsági:** 2400 mm. 76 k. 8 K. 67½ f.
Raktáráru: 2000 mm. 79 k. 8 K. 85½ f., 2000 mm. 78 k. 8 K. 65 l., 2000 mm. 76 k. 8 K. 60 l., 1000 mm. 73 k. 8 K. 40 f.
Mind három hónapra:
Rozs: 500 mm. 7 K. 10 f., 200 mm. 7 K. 10 f.
Zab: 350 mm. 7 K. 30 f.
Készpenzfizetés mellett:

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	50 kilogramm ár		50 kilogramm ár	
		K.-tól	K.-ig	K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki új	76	8.40	8.50	8.80	8.90
"	79	8.50	8.60	8.90	9.00
"	79	8.50	8.60	8.90	9.00
"	79	8.50	8.60	8.90	9.00
Fehérmegeyi	76	8.35	8.45	8.75	8.85
"	77	8.40	8.50	8.80	8.90
"	78	8.45	8.55	8.85	8.95
"	79	8.50	8.60	8.90	9.00
Pestvidéki	76	8.30	8.40	8.70	8.80
"	77	8.35	8.45	8.75	8.85
"	78	8.40	8.50	8.80	8.90
"	79	8.45	8.55	8.85	8.95
Bónsági	76	8.25	8.35	8.65	8.75
"	77	8.30	8.40	8.70	8.80
"	78	8.35	8.45	8.75	8.85
"	79	8.40	8.50	8.80	8.90
Bónsági	76	8.40	8.50	8.80	8.90
"	77	8.45	8.55	8.85	8.95
"	78	8.50	8.60	8.90	9.00
"	79	8.55	8.65	8.95	9.05
"	79	8.55	8.65	8.95	9.05
"	79	8.55	8.65	8.95	9.05
"	79	8.55	8.65	8.95	9.05
"	79	8.55	8.65	8.95	9.05

Egyéb gabonanemek	Kilós	50 kilogramm ár	
		K.-tól	K.-ig
Rozs új elsőrendű	70-72	7.10	7.15
" másodrendű	—	6.90	7.00
Árpa — tatarmány	60-62	6.—	6.20
" — egynyelű	62-64	6.20	6.—
Zab — sörözésre való	62-64	7.20	7.40
Tengeri — Bónsági	—	0.—	0.—
" — másomlú	—	0.45	0.50
Repece új — Bónsági	—	—	—
" — másomlú	—	—	—
Kólis —	—	4.60	6.—

A határdőzlet folyamán a következő kötések történtek:
 Áprilisi buza 1902 . . . 8.73-8.71-8.73
 Áprilisi rozs 1902 . . . 7.38-7.37
 Áprilisi zab 1902 . . . 7.53-7.57
 Májusi tengeri 1902 . . . 5.58-5.59-5.60-5.59
 Augusztusi reepe 1902. . . —

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Áprilisi buza 1902	8.71	8.72	8.73	8.74
Áprilisi rozs 1902	7.37	7.38	7.38	7.38
Áprilisi zab 1902.	7.57	7.58	7.58	7.58
Májusi tengeri 1902.	5.58	5.58	5.59	5.59
Augusztusi reepe 1902.	11.75	11.75	11.85	11.85

Délután fél 5 óraker zárul:
 Buza áprilisa 1902. 8.69-8.70
 Áprilisi rozs 1902. 7.34-7.35
 Áprilisi zab 1902. 7.54-7.55
 Májusi tengeri 1902. 5.57-5.58
 Augusztusi reepe 1902. 11.75-11.85

A budapesti értéktőzsde.

A változatosság kedvéért a mai előtőzsde gyengén nyílt meg és csak később szilárdult meg. Okot is tudtak jelhozni: reggel elrontotta a spekuláció kedvét a prágai vasipar-társaság negyedévi jelentése, mely ugyancsak szomorú képét adja az osztrák vasüzlet jelenének és jövőre se prognosztikál valami fényes újleteket, később pedig felvidult a haussier-kelke, mert ismét vasutállamosításokról keringtek ellenőrizhetetlen hírek. Jó szerencse, hogy az egész árfuttatás 2½-3 koronát tett ki és így nem sok kárt tett egymásban a két irányzat lelkes, de, sajnos, még mindig csekélyszámu híve.
 11 óra 15 perokor zárulnak: Magyar hitelrészvény 667.25. Osztrák hitelrészvény 655.25. Államvasut 654.25. Déli vasut 67.—. Közuti vasut részv. 594.50. Városi villamos 295.—. Jelzálogbank 457.—. Leszámitólbank 420.—. Rimamurányi 481.— korona.
 Nagyobb emóció a déli tőzsdén sem volt észlelhető. Eleinte berlini gyenge megnyitás I és fél koronával lenyomta a Hitelezés és Államvasut árfolyamát, később bécsi vételekre ismét javult az irányzat.
 Bányáértékek csekély forgalom mellett gyengébbek; úgy látszik, meg akarják várni a jövő

heti tanácskozások eredményét, mert pusztá hírekre már az eddigi áremelkedés se mondható szerénynek.

A helyi piac csendes. Néhány kötés Közuti vasut-részvényekben és Jelzálogbank-részvényben; ennyi az egész.

1 óra 30 perokor zárulnak: Magyar hitelrészvény 666.—. Osztrák hitelrészvény 654.—. Államvasutak 653.25. Déli vasut 68.—. Közuti vasut 592.—. Városi villamos vasut 295.—. Jelzálogbank 457.—. Leszámitólbank 420.—. Rimamurányi vasut 479.—. Salgótarjáni részvény 537.—. Koronajáradék 94.10 korona.

Előtőzsde. A 4 órai zárólatkor maradt:
 Osztrák hitelrészvény 658.55. Magyar hitelrészvény 650.60. Leszámitólbank 422.—. Rimamurányi vasut 479.—. Osztrák-Magyar államvasut részvény 662.—. Közuti vasut 594.—. Városi villamos vasut 292.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzeri hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 41.—48.— korona, vörös aprószemű 39.—43.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bónsági — korona, középszemű 45.—47.— korona, nagyszemű 48.—52.— korona. Disznósír: budapesti 53.50-54.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 43.50-44.— korona, 3 darabos 45.50-46.— korona, üstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.—14.50 korona 120 darabos — korona, 100 darabos 15.—15.50 korona, 85 darabos 16.—16.75 korona, azonnaliszállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.—14.60 korona, 100 darabos 15.—15.50 korona, 85 darabos 16.—16.25 korona. Szilvai: slávnómái — korona, szerbiai 17.25-17.60 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde eszöndes, változatlan árrakkal. A déli tőzsde szilárd.
 Zárólat szilárd Londonra erős.

Bécs, december 7. (Magyar értékek zárólat.) 4½%-os aranyjáradék 118.75. Iizai és szegedi kölcsön sorsjegye 147.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.70. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.—. Magyar eszműtőke- és pénzváltóbank —. Rimamurányi vasut részvény 478.50. Magyar koronajáradék 93.50, 4½%-os Magyar földteherm. kötvény 92.90. Magyar hitelbank részvény 664.50. Magyar nyeregmény kölcsön sorsjegye 175.50. Kassa-oderbergi vasut részvény —. Magyar keres. bank —. Magyar cukoripar 1750.—.

Bécs, december 7. (Osztrák értékek zárólat.) 4½%-os papírjáradék 99.05. 4½%-os osztr. aranyjáradék 119.—. 1860-os sorsjegye 140.05. Osztrák hitelsorsjegye 409.—. Angol-osztrák bank 262.50. Bécsi bankgyűlésület 448.—. Osztrák-magyar bank 1603. Déli vasut 69.50. Dunagőzhajózási részvény 768.—. Dohányrészvény 292.—. Császár és királyi arany 11.33. Német bankváltók 117.20. 4½%-os ezüst járadék 98.90. Osztrák koronajáradék 95.90. 1864-iki sorsjegye 217.—. Osztrák hitelmétezeti részvény 655.75. Unionbank 833.—. Osztrák Lánserbank 419.50. Osztrák-magyar államvasut 659.50. Elbavölgyi vasut 477.—. Alpeci bányász részvény 406.—. 20 iránk arany 19.36. Londoni váltói 239.40. Bécsi Iramway Lít B. 261.50. Bécsi. Iramway Lít A. 266.50. Lípót kohó 375.—. Az irányzat igen szilárd.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 7. (Zársási tudósítás.) A tegnapi newyorki tőzsde bággyadtsága miatt keltekezni kezdtek azokban a hírekben, amelyek az amerikai vas és köcsény piac helyzetét olyan fényesen tünteték fel; bizalmatlanul fogadták azt a hírt is, hogy a porosz államvasutak igazgatósága a vasuti javaslalban 500 millió márkát fog követelni. E miatt a spekuláció realizációkhoz látott, amelyeknek hatása alatt az ipar-értékek, újabb vételek is hiányozni, hanyatlottak. Járadékok a nyugati tőzsdékel egybehangzóan szilárdak. Osztrák vasutak Bécsre javultak. A második tőzsdéorában csökkent a forgalom és a hangulat győnge maradt. Nagánleszámitólsi kamatbál 2¼%.

Berlin, december 7. (Zársási.) 4½%-os papírjáradék 101.25. 4½%-os osztrák aranyjáradék 101.50. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajáradék 95.25. Osztrák-magyar államvasut részvény 139.80. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 103.35. Alpeci bányász részvény —. Disconto-Commandit 180.25. Aitaianos villamosság Edision 183.90. Gelsenkircheni 102.60. Laura-kohó 183.90. 4½%-os ezüstjáradék —. 4½%-os magyar aranyjáradék 99.90. Osztrák hitelrészvény 205.90. Déli vasut 18.40. Károlyi Lajos vasut —. Orosz bankjegyek 216.25. 4½%-os új orosz kölcsön —. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 100.40. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 107.10. Harpeni 160.90. Az irányzat gyenge.

Páris, december 7. (Zársási.) Osztrák-magyar államvasut 713.—. 4½%-os osztrák aranyjáradék 101.50. Osztrák Lánserbank —. 3½%-os francia járadék 101.62. Ottomankbank 532.—. 3½%-os francia járadék 101.67. Alpeci bányász részvény —. Déli vasut 102.—. 4½%-os magyar aranyjáradék 102.45. Párisi bankrészvény 1013.—. Olasz járadék 101.10. Francia törleszt. járadék —. Osztrák földhitelmétezeti részvény —. Török dohányrészvény 315.—. Az irányzat tartott.

Frankfurt, december 7. (Zársási.) 4½%-os papírjáradék 99.40. 4½%-os osztrák aranyjáradék 101.50. Magyar koronajáradék 95.15. Osztrák-magyar bank 115.30. Déli vasut 17.90. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 2041.—. Bécsi bankgyűlésület 113.60. Villamos részvény —. 3½%-os magyar aranykölcsön 84.10. 4½%-os ezüstjáradék 99.20. 4½%-os magyar aranyjáradék 100.95. Osztrák hitelrészvény 206.—. Osztrák-magyar államvasut 140.20. Eszakiugyati vasut —. Bécsi váltóár 85.26. Párisi váltóár 812.25. Union bank —. Alpeci bányász részvény 200.50. Az irányzat egyenlőten.

Berlin, december 7. (A Budapesti Naplo tudositojanak tavirata.) Esti forgalom. 4/10-os magyar aranyjaradek 90.90. Magyar koronajaradek 95.10. Osztrak hitelesrsevény 206.25. Osztrak-magyar allamvasut 139.60. Delu vasut 17.50. Szaknyugati vasut 216.20. Elhavyogati vasut... Orosz bankjegy keszpenz... Buschtiehradi... Orosz bankjegy... (Ultimo) Lombard...

dijitalan joggyakorokot, Bodnar Gabor dijitalan joggyakorokot a vezetese alatt allo kir. iteltatiba keruletibe dijas joggyakorokokk nevezte ki. Palydzatok. A budapesti ugyesznegnel hivatalsozjai allas 6 het alatt... A leveai penzugyigazgatossagnal fogalmazoi allas 2 het alatt... A szekesfehervari jarasbirasagnal hivatalsozjai allas januar 5-ig... A poszonyi penzugyigazgatossagnal fogalmazoi allas 2 het alatt... A licesei penzugyigazgatossagnal egy fovizgazi es tobb vizgazi allas 2 het alatt... A deesi torvenyszeknel algyozoi allas 2 het alatt... Postamesteri allas Szaroon (Fehermegye) dec. 27-ig... Postamesteri allas Tur-Terebesen (Ugocsamegye) dec. 27-ig...

Egyetemi kovnytir nyitva delelott 9 oratol 12 orag es delutan 3 oratol 8 orag. Allatkert a Varosligetben nyitva egzsz nap. Belepodij 60 filler. Magyar Kereskedelmi Museum. Igazgatossag, kereskedelmi szakkovnytir es keleti mintatar: V. kerulet Vaci-kortut 32. szam alatt. Hivatalos orak: delelott 9-tol delutan 2 orag. Hazai termek allando kiallitas es kereskedelemtoertemu gyujtemeny, tovabb a hazi-ipari kiallitas (melyben az utlvetvedeseg aruitasokat is eszkozol) a varosligeti iparcarnokban nyitva: delelott 9 oratol 12 orag es delutan 3 oratol 6 orag. A kulioi kirendelések kozpontj izletvezetese (Magyar kereskedelmi rsevénytarsasag) V. Vaci-kortut 32. szam alatt.

Budapest-kobanyai serteskereskedelmi csarnok jelentese.

December 7. A sertesizlet iranyzata csodnes. A) Hasi sertesek ara: I. A Magyar eisrendu: Oreg nehaz (paronkint 400 kilogrammon feluli sulyban) fillerg. Oreg kozep (paronkint 300-240 kilogrammig terjedlo sulyban) fillerg. Fialal nehaz (paronkint 320 kilogrammon feluli sulyban) 93-94 fillerg. Fialal kozep (paronkint 251-320 kilogrammig terjedlo sulyban) 91-92 fillerg. Fialal konnyu (paronkint 250 kilogrammig terjedlo sulyban) fillerg. II. Magyar szedett: Nehaz (paronkint 280 kilogrammon feluli sulyban) fillerg. Kozep (paronkint 240-280 kilogramm sulyban) fillerg. Konnyu (paronkint 240 kilogrammig terjedlo sulyban) fillerg. III. Romaniai: Nehaz (paronkint 320 kilogrammon feluli sulyban) fillerg. Kozep (paronkint 250-320 kilogrammig terjedlo sulyban) fillerg. Konnyu (paronkint 250 kilogrammig terjedlo sulyban) fillerg. IV. Romaniai eredeti (Stachl). Nehaz (paronkint 240 kilogrammig terjedlo sulyban) fillerg. Konnyu (paronkint 240 kilogrammig terjedlo sulyban) fillerg. V. Szerbiai: Nehaz (paronkint 260 kilogrammon feluli sulyban) 88-90 fillerg. Kozep (paronkint 240-260 kilogrammig terjedlo sulyban) 86-88 fillerg. Konnyu (paronkint 240 kilogrammig terjedlo sulyban) 84-86 fillerg.

Sertesizletiszam 1901. december 5. napjan volt keszlet 33,932 darab. 1901. december 6. napjan felhajtatott 839 darab. 1901. december 6. napjan elszallitott 1028 darab. 1901. december 7. napjara maradt keszletben 33,763 darab.

Kivonat a hivatalos lapbol.

December 7.

Kinvezesek. A vallas- es koroktatasi miniszter Terok Janos allami elemi iskolait tanitott. Post-Pilis-Solt-Kis-Kunvarmejo tanfelnyeloseghez tolnokk: a nagyvaradi iteltatiba elnok a vezetese alatt allo kir. iteltatiba keruletibe Szeberenyi Gyula dijitalan joggyakorokot ideiglenes minosegu dijas joggyakorokk: a gyori kir. iteltatiba elnok Horvath Ferenc poszonyi lakos jogszigorlot, Stockinger Gyorgy sarvanyi lakos vezzett joghallgatol, Borzay Jenő keszthelyi lakos vezzett joghallgatol, Kormendy Alajos barcsi lakos vezzett joghallgatol a gyori kir. iteltatiba keruletibe ideiglenes minosegu dijas joggyakorokk: a szegedi kir. iteltatiba elnok Borhy Miklos kozigazgatasi gyakornokot, mezokovesdi lakost, Puskar Dezso n-beckerekai kir. torvenyszeki

UTMUTATO.

Budapesti takarkepzentur es Orszagos Zalogkocsbn Reszvenytarsasag. Befizetett reszvenytoke: 10 millio korona. Elnok: Tolnay Lajos, vezirigazgato: Bonke Gyula. Kozpont: VI. Andrassy-u. 5. Magy. kir. szab. osztaly-sorszajatek foelaruloi helye: IV. Ferenciek-tere 4. Kezi zalogzetok: I., Karoly-kortut 18.; II., Ferenciek-tere 4. (iranyi-utca sarok); VII., Kiraly-utca 57.; VIII., Jozsef-kortut 2.; VIII., Ullal-ut. 6. sz.

Első Leánykihazasitási Egylet m. sz. Leány- es Rubiztosintezet, Budapest, VI. Terez-kortut 40-42. (az intezet sajat palotajaban.) Az intezet vagyon 1900. december 31-én 6,717,255-21 korona. Eddig kiuzetett biztositott toke tobb mint 6,000,000 korona. Ezen intezettel gyermekek a legelonyosebb ditjletek mellett 1000 koronától korlatlan osszegig biztositotok.

Napirend.

Naptar: Vasarnap, december 8. Romai katolikus: F. 2. Mar. sz. f. - Protestans: F. 2. B. A. fog. - Gorogorosz (november 25.) G. 27. Katalin. - Zsidó: Kislev. 27. - Nap kel: 7 ora 20 percek. - Nyugszik: 3 ora 51 percek. - Hold kel: 4 ora 37 percek delután. - Nyugszik: 2 ora 20 percek ejjel. - Hold feldolvalban 3 orakor delután. A miniszterek nem jozadnak. Nemzeti Museum. Képtar nyitva van delelott 9 oratol delután 1 orag. Tobbi tarai 1 korona belpedit meg. Orszagos Keptar az Akademiaban nyitva van delelott 9-1-ig. Iparminiszeri museum nyitva delelott 9 oratol delután 1 orag es munkások számára delután 2-4 orag. Termeszetrizji gyujtemenyek muzeuma (Museum-kortut 4. sz.) nyitva delelott 10-12-ig. Nevelotani Iparmuseum. Nyitva delelott 9-12 orag es munkások számára delután 2-4 orag. Mezojogadasagi Museum (Kerepesi-ut 72.) delelott 9-tol 1 orag. A földtani intezet muzeuma (Stefania-ut 14.) nyitva d. e. 10-1-ig. Belpediti nincs. Közlekedési Museum a Varosligetben delelott 9 oratol 12-ig. Teli tartol a Mucsarnokban delelott 9-1 orag. Belpediti 1 korona. Delután 1-4 orag belpeditio 40 filler. Museum kovnytir zarva. Akademiai kovnytir zarva.

Idöjelzés. Az Orszagos Meteorologiai Intezet hivatalos jelentese.

Budapest, december 7. A tegnapi depresszio kelet felö vonul, minek következtelen Nemetszarg partvidékene a barometere legenyeseen sulygyt: a magas légnnyomás pedig Közep- es Nyugatourpát boritja. KözepEuröpanban az idö száraz es hideg, ellenben eszaknyugaton es délen enyhe. Kisebb esök voltak Német-, Olasz- es Görögorszag partvidékei. Hazánkban az idö száraz es hideg volt. Az ejjel a hőmérő a Kárpatokban es Erdélyben -17 C. is mutatott. Kuldas: Szaraz es egyrelő meg hideg idö várható, később nyugatról hőemelkedés es az orszag északi részsein elvitve havazás valószínű.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Duna, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Faka, Mohács, Gombos, Ujvidék, Pancsova, Orosva, Magyarfalva, Zsolna, Tranzsila, Szabad, Rába, Sárvár, Győr, Pottán, Zákány, Barca, Eszék, Mura, Száva, Szizsek, Mitevöl, Duda, Szentmar, Krauzna, Latorca, Laborca, Urv) and water level measurements (Dec. 7. m. 0.7, Dec. 6. m. 0.7, Dec. 7. m. 0.7, Dec. 6. m. 0.7).

En Csillag Anna. A szallitott Csillag-hajkenes kiváló szolgálatot tett nekem a csütörtökön... Kérem kúdljón jó kezeséssel 3 tégelettel. Guttman, főkonzil noje, Dreda, Bernhardstr. 1. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kúdljón szent cimemre ismét egy tégelet hajkenésből postautárvétol. Godler Camilla, tábornok noje, Graz, Kacianergasse 11. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem postautárvétoll egy tégelet kútljó hajkenésből küldeni. Metternich Vilma grófnő Ruben-kastély, Mersa mellett. Igen tisztelt Csillag Anna urnőnek. Kérem részemre meg egy tégelet jó kezeséssel küldeni. Az eddigi eredményeire igen meg vagyok elégedve. Máty Etelka, törvenyszeki elnök noje, Temesvár. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem postautárvétoll egy dobot csodálatos kezeséssel küldeni. Dr. Zopff A., fűrdőorvos, Ernsdorf, Szilézia. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem híres kezeséssel ismét egy tégelettel postautárvétoll mellett küldeni. Gróf Széchenyi, Marcali, Somogyin. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kútljó kezeséssel kérem megint egy tégelettel küldeni. Potecki gróf, Buzsa, Lemberg mellett. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérek híres hajkenésből ajánlott kúdljossal ujból egy tégelet. Kilmannog gróf, Rómánai uradalom. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem jó kezeséssel egy tégelet utárvétoll kútljani, mindig meg vagyok vele elégedve. Dorn Anna, Gross Soding, gr. Köfö Bahn. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem postautárvétoll 2 tégelet hajkenéséből küldeni. Meg vagyok loppa a kezeségre és jó hatással. Hajam az utóbbi időben bámulatosan nőtt es azonkívül mindenütt új hajait keletkezett. Kezeséset mindenkinek a legmelegebben ajánlom. Zedtwitz E. W. grófnő, Unter-Neuburg bei Asch, Böhmen. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem egy tégelet kútljó hajkenésből postautárvétoll küldeni. Német-Ujvár. Sommer M.

En Csillag Anna. 185 cm. hosszú Loreley-hajamat az általam főtaltalt hajkenés 14 hónapja használata után nyertem. Ezen kezesé a legjobb szer a haj ipolási-szára, a hajnálaj növesének előmozditására, a hajnálaj erősítésére, melyet eddig elismertek. Uraknál erős szakkünlő segít elő s már rövid használat után egy a haj, mint szakkünlő természetes fényt es tömörséget kölcsönöz es emberi kor legvégsőbb határáig. Egy tégelet ára 1, 2, 3 és 5 frt. Postai szétkünlés naponta az egész világba a gyárból, hova a rendelések intézendők. Csillag Anna. BÉCS, I., Seilergasse 5. BERLIN, Friedrichstrasse 56. Tek. Csillag Anna urnőnek. Ajánlás folytat folyó hó elején vettem kegyednél egy tégelet hajkenésből. A kezesének köszönhetem, hogy hajhullásom megazint. Kérem az én, valamint barátom részemre 3 tégelet hajkenésből küldeni postautárvétoll. Tisztelettel. Winkler Josefina Krnz, Ob. Landstrasse 1. P. I. Tek. Csillag Anna urnőlygenek. Ma délen kézbesitettek a rendelit dolgott es midőn azért köszönetet mondok, meg vagyok győződve, hogy az oly jó, mint a milyennek barátom ajánlotta. Melikellen kútljó 15 fillér kútljó tisztelettel. Eichenhorn Berta Giugliana 2, Villa Pucci, Florenz. Tek. Csillag Anna urnőnek. Van az enczemén érietlen, hogy a kúdlit kezeséset megkaptam, fogadja érte köszönetem. A kezesé kiváló hatású egész boldogra tesz engem, mert hajhavesem most épp oly dus, mint annakelőtte. Midőn ismétlen köszönetem fejezem ki, kérem az alant címre, ajánlatom folytat, egy tégelet hajnövesztő-kezeséssel küldeni. Wradslawsky Toröz urhélygenek Soltau 9. sz., Leobersdorf mellett. Dinszer Mária Bécsujhely. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem részemre postautárvétoll egy tégelet hajnövesztő-kezeséset a már volt minőségben küldeni. Fischenhölze hercegnő szül. Haln hercegnő Alt-Auesee.

Baumgarten Emilia Bejt. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem kúdljón kútljó hajkenéséből egy tégelet utárvétoll. Starhenberg Guidó gróf. Kurosd. Tek. Csillag Anna urnőnek. Híres Csillag-féle kezeséssel sziveskedjen postautárvétoll felet cimemre küldeni. Tisztelettel. Gróf, Technikrassze 9. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem kútljó kezeséssel egy tégelettel küldeni. Gyntlo Péter stud. med. Bécs, Allg. Krankenhaus. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem postautárvétoll híres hajkenéséből 2 tégelet postautárvétoll küldeni, használati utasítással együtt. Tisztelettel. Godzinsky Leó Jaroslav, Galizia. Mme Csillag Anna. Kérem cimemre egy tégelet, postautárvétoll mellett, küldeni. Tisztelettel. Nadunsky Emilia 6 bégse Honolulua bégne komornája. Chateau de Roncy. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem kútljó hajkenéséből egy tégelet küldeni. Liebig Lajos lovag Reichenberg. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem kútljó hajkenéséből ismét egy tégelet címre küldeni. Carolath hercegnő, Cöthen (Anhalt). Csillag Anna urnőnek. Kúdljón híres kezeséssel egy tégelet cimemre. Rinaldini Rosa bárnő Triest, Piazza Stazione 4. Tek. Csillag Anna urnőnek. Híres hajkenéséből kérek még egy tégelet. Couray Felix gróf Bécs. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérek postautárvétoll 2 tégelet kútljó hajkenéséből. Gróf Eszterházy Imre Bakonyi-Szil-László. Tek. Csillag Anna urnőnek. Kérem részemre kútljó bevált kezeséssel 3 tégelet küldeni. Eberstoln Girard Jak Triest.

Remekírók Képes Könyvtára.

A magyar- és a világirodalom kincsesháza.

Szerkeszti RADÓ ANTAL.

Kiadja a

Lampel Róbert-féle (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari Könyvkereskedés.

Milyen könyvek valók a családi könyvtárba?

Első sorban azok a könyvek, melyek az emberi szellem termékeinek színét-javát teszik, melyeket évezredek, évszázadok vagy legalább nemzedékek magasztalása hirdetett szépnek, melyeket így a mult már ugyszólván szentesített, melyek ismerete nélkül iskolázott embert képzelní sem lehet. Azokat az írókat, kik ilyen könyveket tudnak teremteni, klasszikusoknak, magyar szóval **remekíróknak** hívják. Ezek azok az írók, kiknek munkái nem hiányozhatnak egyetlen művelt házból sem.

A Remekírók Képes Könyvtára

a remekírók legjobb alkotásait öleli fel oly egyöntetű, könyvtári kiadásban, melynek külső díszje is méltó azokhoz a szellemi kincsekhez, melyeket tartalmaz s gyönyörűsége a szemnek és a művészi ízlésnek ép úgy, mint a léleknek.

A Remekírók Képes Könyvtára

magában foglalja a magyar és világirodalom remekműveinek színét-javát, ennél fogva igazi irodalmi és kulturális jelentőségű eseménye a magyar könyvpiacnak, a melynek forgalmában valóságos hézagot pótol ez az első és egyetlen ilyen mű családi könyvtár.

A Remekírók Képes Könyvtára

nem éri be azzal, hogy a magyar irodalom színe-javát s a világirodalom remekműveit kiváló magyartításokban, egyöntetű kiadásban, hozzáférhetővé teszi. Gondoskodik arról is, hogy az egyes kötetek élén ott legyen a remekírók arcképe, ott legyen életük rajza, a legkiválóbb szakemberek tollából, s meglegyen jegyzetek és magyarázatok formájában mindaz, a mi teljes megértésükhöz szükséges.



A Remekírók Képes Könyvtárát

Radó Antal

szerkeszti, a kinek ugy eredeti irodalmi munkássága, mint a külföldi klasszikusok átültetése körül szerzett nagy érdemei országsherte elvannak ismervé, s a ki a szerkesztésben való lelkiismeretes gondosságának, ízlésének és tudásának fényes tanujelét adta a vezetése alatt oly nagy virágzásra jutott Magyar Könyvtár-ban. Miként a Magyar Könyvtár-ban, ugy

A Remekírók Képes Könyvtára

szerkesztésében is a legkiválóbb írókat csoportosítja maga köré, kik az egyes kötetek szerkesztői munkájában részt vesznek, s bevezető tanulmányokat és magyarázó jegyzeteket írnak.

A Remekírók Képes Könyvtára

köteteit mindezen kívül illusztrációk is díszítik, a melyek nemcsak az olvasó képzelő tehetségének vannak segítségére, elébe varázsolva a költői munkák legszebb részeit, hanem mint kiváló magyar és külföldi művészek rajzai önmagukban is értékesek. A könyvek mind egyöntetű alakban, szép és tiszta nyomással, egyforma díszes bekötési táblában jelennek meg, rajta az illető író arany domborművű medaillon arcképével. A gyűjtemény így nemcsak tartalmánál, hanem külsejénél fogva is feltűnő ékessége a könyvszekrénynek.



A bekötési tábla rajza kisebbitve. Többazörös színnyomat.
Az eredeti tábla alakja 18 1/2 cm. 12 1/2 cm.

A Remekírók Képes Könyvtára

bevezetésének és jegyzeteinek szerzői közül fölemlíttük a következőket:

Ábrányi Emil	Balassa József	Haraszi Gyula	Hevesi Sándor	Rákosi Jenő
Alexander Bernát	Beöthy Zsolt	Hegedüs István	Junius (Z. Kiss B.)	Riedl Frigyes
Ambrus Zoltán	Dóczy Lajos		Kossuth Ferencz	Szász Károly
Angyal Dávid	Endrődi Sándor	kikhez még sok díszes	Négyesy László	Váczy János
Bánóczy József	Ferenczi Zoltán	név fog csatlakozni.	Palágyi Menyhért	Váradí Antal

Lásd a túloldalt.

Remekírók Képes Könyvtára.



A magyar és a világirodalom kincsháza.
 Szerkeszti: **RADÓ ANTAL.**
 KIADJA A **LAMPEL RÓBERT-FÉLE (WODIANER F. ÉS FIAI)**
 cs. és kir. udvari Könyvkereskedés.



A gyűjtemény első sorozata 50 kötet. Az ötven kötet részletes tervezetét alább közöljük. A kiadóczég fenntartja azt a jogot, hogy a jelzett sorozaton és a sorrenden esetleg némi változást tegessen.

A Remekírók Képes Könyvtára részletes tervezete:

Az első 7 kötet már megjelent.

I-II. **Petőfi Sándor** Összes — költeményei.

Az első 7 kötet már megjelent.

III-IV. **Kisfaludy Sándor** Összes költeményei.

V. **Shakspere Remekai I.** Coriolanus. Othello. Rómeo és Júlia.

VI. **Molière Remekai I.** Dandin György. A fősvény. A betélnélfia doktor. A könyveskadók.

VII. **Tóth Kálmán** Válogatott költeményei.

Gyors egymásutánban következnek;

Évente legalább hat új kötet.

VIII. **Bertszentgyörgyi Dániel** Munkái.

XXVIII. **A Nibelung-ének** Ford.: Szász K.

XXX. **Pázmány Péter** Válogatott munkái.

XXXII. **Firduszí** A Sahnáméból. Ford.: Radó A.

IX. **Schiller Költeményei.** Ford.: Dóczi L.

XXIX. ***Garay János** Válogatott munkái.

XXXI. **Shakspere Remekai III.**

XXXIII.-XXXV. ***Vörösmarty** munkái.

X. **Madách Imre.** Az ember tragédiája és egyéb munkái.

XI. **Kossuth Lajos** Válogatott munkái. Rend. Kossuth Ferencz.

XXXVI.-XXXVII. **Byron: Don Juan.** Fordította: Abrányi E.

XXXVIII. **Homerosz Odüsszeá.**

XII. **Homerosz Illiász.** Fordította: Kempf József

XIII. **Tóth Ede** Válog. munkái. A felü róssza. Toluccz. Kínforrás család.

XXXIX. **Csokonai** Válogatott munkái.

XL. **Leopardi Musset** Össz. költeményei. Válog. költeményai.

XIV. **Shakspere Remekai II.**

XV-XVI. **Kisfaludy Károly** Válogatott munkái.

XLI. **Goethe Faust.**

XLII. **Mikész Kelemen** Törökors. levelei.

XVII. **Reviczky Gyula** Munkái.

XVIII. **Heine Dalok-Teqnér** Frithjof-könyve

XLIII. **Shakspere remekai IV.**

XLIV. **Ajschylos, Sophocles, Euripides** munkáiból.

XIX.-XX. **Széchenyi István** Hítel, Világ.

XXI. **Kazinczy Ferencz** Válogatott Munkái.

XLV. **Deák Ferencz** munkáiból.

XLVI. **Katona József** Válogatott munkái.

XXII. **Goethe** Költeményei. Ford.: Dóczi Lajos.

XXIII. **Kölcsey Ferencz** Válogatott Munkái.

XLVII. **Virgilius: Aeneis.**

XLVIII.-XLIX. **A Magyar költészet kincsháza.**

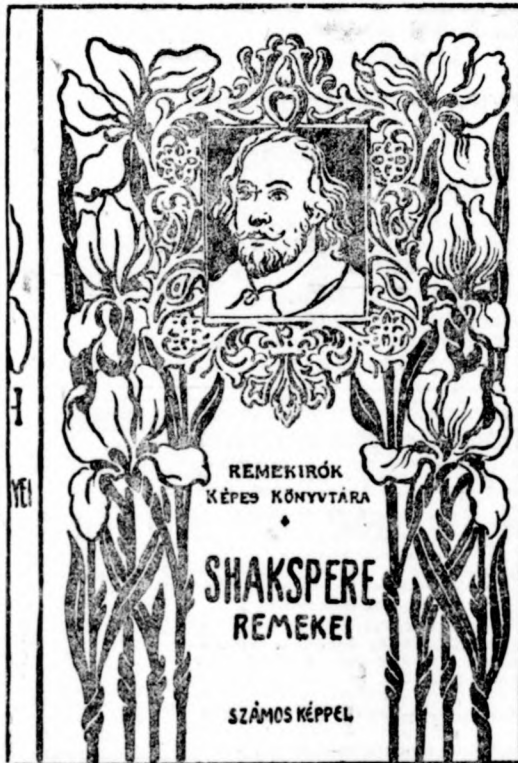
XXIV. **Molière Remekai II.**

XXV. **Zrínyi Miklós** Munkái.

L. ***Bajza József** Válogatott művei.

XXVI. **A régi magyar költészet I.** Balassa. Tündé. Gyógyosság. Kuruz költészet.

XXVII. **A régi magyar költészet II.** Faludi. — Virág. — Gvadányi.



A bekötési tábla rajza kisebbítve. Többszörös színnyomat. Az eredeti tábla alakja 18 1/2 cm. 12 1/2 cm.

Megrendelési feltételek.

A kiadóczég arra törekedett, hogy a Remekírók Képes Könyvtára

megszerzését lehetővé tegye a szerényebb viszonyok között élő családoknak is. A megrendelési feltételeket rendkívül kedvezően állapította meg. Így **olcsó díszkötésben** példátlanul állanak eddigéig a mi irodalmunkban. De a kiadóczég béká a művelt magyar közönség érdekét látva, tudja, hogy az a költészet mindig hű parolója annak, aki lelkiismeretesen és hasznos polgáratára állnak fel, a meg van győződve róla, hogy annak támogatása azt a nagyjelenetűséggé változtatja az adatra fogja juttatni.

Remekírók Képes Könyvtára

a következő kiadásokban kerül forgalomba:
Az 50 kötet ára füzve 200 korona.
Az 50 kötet ára vászon díszkötésben, többszörös színnyomatban, az írók dombornyomású arcképeivel 250 korona.
Az 50 kötet ára amatőr félbörkötésben 500 korona.

Ugy a füzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatőrkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet lefizetés után a gyűjteményből a folyó 1901. év végéig a már megjelent első hét kötet szállítatik. A sorozat többi kötetei sorrendben szállítanak a pontosan betartott havi részletekkel szemben, évente legalább hat kötet.

Szíveskedjék e rendelőjegyet pontosan kitöltve beküldeni: **B. N.**

Megrendelő-jegy.

A **LAMPEL RÓBERT-féle (Wodianer F. és Fiai)**

cs. és kir. udv. könyvkereskedésnek

Ézrenel megrendelem Önöknél a **BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 21.**

Remekírók Képes Könyvtára

(a nem kiadott tartandó) } I. sorozatát 50 kötetben füzve 200 koronáért
 } I. sorozatát 50 kötetben kötve 250 koronáért

és kötelezem magamat, hogy a Remekírók Képes Könyvtárát havonta 3 koronás részletek fizetek a czég könyvkereskedésében mindaddig, míg a teljes vételár törlesztve nincs. E részletek ellenében a czég a megjelölt sorrendjében szállítja nekem a gyűjtemény köteteit, még pedig évente legalább 6 kötetet a Remekírók Képes Könyvtárából.

A részletek pontos lefizetésének simulasztása esetén a teljes vételár azonnal esedékesé válik. A rendelés vissza nem vonható. Az első részlet az első szállításkor utánveendő.

Név és díjazás:

Köret: Lakhely:

Lásd az előbbi oldalt!

Mindkét nem

összes neki és borbetéseit dr. Ollivier párisi vérgyógyító piszkóitával gyógyítják.

Dr. Csapó-féle törv. védett MENTŐ sziklanövény-tea mint vér-tisztító kószvényit, rekedtség és mellbimoknál, doboza 2 kor. Dr. Csapó-féle Erzsébet melett a legkisebb házi: szer régi makacs kökögésre.

A haj újránövése! Nincs többé kopaszság!

Egy említésre méltó szer, mely férfinek, nőnek és gyermeknek egyaránt a hajhullást, meggyógyítja a kopaszságot, varas, pörsenes fejét és sürüsti, hosszúra növeszti, valamint nehezé és selymessé teszi a haját.



Nincs mentség többé a korpa, a hajhullás, a kopasz-ságnak, miut ezt a fenti kép mutatja.

Kir. 6 fensége Hohenzollern hercegének: Kérlek még 3 üveg Lovacrin... A Lovacrinnal nagyon meg voltam elégedve és rögtön új hajnövést idéztem elő.

A Lovacrin dísz a hajjal semét győzhet ver. Az új haj csodálatos gyorsasággal bujkál ki a bőr alól ex. öb. Anyák, kiknek kislányuknak leia rövid és személtlenül maldom teljesen életlen, ezu remek szer csodálatos hatással különbözik el lezark ragadtata.

M. FEITH, WIEN, VII., Mariabiferstrasse No. 38.

FIGYELMEZTETÉS: Ezen hirdetés tisztoságtelen módon utánozták! Emisszon vissza minden üveget, melynek elmozdított és csomagján a fenti fej hiányzik és nem viseli a Lovacrin nevet.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

november hó 20-án megkezdődött

Lukács Mór uri- és nődivat-áruházában

Bpest, VIII., József-körnt 77/79.

Divat flanelok 17 król 29 krig... Duplazseles divatelmek, legújabb divatu 34 król 55 krig... Nagy ebédelő-szőnyegek, dubl, szimira 70 kr. 120 cm. dívatszövetek 60-1.50 krig...

MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. Dus választék mindennemű Légszesz-, villamos- és petroleum-világítotestekben a legegyszerűbb kivitteltől a legpazarabbig.

KIRÁLYOLAJ biztonsági petroleum.

Fémkészítmények.

Raktárak Budapesten: II. Fazekas-tér 3. V. Gizella-tér 1. VI. Tere-körnt 1. VIII. Üllői-ut 2. (a Kálmán-tér sarkán). X. Jászberényi-ut. Vidéken: Debreczen: Simonffy-utca. Kolozsvár: Wesselenyi-utca 20. Pozsony: Lőrincapu-utca 1.

Titkos betegségek szakorvosa Dr. CZINCZÁR J. egyetem. orvos tudor gyógyít férfiaknál és nőknél foglalkozási zavar nélkül mindennemű bármily régi keletű Nemi betegségeket egy mint húgycsőfolyást, hólyag- és vizeleti bajokat, bujakoros sebeket, syphilist, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmákosabb borbetéseket és szépséghibákat, továbbá Nemi gyengeségi állapotokat (impotentia) meglepő biztos eredményre gyorsan a legjobb módon. Rendelés-intezet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. I. e. Rendelés: délelőtt 10-4-ig, délután 6-8-ig. Külön váróterem. Külön be- és kijárat. Levelekre rögtön válasz.

Zálogházból veszek cédulákat. Eladok 13 fontos ezüst evőkészle tet 12 szemelyre 140 fnt, 6 szemelyre 65 fntól kezdve és felejebb. Mindennemű finom ezüst tárgyak barokk és francia stílusban. Nagy raktár arany fűző láncokból, masszív aranygyűrűk 6 fntól 40 kr. arany fűző-órák 12 fnt, arany női órák 9 fntól kezdve 12 darab masszív evőkészlet 6 fnt 20 kr. Képes átjegyzéket bérmentve és ingyen. Grünberger A. Béla örökösai Budapest, Harisbazar. Váci-utca 30. I. em. 23.

Ő csász. és apost. kir. Felsőháznak legfelső elhatározása folytán. A polgári jótékony célokra szánt XXXIV-ik cs. kir. államsorsjáték. Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett penzorsjáték 16.404 nyroményt tartalmaz. Köszpenzenben 442.900 korona összegben A Főnyeremény 200.000 koronára rüg. A nyroményok kifizetéséről a cs. kir. lottójeve-lék kezeli. A húzás visszavonhatatlanul 1901. évi december 12-én fog megtartatni. Egy sorsjegynek ára 1 koron. A sorsjegyek Bécsben a cs. és kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Verdere Zollamt-strasse 7 sz. a., továbbá lottógyűjtőkészekben, dohányüzletekben, adó-, posta-, távirás és vasúti hivataloknál, váltóhálózatokban, kávéházak, játékházak sorsjegyvételére részben ingyen adóznak ki. A sorsjegyek pontmentesen küldetnek szét. A cs. és kir. lottójevedéki igazgatóság államsorsjátékot osztály.

A címre ügyelni! A legjobb Kávét és teát bérmentve és elvámolva, minden egyéb költség nélkül utánvételt vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a Fiumei Kávébekötözati Társaság Fiuméből, netto kimérve 5 kg. New-Cuba kor. 15.- 5 " Mocca " 16.50 5 " Ceylon " 36.50 Hiressé vált remek kávékeverék: 2 kg. Soerabaja 1 1/2 " Modjokerto 1 1/2 " Brabatos 5 kg. 19 kor. 16 fillér. A kávéhoz csomagolható: 1 kg. Imperial-tea 3 kor. 20 fill. Árlap ingyen és bérmentve. Kérteik a címre ügyelni!

Stollwerck-féle csokoládé és sas-cacao elismert legjobb minőségű. Mindenütt kapható. Osztr. cs. és m. kir. udvari csokoládé gyárak KÖLN és POZSONY.